

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 6 (1773) 1984 VASARIS-FEBRUARY 9 • ŠV. KAZIMIERO METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672

Antra Sadūnaitė

Prieš keliolika metų garsėjo Nijolė Sadūnaitė nepaprastai drąsia kalba sovietiniame teisme Vilniuje, kur ji gynė savo veiklą lietuvių tautai ir smerkė bei kaltino teisėjus. Aišku, toji kalba jos baudė nepalengvino — Nijolė atsidūrė sibiriniame lageryje ir vėliau rusiškoje tremtyje. Tačiau toji kalba pasiekė laisvąjį pasaulį ir plačiai jame pasklido. Kai Nijolė tylėjo baudmės lageryuose, jos žodžiai kalbėjo iš daugybės brošiūrėlių, kuriose buvo išspausdinta minėtoji kalba sovietiniame teisme. Tai drąsus liudijimas kovotojos už tikėjimą ir tautos laisvę. Atrodė, kad daugiau tokių kovotojų, ypač moterų, neatsiras, o ir pati Nijolė, atlikusi ilgą šešerių metų bausmę, niekad taip nebekalbės ir nebekovos. Atsitiko priešingai. Nijolė veikia ir šiandieną, tūnodama po grindyse, negalėdama išeiti viešumon. Atsirado drąsulių, kurie bei kurios sovietiniuose teismuose nesvyruodami gynė savo tautą pavergėjų sistemos atstovų-teisėjų akivaizdoje. Kiek matyti iš "LKB kronikos", tokių buvo ne vienas. Deja, ne visų kalbos bei pareiškimai pasiekia laisvąjį pasaulį. Bet jau vien iš tos negausios medžiagos, kuri pasiekia mus, aiškiai matyti, kad Sadūnaitė susilaukia vis daugiau pasekėjų. Pastaroju metu teismai pagausėjo, o su jais ir persekiojamųjų pareiškimai.

NAUJOSE bylose sadūniška drąsa bei stiliumi pasižymėjo ypač Jadvyga Bieliauskienė. Ji buvo apkaltinta parašų rinkimu po peticija, prašančia sovietinę valdžią paleisti nekaltai suimtus lietuvių kalinius, ir veikla su jaunimu. Savo kalboje įtinai nebandė ginti bei teisinti savęs. Pagrindinis jos rūpestis — naikinama lietuvių tauta. Ji mato irstančias šeimas, plintantį girtuokliavimą, ištvirkavimą, venerines ligas, gausėjantį negimusių kūdikių žudymą, išsigimimą, dažnėjantį išprotėjimo atvejus, didėjantį nusikaltimų skaičių, augančios beglobio jaunimo būrius, jaunosios kartos atšalimą nuo tautos idealų. Ir visa tai eina iš pagrindinio šaltinio — bedievybės paremtos totalistinės sistemos. Ji pati, augdama toje sistemoje, patyrė neigiamą jos įtaką: "Keliolika metų pati sirgau sunkia epochos liga — bedievybe...". Dėl to J. Bieliauskienė sovietiniame teisme pareiškė: "Nežiūrint į šiuos tautos sunaikinimą nešančius padarinius, bedievybės platinimas, palai-komas aukščiausios valdžios, kaskart vis griežčiau ir rafinučiau vykdomas. Jei dar pusę šimtmečio taip smuksime, tapsime ištisai girtuoklių, kriminalinių nusikaltėlių, idiotų tauta, pamažu žūstanti kalėjimuose, beprotamiuose, išsigimėlių namuose, ligoninėse. Sakykit, ar visa tai matant, galima tylėti?! Tylėjimas — išdavystė".

JEI TAUTOS naikinimą įkvepia ir skatina totalistinės sistemos bedievybė, tai jos išgelbėjimą įgalina moralinis tvirtumas, atremtas į krikščioniškąjį tikėjimą. Tai mintis, kurią skleidžia ir žymūs rusų rašytojas Solženicinas, regintis tautos išgelbėjimą krikščionybėje. J. Bieliauskienė, remdamasi savo ir kitų patirtimi, pareiškė teisme: šalia naikinimo proceso lietuvių tautoje esąs ir stiprus gelbėjimosi troškimas, gyvas tikėjimas, rusenantis tautiečių širdyse. "Galite fabrikuoti politines bylas, klastoti tiesą, išsigelbėjimo troškimo vis tiek nesusitabsysite... Niekas neturi teisės pasmerkti mažųjų tautų išnykimui, kaip jas yra pasmerkę teisėjai, vyriausybės asmenys, šviesuoliai indiferentai, sakydami, kad mažosios tautos vis tiek išnyks...". "Taip nebus! Taip neturi būti! Prisikels Lietuva Dievuje — taps švari, sveika, tvirta. Tada, nors ir tūkstanti metų trukusių mažųjų tautų sunaikinimo siekianti santvarka, lietuviams mes išliksime..." Pareiškusi, kad ji kaltinama ir nacionalizmu, J. Bieliauskienė priminė teisėjams, remdamasi Vydūnu, kad nutautėję žmonės nužmogėja, be tautinio susipratimo tampa miniažmogiais. "Kreipiuosi į visus, kurie užsibrėžė smurtą, persekiojimus, teismais išplėsti tikėjimą iš žmonių širdžių... Prašau su meile, kaip brolius, neatimkite iš žmonių tikėjimo, nežudykite Lietuvos".

KANADOS ĮVYKIAI

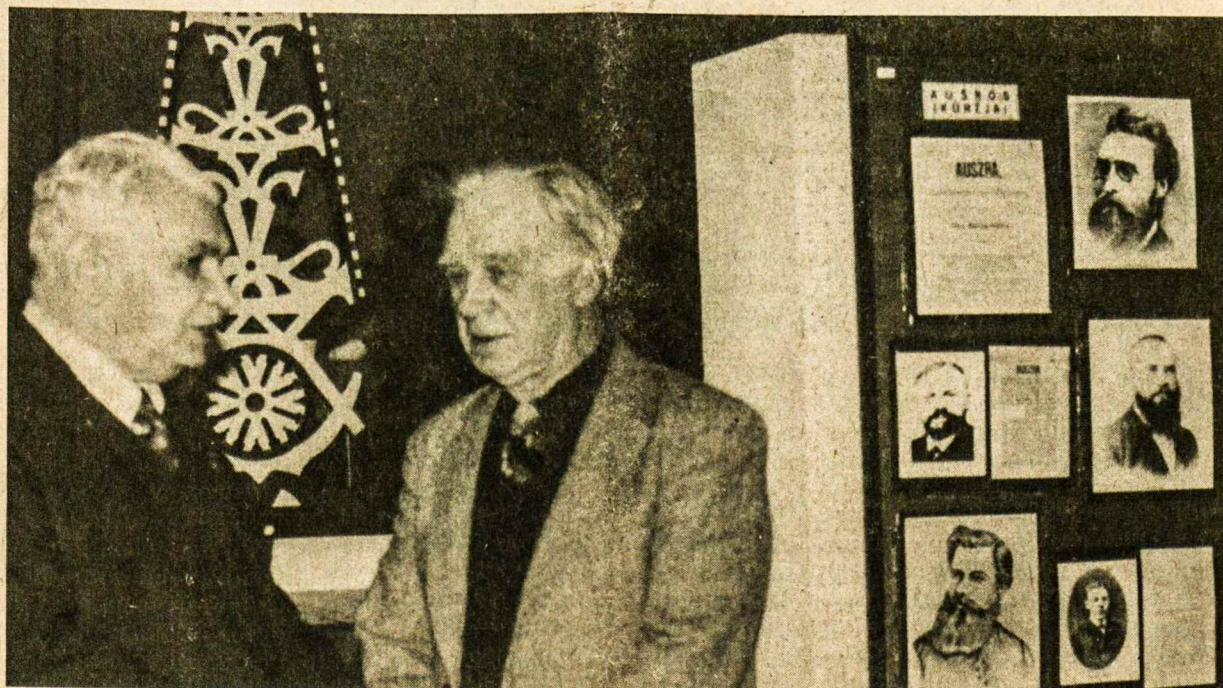
Šeimų irimo linkme

Teisingumo ministeris M. MacGuiganas parlamentui įteikė projektą, pakeičiantį 1968 m. priimtą ištuokų įstatymą. Jį tada buvo paruošęs teisingumo ministeris P. E. Tudeaus. Naujasis projektas gerokai palengvintų ir paspartintų ištuokos gavimą. Vyrai ir žmonai užtektų gyventi atskirai vienerius metus, abiem pri-tarti ištuokai. Po vienerių metų jiedu galėtų susilaukti ištuokos pripažinimo be jokio teismo. Pagal dabartinį įstatymą tokiu atveju buvo trejų metų laikotarpis, tačiau net ir abiem pusėm pritarant ištuokai tekdavo kreiptis į teismą. Jame būdavo nustatomas kaltininkas dėl vedyb iširimo. Naujo įstatymo projektas net ir ištuokos bylose neįieškos kaltininko, vienintele ištuokos priežastimi priimdamas įvykusį šeimos iširimą. Dabartinės ištuokos kainuodavo nuo \$700 iki \$1.000. Pasiūlyta re-

forma tas išlaidas sumažintų pusiau.

Opozicija tokiam projektui paskelbė konservatorių partija ir kai kurios moterų grupės. Mat nuo 1968 m. ištuokų skaičius Kanadoje padidėjo net 500%. 1982 m. buvo susilaukta 70.436 ištuokų. Praktiškai tai reiškia, kad iš dešimties vedybų net keturius baigiasi skyrybomis. Ištuokos įstatymo palengvinimas gali dar labiau padidinti skyrybų skaičių. Konservatorių vadas B. Mulroney nori, kad iš ištuokų nebūtų išbrauktas kaltininko nustatymas, pakeistas šeimos iširimu, labai svarbus nuken-tėjusiai pusel, kai provinciniai teismai turi nustatyti vaikų globą, paskirti jiems paramą, padalinti turtą.

Buvusi parlamento pirmininkė Jeanne Sauve, paskirta Kanados gubernatore, antrą kartą (Nukelta į 8-tą psl.)

Draudžiamąjį laikotarpį lietuvių spaudos parodoje Klivlande jos rengėjas čekigietis BR. KVIKLYS kalbasi su V. PETUKAUSKU apie retus rodimus, sutelktus per daugelį metų Čikagoje

Kazimierinės išskilmės ir darbai

Pasikalbėjimas su šv. Kazimiero sukakties centrinio komiteto pirmininku rašytoju ir kolegijos dėstytoju Vytautu Volertu

— *Esate šv. Kazimiero sukakties centrinio komiteto pirmininkas. Leiskite paklausti, kas tą komitetą sudarė, kada ir kaip?*

— Pirmi žingsniai buvo Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos (ALRKF). Jos valdyba (pirm. Saulius Kuprys) pakvietė ir su taryba 1981 m. rugsėjo 22 d. patvirtino šią pirmą šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties komiteto sudėtį: kun. V. Dabušis, G. Dabušytė, kun. St. Yla, kun. K. Pugetvičius, P. Skabeikis ir V. Volertas.

— *Ar jo sudėtis vėliau nebuvo papildyta?*

— Darbų gausa skatino komitetą prašyti šiuos reikšmingus asmenis: dr. J. Sungailą, V. Biretą (abu iš Toronto), dr. Č. Masaitį ir Br. Vaškaitį. Dėl sunkių pareigų kun. K. Pugetvičiaus vadovaujamose įstaigose iš komiteto pasitraukė G. Dabušytė; ją pakeitė M. Skabeikienė. Mirus kun. St. Ylai, sutiko dirbti P. Jurkus.

— *Ar tas komitetas skirtas visai išeivijai, ar tikiai JAV lietuviams?*

— 1982 m. vasario mėn. komitetui pritarė Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija, todėl remiamės, pasitikime ir dirbame su visa lietuvių išeivija. Ir mūsų užmojai toliki — siekia Kanadą, Romą, Vokietiją, Pietų Ameriką, Australiją. Tačiau ALRKF yra komitetą globojanti ranka.

— *Turėjote jau ne vieną posėdį ir suplanavote daug darbų bei iškilmių. Gal galėtumėte suminėti stambesnius planus bei darbus ir jų vykdymą — kaip sekasi su jų realizavimu?*

— Net ir labai taupiai kalbant, šis atsakymas išsities. Nukaldintas bronzos ir sidabro (skulpt. P. Vaško projek-tas) šv. Kazimiero medalis; išleistas lietuvių kalba prof. S. Sužiedėlio (ilustravo dail. N. Palubinskienė), anglų kalba P. Skabeikio, ispanų kalba (perspausdinta antrąja laida) V. Dambrovos knygutės; baigiamos spausdinti portugalų ir vokiečių kalbomis; pradėdama spausdinti italų kalba; šiomis dienomis turi pasirodyti šventąjį lietušios literatūros antologija virš 300 psl. (red. Alf. Šešplaukis, padėjo K. Bradūnas); ruošiamas su šv. Kazimieru besirisančio meno albumas (red. P. Jurkus); rengiami spaudai atvirukai, paveikslėliai, paveikslas, giesmių rinkinys, kuriame bus ir visiškai naujų kompozicijų,

komiteto rūpesčiu išgautų; paskelbtas jaunimui rašinių konkursas. Patys didžiausi užmojai: prof. P. Rabikausko studija lietuvių ir anglų kalbų laidomis, šventė Romoje ir baigminės išskilmės Toronte. Gana plačiai šv. Kazimieras jau minėtas ir bus minimas svetimuose kalbų, ypač katalikų, spaudoje. Sunkiausias uždavinys — finansų kaupimas. Čia savo energiją naudoja mūsų išdininkas kun. V. Dabušis, o pagrindinės aukos atėjo iš mūsų dvasiškios ir vienuolių. Kai kurios buvo labai stambios, ir jos visos bus paskelbtos atskirai, nes dar ir šiandien mums stinga apie \$25.000. Kai kas pasiseka gerai, kita — vos patenkiamai, tačiau vykdome viską, ką planavome.

— *Minėjote išskilmes Romoje. Ar ten laimėta visa, kas planuota bei norėta? Pvz. koks likimas suplanuoto kazimierinio pašto ženklų, kurį turėjo išleisti Vatikanas?*

— Romos įvykiai jau čia pat. Yra tikrai žinoma, kad sekmadienį, kovo 4 (šv. Kazimiero šventėje), 10 val. popiežius Jonas-Paulius II Romos šv. Petro bazilikoje aukos iškilmingas Mišias. Nors toje mišinėjoje šventovėje kasdien lankosi žmonės iš viso pasaulio, Mišių liturgija ir popiežiaus žodis bus skirti lietuviams. Kitų Romos įvykių, gausiai planuotų, visos smulkmenos dar nėra žinomos, tad apie juos nenoriu duoti neiškių arba vėliau klaidinusiomis atrodysiančių žinių. Į šventę Romon iš JAV vyksta gausus būrys, įskaitant ir visą "Grandinėle" iš Klivlando. Komitetas yra didžiai dėkingas "Grandinėlės" vadovybei, ypač p.p. Sagiamas bei klebonui kun. G. Kijauskui. Be jų drąsaus ryžto nebūtume pajėgę prikalbinti ir finansuoti šią svarbią grupę, kuri savo spalvingumu ir lietuvių atkreips dėmesį.

Romos išskilmėms koordinuoti man pavyko gana anksti (1981 m. gruodžio mėn.) prašyti prel. L. Tulabą. Jis sudarė iš Romoje gyvenančių lietuvių plačią komisiją ir artimam bendradarbiavo. Šiuo metu ten daug padeda kun. Alg. Bartkus, prieš kelis mėnesius iš JAV išvykęs Italijon. Neabejojame, kad mūsų 'romėnų' budrumas padėjo ir pašto ženklui. Dail. R. Vieslo projektas į 1984 m. Vatikano pašto ženklų sąrašą yra įtrauktas antruoju. Šv. Kazimiero šventėje ši Vatikano serija gal jau bus išleista.

Visuose rūpesčiuose su pagarba minime arkivysk. P. Marcinkų, į šventojo mirties sukaktį kreipusį didelį dėmesį ir visur padėjusį. Praėjus šventei, prisiminsime visus Romos komisijos narius, juos visuomenė išvardindami.

— *Spaudoje buvo minėta, kad baigminės šv. Kazimiero sukakties išskilmės bus Toronte š. m. rugsėjo 1-2 dienomis ir kad ten rengiamas religinis pasaulio lietuvių katalikų kongresas. Kieno pavedimu jis rengiamas?*

— Mūsų komitetui Torontas yra lygiavertis Romai. Į jį, kaip į Romą — seną posakį skolinant, — rugpjūčio paskutinę dieną turį vesti visi keliai. Taip, ten rugsėjo 1-2 dienomis vyks baigminės šv. Kazimiero sukakties išskilmės su religiniu pasaulio lietuvių katalikų kongresu. Visa tai yra organizuojama šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakties vyr. komiteto pavedimu ir prašymu. Savo bendradarbių įgaliotas, 1982 m. sausį lankiausi Toronte. Lietuvių katalikų centro atstovai, įskaitant du klebonus, nevengė su manimi kalbėti. Pasitarus torontiečiai sutiko šiuos įvykius organizuoti. Taigi, vyr. komitetas prašė, o Torontas, visa Kanada pasitikėdama, ryžosi neatsakyti. Ten yra visos teisės ir visa atsakomybė, su mumis tariantis ir iš JAV laukiant daug dalyvių.

— *Kokio pobūdžio bus tas kongresas? Su organizacijų atstovais, rinkimais, balsavimais, nutarimais?*

— Kiekvienas atvykęs lietuvis bus atstovas. Tai manifestacinė religinio pobūdžio šventė. Be organizacijų rinkimų prieš tai, be balsavimų ir įpareigojančių nutarimų. Dalyvauti, išsikalbėti, pasikeisti nuomonėmis, atverti šandieninį mintijimą ir jį paskleisti, kad visuomenė koreguotų, papildytų, kritikuotų. Toks numatoma pobūdis katalikų susibūrimui Toronte rugsėjo 1-2 dienomis. Kai esama mažiau formalumų, susilaukiama daugiau atvirumo. Turėtų vyrauti krikščioniškas žmoniškumas, ekumeninės nuotaikos tarp skirtingų konfesijų ir skirtingų minčių, nes jo reikalauja proga — lietuvių dėmesys mūsų šventajam.

— *Tad kokia numatoma kongreso programa ir kas yra vykdomas jo rengėjas?*

— Programoje yra išskirtinos bent trys dalys: liturginė, (Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

PENKIŲ MINUČIŲ KALBA TELEVIZIJOS ŽIŪROVAMS SAVO kandidatūrą į prezidentus paskelbė R. Reaganas, televizijos stotims sumokėjęs \$400.000 iš rinkimų vajui sudaryto fondo. Savo žodyje jis pabrėžė, kad pradėti įgyvendinti planai tebėra neužbaigti ir kad jiems reikia antro ketverių metų termino Baltuosiuose rūmuose. Į pasiektų laimėjimų sąrašą prez. R. Reaganas įtraukė metinės infliacijos sumažėjimą iki 3,2%, paskolų palūkanų nukritimą 50%, ekonominį krašto atkūtimą. Amerikiečius vis dar slepia nedarbas, bet pernai jiems buvo parūpinta keturi milijonai naujų darbų, vėl pajudėjo statyba, automobilų gamyba bei jų pardavimas. Sekančių ketverių metų laikotarpyje prez. R. Reaganas žada sumažinti valdžios išlaidas, duoti daugiau

savivaldos Ameriką sudarančioms valstijoms, sugrąžinti Dievą į mokyklas. Čia jis turėjo galvoje maldos ir religijos įjungimą į mokyklų. Viceprezidentu vėl kandidatuos G. Bushas. Vasario 6 d. prez. R. Reaganas sulaukė 73 metų amžiaus, tad antrąjį savo terminą Baltuosiuose rūmuose užbaigtų beveik 78 metų. Gydytojo D. Ruge teigimu, prez. R. Reagano sveikatos būklė yra gera, jis visiškai pasveikęs nuo persėvimo atentate. Rinkiminiam vajui buvo skirtas JAV kongresui įteiktas prez. R. Reagano biudžeto projektas, pasiekęs rekordinę \$935,5 milijono sumą, kurios \$313,4 milijono tenka krašto apsaugos reikalams. Į tuos planus yra įtrauktos dešimtį branduolinių užtaisų turinčios "MX" raketos, taikinius galinčios pasiekti už 8.000 mylių. Pasiūlyta prez. R. Reagano biudžetą greičiausiai sumažins senatas ir atstovų rūmai dėl rekordinio deficito, kuris siekia \$180,4 milijonų.

Rinkimų problemos

Paskutinieji viešosios nuomonės tyrimo duomenys liudija, kad prez. R. Reaganą ir jo planus remia 55% amerikiečių. Demokratų partijoje dabar vyksta kova tarp kelių kandidatų. Stipriausias yra buvęs viceprez. W. Mondale. Už jį balsuotų 41% apsisprendusių rinkėjų, už R. Reaganą — 46%. Jo populiarumą betgi gali sumažinti užsienio politika, ypač įvykiai Libane, kur žuvo jau 259 marinai. Ligšiolinės pastangos sustiprinti prez. A. Gemajelio vyriausybę buvo nesėkmingos. Praėjusią savaitę su visu ministerių kabinetu atsisistatydino premjeras Š. al-Wasanas, kariuomenė pradėjo siekti draugiškų ryšių su kovą vedančiais mahometonų milicininkais. Tai liūdnas atsisistatydinusio M. Begino palikimas R. Reaganui, prasidėjęs su Libano invazija. Mariniai ten buvo atsiusti, kad Izraelis galėtų atitraukti bent dalį savo kariuomenės. Marinių žuvimas nėra priimtinas amerikiečių tautai. Įtampą didina ir dabartinis Izraelio premjero J. Šamiro politika. Iš Sirijos 1981 m. atimtos Golano aukštumos jau apgyvendinta 10.000 izraelitų, o sekančiame

Kalinių skundas

Tarptautinė amnestija Londone paskelbė sovietinio kalinio laisvą, pernai rudenį gautą iš darbo stovyklos VS 389 36-1, kuri yra netoli Permės Uralo kalnuose. Jame rašoma apie visišką žmogaus nuvertinimą, nepakeliamas darbo bei gyvenimo sąlygas. Ypač kenčia jokių teisių neturintys politiniai kaliniai. Jiems tenka gerti purviną vandenį, gyventi dvokiančiame išviete turinčiuose kambariuose. Laiske minimas toki stovykloje kalinamas Balys Gajauskas, ukrainietis poetas V. Stusas, rašytojas L. Borodinas. Kamerose vienam kaliniui tenka tik du kvadratiniai metrai vietos. Sergantieji nesusilaukia medicininės pagalbos.

Reikalauja milijonų

Sovietų Sąjungoje dingusio švedų diplomato R. Wallenbergo šeima pradėjo bylą, reikalaujama \$39 milijonų. Jis buvo suimtas 1945 m. Budapešte, kai miestą užėmė sovietų kariuomenė. R. Wallenbergas išgelbėjo apie 100.000 Vengrijos žydų, jiems parūpindamas Švedijos pasus. Dingo sovietininkams Gulage. Oficialiai buvo pranešta, kad mirė 1947 m. kalėjime. Vėliau buvo gauta žinių iš kitų kalinių, kad R. Wallenbergas jiems teko sutikti gerokai po šios datos įvairiose kalėjimuose ir stovyklose. Pasak tų liudininkų, jis dabar dar gali būti gyvas. Pradėtu teismu šeimos nariai ne tik reikalauja \$39 milijonų, bet ir jo mirtį įrodančios medžiagos, kad ši mįslė pagaliau būtų galutinai išspręsta. Byla yra nemaloni Sovietų Sąjungai, nes R. Wallenbergas, gelbėdamas žydus, nenukentėjo nuo nacių, o buvo suimtas sovietų saugumiečių, pažeidusių diplomatines jo teises.

Šiame numeryje:

Antra Sadūnaitė

Drąsi kaltinamosios J. Bieliauskienės kalba Vilniaus teisme

Kazimierinės išskilmės ir darbai

Pokalbis su šv. Kazimiero sukakties centrinio komiteto pirmininku

Kazimierinės išskilmės Hartforde

Naujosios Anglijos lietuvių planai šv. Kazimiero sukakties

Lietuvos kaliniai rašo iš Rusijos

Pogrindžio spaudoje paskelbti laiška Viktoro Petkaus ir kitų

Su meile prašau... nežudykite Lietuvos!

Jadvygos Bieliauskienės kalba sovietiniame teisme Vilniuje

Nerimas Baltijos kraštuose

Austrijos laikraštis "Die Presse" apie būklę Baltijos kraštuose

Netikėk, nebijo, neprasyk!

Okupuotos Lietuvos jaunimo laiškas išeivijos jaunimui

Pabiros mintys apie kelionę Lietuvon

Išpūdziai grįžusios studentės iš sovietų okupuoto Vilniaus

Lietuvos vokiečiai apie gimtąjį kraštą

Jų žurnalas "Die Raute" su meile prisimena Lietuvą

Ostrausko "Gundymai"

Sceniniai kūriniai pro recenzento-žiurovo prizmę

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$19, pusmetinė — \$10, rėmėjo — \$25
(Amerikoje — JAV doleriais)

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$19.00 per year, \$10.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Kazimierinės iškilmės Hartforde

DR. JUOZAS KRIAUCIŪNAS

Skaitome spaudoje apie rengiamus iškilmingus šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties minėjimus Romoje ir Toronte. Daug Amerikoje ir kituose kraštuose gyvenančių lietuvių rengiasi ten vykti. Tačiau nedaug dar girdime apie minėjimą Hartforde, Conn.

1983 m. vasarą buvo sudarytas šv. Kazimiero 500 metų sukakties komitetas, kurin įeinančių visų šešių lietuviškų parapijų klebonai: kun. J. Matutis — Hartfordo, kun. J. Rikteraitis — New Britain, kun. A. Karalis — New Haveno, kun. G. Vilčiauskas — Waterburio, mons. J. Prancuskas — Bridžporto, kun. R. Yuškauskas — Ansonijos; Marianopolio vienuolyno vyresnysis kun. V. Parulis, N. Pr. Marijos seserų vienuolijos provincijolė seselė Aloyza, LB apygardos ir visų 8 apylinkių pirmininkai, Lietuvos vyčių ir lietuvių katal. moterų organizacijų atstovai. Komiteto pirmininku yra inž. Ig. Budrys, sekretorėmis — Vaiva Vėbraite-Gust ir Albina Lipčienė, išdinininku — V. Vaitkus, šventės garsininku — E. Žiūrys. Komiteto garbės pirmininku yra Hartfordo arkivyskupas J. F. Whealon, D.D.

Šis komitetas šaukė mėnesinius pasitarimus vis kitos lietuviškos parapijos patalpose, kad tos parapijos žmonės, norintieji žinoti minėjimo ruošimo eigą, galėtų sužinoti tiesiai iš rengėjų komisijos narių. Dabar pasitarimai šaukiami jau du kartus į mėnesį. Jau nustatyta šio minėjimo eiga kovo 3 ir 4 dienomis.

Kovo 3 d. pradėdamos šv. Kazimiero sukakties minėjimas menine programa Bushnell amfiteatre, Hartfordo centre, 2 v.p.p. Programą atliks: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", Čiurlionio ansamblio kanklių grupė iš Klivlando ir tautinių šokių grupė, sudaryta iš Amerikos rytinio pakraščio tautinių šokių šokių, prisijungusių prie Hartfordo "Berželio" grupės.

Amfiteatras yra talpus, vietos bus visiems. Tos dienos 6 v.v. "La Renaissance" restorane, East Windsor, renkamasi pabendravimui, o 7 v.v. — ten pat vakarienei, skirtai dignitorų ir svečių pagerbimui. Po vakarienės bus šokiai, į kuriuos galės įeiti ir jaunimas, sumokėjęs nedidelį mokestį.

Kovo 4 d. — manifestacinė ir religinė programa. 1.30 v.p.p. organizuojama eiseną miesto gatvėmis (apie pusantrą bloko) su šūkiomis plakatuose į Hartfordo katedrą. Katedroje 2 v.p.p. bus atnaujamasi šv. Mišios, vadovaujamos paties

arkivyskupo J. F. Whealono, dalyvaujant vyskupams ir koncelebruojant daugeliui kunigų — ir lietuvių, ir kitatautių. Arkivyskupas sakys pamokslą. Per Mišias bus skaitomos maldos bei giedama lietuviškai ir angliškai. Chorui, sudarytam iš Amerikos rytinio pakraščio choristų, vadovaus muz. Petkaitis.

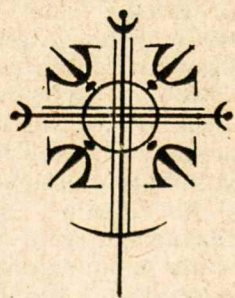
Pasizadėjo šventės renginiose, eisenoje ir pamaldose dalyvauti ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai iš visų rytinio pakraščio valstijų. Pagėdaujama, kad turinčios tautinius drabužius moterys juos vilkėtų eisenos ir pamaldų metu bei visuose parengimuose.

Šventė-minėjimas skelbiamas ne tik lietuvių tarpe, bet ir amerikiečių spaudoje, per radiją, net televiziją. Iš toliau atvykstant gali gauti nakvyne Hiltono viešbutyje, miesto centre, su paginimu, užsisakant iš anksto ir primenant, kad atvykstama šv. Kazimiero minėjimui.

Vakarienes bilietus (\$25 dol. asmeniui) reikia užsakyti iš anksto pas Dorothy Vilchinską tel. (203) 224-3846 arba Irene Belinger tel. (203) 229-4802. Galima užsakyti ir status 8-10 žmonių. Meninei programai bilietus galima užsakyti iš anksto, bet bus gaunami ir prie įėjimo. Kainos — nuo \$15 ligi \$4.

Hartfordo bibliotekoje minėjimo programa rengiama lietuvių tautodailės bei meno paroda, kuri tęsis visą mėnesį. Paroda rūpinasi p. Šatienė iš Warwick, Rhode Island.

Padarykime šį minėjimą iškilingu ir prisimintinu ne tik lietuviams, bet ir kitataučiams. Ne tik skleistume šv. Kazimiero garbę, Lietuvos kančias bei priespaudą, bet ir veikime, kad plautas pasaulio žmonės reikalautų Lietuvai laisvės.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

**Gerry Loughheed
Funeral Home**

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Hartforde rengiamo šv. Kazimiero 500 metų mirties metinių iškilmų komiteto vadovybė. Iš kairės: narys informacijai E. ŽIŪRYS, sek. A. LIPČIENĖ, pirm. IG. BUDRYS, išd. V. VAITKUS. Trūksta antrosios sekretorės V. VEBRAITĖS-GUST

Lietuvos kaliniai rašo iš Rusijos

Jų autoriai — Viktoras Petkus ir Antanas Terleckas. Laiškai paskelbti "LKB Kronikos" 60 nr.

Liepos 28-31 d.d. iš Kybartų, Vilkaviškio, Kapsuko bei kitų Lietuvos vietų į Vilniaus KGB buvo pasiųsta daugybė sveikinimo telegramų, vardo dienoje adresuotų suimtajam Kybartų parapijos klebonui, TTGKK nariui kun. Sigitui TAMKEVIČIUI. Tikintieji norėjo bent kuklia atvirute ir keletu šiltų žodžių išreikšti savo meilę ir pagarbą Saugumo izoliatorijoje kalinamam kunigui. Deja, beveik visos telegramos buvo gražintos siuntėjams su paaiškinimu — adresatas nurodytoje vietoje negyvena.

* * *
Šiomet sukanka 20 metų, kai Viktoras PETKUS eina Gulago salyno keliais. Ta proga jis rašo:

"Jaunystės metais jau teko atsidurti tiesiog gyvenimo malūne, kur neišvengiamai tenka pabūti tarp girnų, kur reikia kažką žinoti ir apsispręsti, kad išliktum. Bet gyvenimo upė nusinėjo detalių kalnus, dramą nuslugo, bėpališko esmės projekcija, jos įsiskaidymas ir suvokimas.

Atminties dėka daugelis praėities dienų stovi čia pat, kaip artimi bičiuliai, o kartu yra simboliniai dydžiai, reikšiantys kultūros vertybių amžinumą ir pergalę konflikte su tironija visame pasaulyje... Nemaža dalis kalinių, badu priverstų iki nužmoginimo, vis tiek neprarado vidinės dvasinės laisvės. Jie neprarado ir komunikatyvinės funkcijos. Dar daugiau: jie neprarado vilties ir tikėjimo, be kurių negali būti nei paties gyvenimo, nei kūrybos. O gal svarbiausia, jog ir tokiam pragare jų neapleido troškimas surasti pasaulį ir žmogų, bent krislį gerio, meilės, taurumo. Jie teigė laisvo mąstymo jėgą ir grožį.

... Ir vėl matau išblýskusius ir pamėlusius veidus, tai užgesusiomis, tai karščiu degančiomis akimis, tik jau ne žmones, ne, bet vien kaulų ir odos kombinacijas, siūbuojančias, pūstelėjus vėjui. Jie apstoja mane glaudžiu būriu. Taip, aš kartais matau juos visus kartu. Ir negaliu suprasti, kodėl taip pririša, ko jau seniai nebėra. Kodėl tos liesos rankos tiesiasi į tave, tie kaulėti pečiai tenori atsiremti į tave. Kodėl tie žmonės neišnyksta, o vis tebevaikšto ir tebekalba? Nejaugi toji baisioji anų metų dilema — būti ar nebūti — padarė juos šimtmečiams nemirtingais?

Beveik jokio maisto nepagaminsi be vandens. Vandens problema. Ji mums persekioja per visą čia buvimą. Viena, kad vanduo čia labai blogas. Jo paviršiuje plaukioja kažkokie riebalai. Ištaisais mėnesiais jis daugiau panašus į kakavą. Todėl nevirinto vandens gerti neįmanoma. Anksčiau bent maistui virti atveždavo švaraus vandens iš kaimelio. Bet paskui, matomai, kažkam bus šovusi mintis, jog per porą metų jau turėjome adaptotis ir prie balos skysčio, todėl rezultate — turim ir valgyti, ir gerti tą skystimą. Antra — nuolatos trūksta ir tokio vandens, ypač rytais, ruošos metu. Be to, keista padėtis ir su tualetais. Niekur nėra vandens bakelių. Vanduo

maža srovele teka siaurais vamzdžiais. Todėl iš pradžių reikia privarvinti kibirą, kad jis pakeistų bakelį. Tualetai visose kamerosse atviri, neizoliuoti. Vienintelė ventiliacija per vienintelio kameroje lango orlaide. Šiek tiek anksčiau kai kuriose kamerosse nuo stalo pusės tualetą pridengė beveik pusantrą metro aukščio skydeliu, o dabar tokį patį skydelį pastatė ir darbo kamerosse tik jau nuo durų pusės. Niekados man nebuvo užklydusi mintis, kad teks gyventi ir dirbti išvietėje.

... Nuotaika gera. Daugiau traukia dangiškoji arba dieviškoji sfera. Tik iš jos kyla žmonijos gyvenimas, jos kultūra. Popiežius Jonas-Paulius II savo kalboje, pasakytoje UNESCO rezidencijoje Paryžiuje prieš porą metų, birželio antrąją, šitaip antropologiskai paaiškino kultūros prigimtį: "Žmogus (...) yra vienintelis ontologine prasme kultūros objektas, subjektas ir riba". Kultūra, jo žodžiais tariant, "pirmiausia susijusi su dangiškąja sfera, dieviškuoju pradū. Negi nenugalėsime gamtiškojo prado, žemiškosios sferos? Tad galvas aukštyn! Tegul mūsų žvilgsniai būna nukreipti į Amžinąją Saule. Ir todėl nesijaučiu blogiau, bet kasdien vis geriau ir geriau..."

1983 m. rugpjūčio 29 d.

* * *
Paskutiniu laikų A. TERLECKAS yra tremtyje, kur stengiamasi palaukti jo valią, įsitikinimus: kurį laiką jis buvo priverstas gyventi viename kambaryje su psichiniu lagoniu. Susirgusiam Terleckui neleista išvykti į sanatoriją gydymuisi (vyr. leitenantė S.M. FEDORČENKO pareiškė: "Jūs tikėtis sanatorinio gydymo? Jūs? Eto išklūčėno!"). Trukdoma korespondencija ir pasimatymai su artimaisiais. A. Terleckas rašo:

"... Tiek daug minčių galvoje, tiek daug jausmų širdyje. Tačiau esu priverstas ir tremtyje cenzūruoti save. Juk niekas nepasikeitė, cenzūra liko ta pati... o norisi, kad bent šį laiką gautumėt. Tad trumpai apie kelionę į tremtį. (A. TERLECKA iš Kučino kalėjimo į tremtį išvežė 1982 m. spalio 27 d.). Kankino, tikrąja prasme kankino! Lagerio administracija šiltų baltinių neperdavė, maisto nusipirkti neleido... Negalvojau, kad gali būti bjaurėsių kalėjimų už Smolensko. Pasirodo gali. 21 parą išlaikė Irkutsko kalėjime. Ką ten mačiau ir girdėjau, sunkiai patikėtumėt...

1958 m. po 35 km kelionės "voronoku" nuvežė į lagerį visą sutinusį. Galvojau, kad didesnių kančių žmogus negali pakelti. Oi, gali! Gali tokiu pačiu "voronoku" Kolymos keliais nuvažiuoti daugiau 1000 kilometrų. Gruodžio 23 d. išvežtas iš Magadano kalėjimo Kučias galvojau švesti Omsk-čane. Deja, po 500 km teko apsisotiti Seinčanu kalėjime. Atrodė, kad Kučios bus liūdniausios. Ne! Vakare sielą užliejo tokio beribio džiaugsmo banga... pajutau esąs laimingas iš visų 3 milijonų lietuvių... Už tai visiems dėkoju už maldą...
Esu labai laimingas, kad liki-

mas pasiuntė mane čia Lietuvos pasiuntiniu. (...) Teisybės negalvoju įsiekoti. Negalvoju ir niekam skųstis... Visą jėgą! Tik bejėgiai vergu mane paverst. Blogiausiai atveju gali mane užmušti. Mirtis — ne blogiausia žmogaus baigtis...

"1980-jų lapkričio 23-ją atvežtas į vieną iš Uralo lagerių, sužinojau, kad neseniai iš čia pasiliosavo 15 metų partizanavęs ir tiek pat iškalėjęs ŠERKŠNYS. Prieš keletą metų šiame lageryje kalėjo Simas KUDIRKA, Petras PLUMPA, Šarūnas ŽUKAUSKAS. Man buvo labai malonu girdėti, kad lietuviai yra drąsūs vyrai, principingi kaliniai, ištikimi draugai.

Po kurio laiko į Kučiną atvykęs iš kito lagerio ukrainietis geru žodžiu minėjo PEČELIŪNĄ ir IESMANTĄ. Pavašarį iš gretimo "speco" atveždė du ukrainiečiai, o gerokai vėliau — kalmuką. Visi jie neslėpė pasididžiavimo, kad jų draugu būves didžiulės fizinės jėgos ir visur už įsitikinimus sugebąs kovoti Henrikas JASKŪNAS. Labai gražiai jie atsiliepė apie 30 metų iškalėjusį, bet nepalūžusį Balį GAJAUSKĄ.

Vienas gudas dažnai prisimindavo Vladą LAPIENĮ, Jis pasakojo, kaip šis tvirtai laikėsi, buvo du kartus pasodintas į karcerį ir privertė konc-lagerio administraciją nusi-leisti.

1981 m. rugsėjo viduryje iš Mordovijos pervežė Mikolą RUDENKO (nuteisė jo žmoną, vyrą nusprendė išgabenti toliau). Sužinojęs, kad aš lietuvis, Mikola visą vakarą pasakojo man apie Mordovijos lagerio lietuvių: V. LAPIENĮ, P. PAULAITĮ, A. ŽYPRĘ, V. SKUODĮ, A. JANULĮ. Pats Mikola vertas gražiausių komplimentų, tačiau apie lietuvių jis kalbėjo neslėpdamas savo susižavėjimo...

Mikola pasakojo, kad dar Tarasas ŠEVČENKO iškėlęs Lietuvos ir Ukrainos sąjungos idėją. Prisiminus šią idėją, šiandien reikia geriau vieniems kitus pažinti, suprasti. Mikola užbaigė mūsų pokalbį tokiais žodžiais: "Jūsų tauta — didvyrių tauta. Turite moralinę teisę didžiulotis ja". Seniai taip laimingas jaučiaus... Ačiū už tai jums visiems! Jūsų pavyzdys labai man buvo reikalingas kelionėje į Kolymą. Ir šiandien semiuosi iš jo jėgų".
1983.IV.7

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Išlydėjome amžinybėn

a.a. ONA JONAITIENĖ-TUGAUDIENĖ,

sulaukusią brandaus 83 metų amžiaus, per visą gyvenimą moraliai ir materialiai rėmusią lietuvišką spaudą, ypač "Tėviškės žiburius", kurių steigėjų eilėse ji taip pat dalyvavo. Kartu liūdimė su jos dukra SIGITA, žentu VYTAUTU AUŠROTAIS, dukraitėmis — ALDONA ir BERNADETA bei jų šeimomis —

"Tėviškės žiburiai"

Garbės pirmininkei

A+A

ONAI JONAITIENĖI

iškeliavus amžinybėn, jos dukrą mūsų mielą narę SIGITĄ AUŠROTIENĖ ir visą šeimą bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

KLK Moterų Draugijos
Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A+A

ONAI JONAITIENĖI

mirus,

mieliems — SIGITAI ir VYTAUTUI AUŠROTAMS, dukrelėn su šeimom reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Grazina ir Haris Lapai

Mielai Mamytei

A+A

ONAI JONAITIENĖI

mirus, jos dukrą SIGITĄ ir žentą VYTAUTĄ AUŠROTUS, dukraitės, jų šeimas, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Danutė ir Juozas Petroniai
Cesė ir Antanas Pažerūnai

Ilgametei garbės narei

A+A

ONAI JONAITIENĖI

iškeliavus amžinybėn,

jos dukrą SIGITĄ AUŠROTIENĖ - Anapilio moterų būrelio valdybos narę, taip pat visą šeimą liūdesio valandoje giliai užjaučia —

Anapilio moterų būrelis

A+A

ONA JONAITIENĖ-

TUGAUDIENĖ,

baigusią šios žemės kelionę,

pagarbiai prisimename kaip uolią visuomenės veikėją, kurios gyvenimo kelią žymėjo Tiesa bei Meilė, ir išlydimė ją amžinybėn reikšdami nuoširdžią užuojautą liūdinčiai dukros Sigitos bei žento Vytauto Aušrotų šeimai drauge su jos artimaisiais —

S. J. Andriuliai
J. Arštikaitis
G. V. Balčiūnai
M. A. Bumbuliai
E. S. Čepai
Kun. Pr. Gaida
G. R. Gaižučiai

V. J. Jasinevičiai
V. J. Kralikauskai
L. G. Kurpiai
B. J. Mažeikos
B. S. Prakapai
O. L. Rimkevičiai
F. V. Urbonai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPOREALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinelės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Su meile prašau... nežudykite Lietuvos

Drąsi Jadvygos Bieliauskienės kalba sovietiniame teisme Vilniuje 1983 m. gegužės 17 d. Ten ji buvo teisama už religinę bei tautinę veiklą. Jos kalba paskelbta "LKB Kronikos" 60 numeryje

Prokuroras savo kaltinime teigė, kad parengtiniame tar-dyme J. BIELIAUSKIENĖS kaltė įrodyta, tik teisme kai kurie iš liudininkų atsisakė savo parodymų teisiamosios naudai. Kaltino, kad J. BIE-LIAUSKIENĖS ugdė mokiniuose nacionalistines nuotaikas, iškreipė tarybinę tikrovę, aukštino Lietuvos praeitį, kunigaikštius, nelegalioje spaudoje ("LKBK") skelbė šmeižikiško turinio faktus apie tikinčių mokinių persekiojimus, tardymus.

Tai buvo paskelbta reakcin-guose užsienio žurnaluose — "Draugas", "Tėvynės (Tėviškės, red.) žiburiai", Vatikano radijo laidoje. Prokuroras pareiškė, jog ekspertai nustatė, kad žinios perteiktos J. BIELIAUS-KIENĖS stiliumi, todėl jai ir priklauso.

Savo kaltinime prokuroras apkaltino teisiąjamą bendra-darbiavimą su kunigais: Alfon-su SVARINSKU ir Sigitu TAM-KEVICIUMI, parašų po protes-tų dėl tikinčio jaunimo persekiojimo rinkimu. Priminė teismui, kad J. BIELIAUSKIE-NĖ pokario metais palaikė ryšius su buržuaziniais nacio-nalistais (partizanais — red. past.), platino atsisaukimus, už ką 1948 m. buvo nuteista 25 metus kalėti, vėliau baus-mė sumažinta iki 10 metų, o iki bausmės pabaigos likus 2 metams, buvo paleista. Proku-roras teigė, kad J. BIELIAUS-KIENĖ išvadų nepadarė ir, būdama laisvėje, toliau užsi-iminėjo antitarybine veikla. Aukščiausias teismas J. BIE-LIAUSKIENĖS nuteisė 4 me-tam griežto režimo lageryje ir 3 metam tremties.

J. BIELIAUSKIENĖS gyny-mosi kalba:

Seniai, labai seniai Užrašyta Rašte Šventam: "Ir tarė sau kartą beprotis: — Ner Dievo!..." Išminčiai, pranašai, žyniai Giedėjo psalmes, giesmes, Giepsnojo aukurai Galpnių Dievo šlovel.

O tą nežmoniška vėpėjimą, lyg juoda liepsna, vėjas plaikstė Iš šimtmečio į šimtmetį. Kol gimė padermė liūdna, Kuri kartot pantidą Anuos nužudančius žodžius — Ner Dievo! Dievo nėra!... Tikta! žmogus!... Jo nesukūrė joks dangus!... Ir nelaimingoji karta Užėjo tiesiai grandines, O melas išskleidė sparnus.

Keliolika metų pati sunkiai sirgau sunkia epochos liga — bedievybe... Skaudžias žai-das paliko sieloje šie metai ir davė rūšią patirtį apie mirtin-ą netikėjimą pavojų. Berods Gėtė yra pasakęs, kad žmogus daug praranda netekęs turto, nepalyginamai daugiau nusto-ja, netekdamas garbės; bevil-tišku vargšu tampa, praradęs namus tikėjimą...

Lietuva jau žino, ką reiškia netikėjimas! Jis Lietuvą jau atvedė prie kapo duobės. Liū-dnas pasidaro žmonių gyvenimas, kai bendravimo pagrindu tampa savimeilė, o gyvenimo tikslu — malonumų įieškojimas. Nepastebimai plinta gir-tuoklystė, ištvirkimas, grū-va šeimos. Kiek daug šiandieną nelaimingų vaikų, jaunuolių, kuriems pasaulis šaltas, nykus nesvetingas. Gimdytojai gyvi, bet šeimos židinio nėra. Kas atpirks vaikų ašaras, skriaudas, širdgėlą, kas išgy-dys sužeistą prigimtį?!

Yra baisus planas visus pa-versti bedieviais. Stalinme-čio teroru ir dabartiniais ne-teisėtais persekiojimais, ku-riuos palaiko Respublikos Gal-va, 1981 m. gegužės 17 d. ple-nume pasakyto teigimu, kad reikia "visokeriopa stiptrin-ti internacionalinio ir patrio-tinio auklėjimo ryšį su kova už religinių atgynenų likvida-vimą", jau labai daug pasiek-ta. Padariniai, neturintys pa-vyzdžio, kelia siaubą: girtuok-liavimas, ištvirkimas, vene-rinės ligos, negimusių kūdi-kių žudymas, šeimų irimas, beglobiai vaikai, išsigimimų ir išprotėjimų gausėjimas, didėjantis nusikalstamumas. Nežiūrint į šiuos tautos su-naikinimą nešančius padari-nius, bedievybės platinimas, palaikomas aukščiausios val-džios, kaskart vis griežčiau ir rafinučiau vykdomas. Jei dar pusę šimtmečio taip smuk-

sime, tapsime ištisai girtuok-lių, kriminalinių nusikaltė-lių, idiotų tauta, pamažu žūs-tančia kalėjimuose, beprotna-miuose, išsigimėlių namuose, ligoninėse. Sakykit, ar visa tai matant, galima tylėti?! Ty-lėjimas — išdavystė.

Tautos dvasia pati šaukia per jautrias, balmei nepasi-duodančias širdis, šaukia poe-tų lūpom, šaukia besimel-džiančių lūpom į Dievo Moti-ną... Garliavos vaikai per Gyvojo Rožančiaus maldą gar-bina Mariją, prašydami, kad gelbėtų Lietuvos jaunimą iš bedievybės, girtuokliavimo, moralinio pakrikimo... Vai-kai, maldos įkvėpti, patys pa-nūdo tapti gelbėjimosi šauks-mu. Jie tą šauksmą su pagalba B. BRAZDŽIONIO poezijos įdėjo į Kalėdų šventei (1980 m.) skirtą vaidinimėlį. Tegul šitas vaikų šauksmas tampa vi-sos Lietuvos jaunimo šauks-mu... tegul šitas šauksmas kiekvieno lietuvių širdyje pa-virs liepsnojančiu aukuru, kad išsisklaidytų nuodėmin-gos bedievybės sutesmos, pasi-gailėtinom pamėklėm pavertu-sios jau tokią daugybę puikiau-sių mūsų brolių.

Prisikels Lietuva Dievuje, o Dievuje gyva tauta vienodai pakelia tiek laisvę, tiek ver-govę — nors tūkstantį metų ji tęstusi. Aukos troškimu lieps-nojančios širdys eis kančių keliais ir stiprins tautos dvasia.

Esu teisiama pagal 68 str. I dalį. Man sako, kad aš siekiau silpninti Tarybų Sąjungą. Negi Tarybų Sąjungos stiprumas slypi siekime per bedievybę ir nežmoginimą nutautinti, sunaikinti mažąsias tau-tas?!... Šitaip keliant klau-simą, galima suprasti, kodėl taip grubiai pažeidžiamos konstitucijos garantuotos tikėjimo, sąžinės, kritikos laisvės ir nuolat teisiami žmo-nės.

Siekdamas tobulėjimo, ug-dymas savyje asmenybę, jau-nimas praktikuoja religiją ir yra grubiai persekiojamas. Dėl persekiojimo iš visos Lie-tuvos buvo siunčiami protes-tai Lietuvos KP sekretoriui su tikinčiųjų parašais. Protes-te išdėstyti persekiojimo fak-tai laikomi šmeižikiškais, silp-ninanciais Tarybų Sąjungą. Po skundu pasirašę žmonės tardo-mi, laikomi nusikalsteliais... Žmonės represuojami, o aš teisiamą kaip parašų rinkė-ja... Atskira tauta neturi teisės siekti savo moralinio sveika-tingumo, gydytis nuo dvasios raupų, paralyžiaus, maro. Ar Dievo išpažinimas gali būti grėsmė valstybei? Žmonių moralinis supuvimas — štai kur tikroji grėsmė! Kodėl to-kio pavojiaus akivaizdoje ne-leidžiama gelbėtis?!

Garliavos vaikus tardyto-jai privertė kalbėti savo kate-gorijom, kad, neva, vaidinime buvo kalbama apie buržuazi-nės Lietuvos atgaivinimą. Vaidinime nebuvo paliesta jokia santvarka. Ten Lietuva verkė moraliniame pakrikime žus-tančių savo vaikų, o čia fabrikuojamas politinis incidentas. Galite fabrikuoti politines bylas, klastoti tiesą, išsigel-bėjimo troškimo vis tiek nesu-stabdysite... Niekas neturi teisės pasmerkti mažųjų tautų išnykimui, kaip jas yra pasmer-kę teisėjai, vyriausybės asme-nys, šviesuoliai indiferentai, sakydami, kad mažosios tautos vis tiek išnyks. Apie tai man kalbėjo ir prokuroras BAKU-ČIONIS, ir tardytojas per man sudarytų kaltinimų paskelbi-mą balandžio 6 d. Taip nebus! Taip neturi būti! Prisikels Lie-tuva Dievuje — taps švari, svei-ka, tvirta. Tada, nors tūkstan-tį metų trukūt mažųjų tautų sunaikinimo siekianti santvar-ka, lietuviams mes išliksime... Nenusiminkite, vaikai, kad jus privertė duoti parodymus prieš mane ir dar neteisin-gus... Norint atsilaukyti prieš moralinę tardytojų prie-vartą, reikia būti labai stip-riam — mylėti Dievą ir Tiesą labiau, negu savo gyvybę, o tokiais pigiai netampama. Ne-apleiskite Rožančiaus, ateis laikas, kai drąsiai žvelgsite mirčiai į akis, nesulaužomi, nugalimi. Nėra beprasms aukos. Jūs trokštate tapti šauksmu Tėvynės lūpose ir

prašėte mane, kad jums pa-dėčiau. Labai menki mano sugebėjimai, jokios patirties. Kadangi daugiau nebuvo kam, kiek išėjo — stengiausi. Bū-kite laimingi, kad esate per-sekiojami už Tiesą... Lais-vanoriška nekaltųjų kančia sugėdins neteisingsus teisė-jus ir pavargs jie teisti Mei-lę, einančią už kitus aukotis. Kitų drąsulių lūpom pratęs Tėvynę jūsų šauksmą...

Esu silpna, tik Dievu ir ge-rųjų žmonių maldom gyva. Ne-paprastai esu visiems dėkin-ga ir prašau — neapleiskite ir toliau. Už kalinius, o ypač už tardomuosius reikia labai melstis ir nepamiršti tų ne-laimingųjų, kurie nutolę nuo Dievo...

Labai gaila Šapokos "Lie-tuvos istorijų" (11 egz.), kurias atėmė kratos metu. Tautos isto-rija nuo mūsų slepiama, todėl šis netekimas neįkainojamas. Knygų negrąžins. Reikia jas visom išgalėm nepalaujamai dauginti. Esu kaltinama pa-gal prielaidą ir neteislingą ekspertų išvadą informacijos perdavimu "LKBK". Teisėjai, jūs pirmiausia turėtumėte rūpintis, kad nebūtų už tikė-jimą persekiojami žmonės, tada nebus ir panašių publi-kacijų.

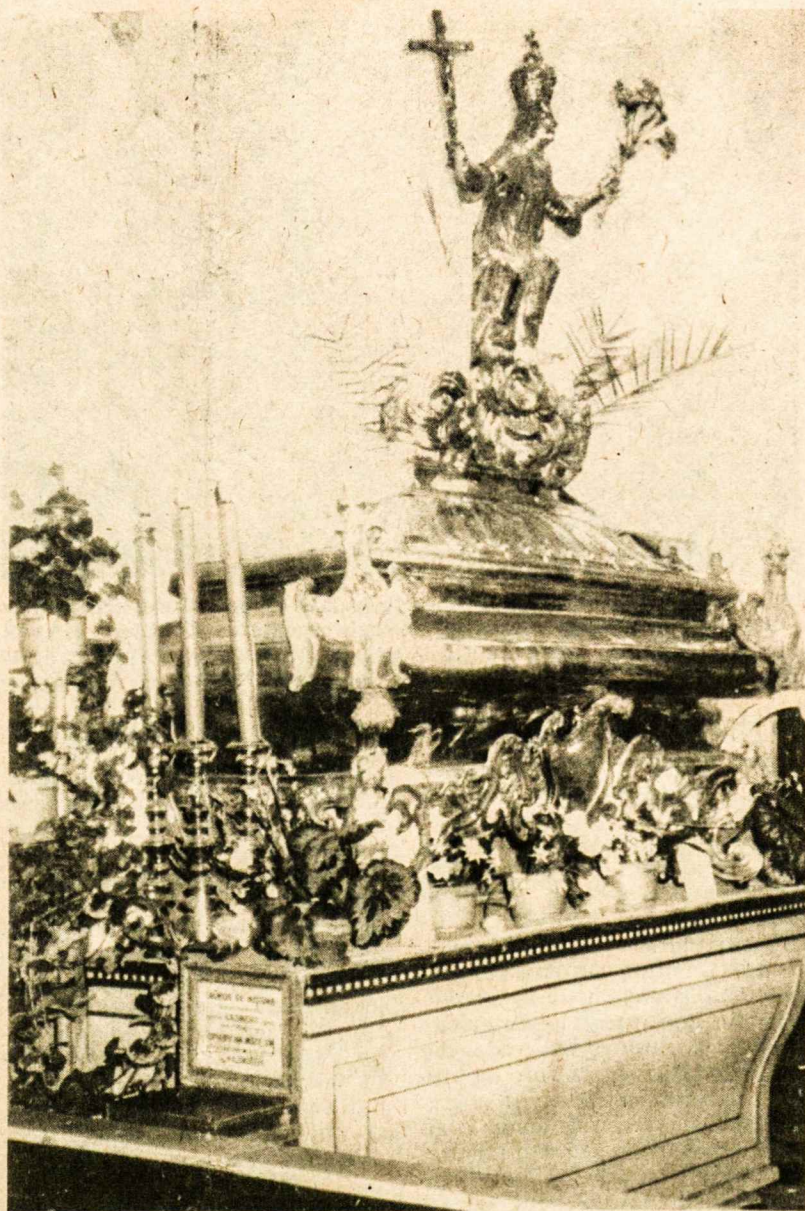
Meldžiuosi už tardytojus, gausius išdavikus. Jų gyvenimas skaudus — jiems lemta persekioti Tiesą. Ateis laikas, ir supras jie, kad Tiesos ne-galima nuteisti — Tiesa tie-sėjus teisia. Negalima nužy-dyti Meilės, įkalinti Laisvės... Esu pasiruošusi bet kokiai aukai.

Esu kaltinama nacionaliz-mu. Jau Vydūnas kelė Mažo-sios Lietuvos lietuvių tauti-nį susipratimą todėl, kad, pa-gal jį, nutautėję žmonės nu-žmogėja... Kreipiuosi į visus, kurie užsibrėžė smurtu, persekiojimais, teismais išplėsti tikėjimą iš žmonių širdžių. Noriu paklausti: ar jūs žino-te, kad tokiu būdu pasmerkia-te minias nužmogėjimui? Pra-šau su meile, kaip brolius, ne-atimkite iš žmonių tikėjimo, nežudykite Lietuvos. (Gynimo-si kalba sutrumpinta — red. past.).

Nemažą dalį savo paskutinio žodžio J. BIELIAUSKIENĖ iš-sakė eliuota forma, pasirem-dama J. Marcinkevičiaus "Ug-nies poema", B. Brazdžionio "Atleisk man, Viešpatie", P. Širvio žodžiais. Pagrindinė mintis tokia:

Prašau, meldžiu Jus, Mano sielvarto skaudžiausio broliai, — Iš įsčių Lietuvos išėjė, — teisėjai mano, nenužudykite vyturio giesmės, — Tos mylinčios, tyros, jaunos, į Dievą kylančios širdies, — nenužudykite!... Meldžiu, šaukiu, maldauju!...

"O netikėjimo juoda ranka kurią mes patys virš savęs išskėmė"... Ji žudo vyturius, ji Metlę žudo... Kaip skaudžią skaudžią žaidą šią patirtį nešu. Todėl meldžiu Jus, broliai mano, Lietuvos vaikai, atimkite tą juoda ranką iš dangaus mėlynės, kad nebežūtų vyturiai!... Tegul pavasarį jie neša!... Tegul pakyla meilės saulė virš neapykantos ledyno!... Tegul!...

Pilnas vaizdas šv. Kazimiero karsto šv. Petro ir Povilo šventovėje Antakalnyje, kur jis buvo perkeltas 1953 m. iš Vilniaus katedros. Kai sovietai ją paverė paveikslų galerija. Šiais sukaktuvinais metais turistai turėtų jį gausiai lankyti bei pagerbti 500 metų mirties sukakties proga

Nerimas Baltijos kraštuose

Austrų dienraščio pastabos apie dabartinę būklę Baltijos kraštuose

Vienoje išeinantis austrų dienraštis "Die Presse" sau-sio 11 d. paskelbė straipsnį apie kylančią nerimą Baltijos šalyse. Atpasakojame jo turinį.

Vakarų Europoje mažai ži-noma apie sąlygas Baltijos respublikose. Tik retai pri-simenamos trys sovietinės re-spublikos tada, kai Amerikos prezidentai iš naujo pareika-lauja nepriklausomybės Esti-jai, Latvijai ir Lietuvai, kai sovietiniai teismai nubaudžia daugiametę kalėjimo ir istrė-mimo bausme baltiečius kita-minčius arba kai prasiškver-bia pranešimai apie atskirų tautų nepaklusnumą.

Baltijos respublikos dar ne taip seniai priklauso Sov. Sąjungai. Anksčiau buvusį suverenų valstybių prisijun-gimas prie Sov. Sąjungos pa-skelbtas 1940 m., tačiau de facto įvyko tikrai pasibaigus karui. Trėmimai ir rusinimas, ūkio pakilimas, atgyvės tauti-skumas ir ekonominiai sunku-mai šiame dešimtmetyje žymi-trių vakarietiškiųjų sovietinių respublikų raidą.

Visoms trims sąjunginėms respublikoms yra bendra, kad kiekvienoje jų jau buvo pla-tinami lapeliai su įrašu "ru-sai lauk". Pradžią padarė Lie-tuva. Lietuviškoji katalikybė, glaudžiai susijusi su Lenkijos sąlygomis, saugoja tautinį ta-patumą. Opozicija ir religija Lietuvoje susijusios panašiai kaip Lenkijoje. Skirtingai nuo Lenkijos Baltijos respubliko-se galioja represiniai religi-niniai nuostatai, kurie diskri-minuoja tikinčiuosius. Pasta-ruoju metu visuose Baltijos kraštuose reiškiasi nepasiten-kinimas.

Kai 1944/45 m. raudonoji ar-mija grįžo į Baltijos kraštus,

niekas čia iš tikrųjų nesidžiaugė, kad rusai išlaisvina nuo vokiečių. Viltasi, kad po ka-ro neramumų Baltijos valsty-bės respublikos iš naujo taps nepriklausomomis. Maskva aiškiai parodė, kad apie tai nebus jokios kalbos. Per masi-nius trėmimus apie 250.000 lietuvių ir po šimtą tūkstan-čių latvių bei estų buvo išga-benta į Sibirą ir Vidurio Azi-ją. Dalis žuvo, dalis pasiliko ten, tik nedaugelis sugrįžo. Po trėmimų atsirado vietos respublikose: jų užėmė dau-giausia rusai ateiviai. Balti-jos kraštai pasidarė "mažai-siais Vakarais". Žemės ūkio ir pramonės gėrybių gamyba vir-šijo sovietinį vidurkį, gyve-nimo lygis taip pat. Vakarie-čiai keliautojai teigė, kad Bal-tijos kraštuose vyravauja "Skandinaviškos sąlygos".

Tačiau šiame dešimtmetyje ūkio laimėjimai nesitęsė. Ky-lančios kainos ir maisto aprū-pinimo sunkumai sukėlė visuo-tinį nepasitenkinimą. Baltie-čių nepaklusnumas jau ilgė-snį laiką kelia rūpesčių Mask-vos vadovams ir jų vietinini-kams respublikose. Čia visuo-met reikalias liečia tikybą, tau-tą, tradicijas. Daugybė peti-cijų, reikalaujančių daugiau laisvės tautiniam ir religiniam savarankiškumui, nesulaukė atsakymo. Vietoj to vis daž-niau teisiama kritikai. Tai su-viaurė opoziciją į pogrindį. Dar prisimenami estų mėginimai, panašiai kaip Lenkijoje, or-ganizuoti streikus, kad būtų pagerinta ūkio, kultūros, re-ligijos padėtis. Estijos parti-jos sekretorius Karlas Vainas pernai paskelbtame ir didelio dėmesio susilaukusiame straipsnyje siūlė nepaklusnų jaunimą ir inteligentią nu-raminti. Lmb.

Kazimierinės iškilmės ir darbai

(Atkelta iš 1-mo psl.) muzikinė ir akademinė, pasku-tiniojoje italpinant ir jauni-mui skirtas svarstybas. Leng-vo pobūdžio susibūrimai čia dar neminimi. Nemimoms ir detalės — kur, kada, kas. Jas išvardinti yra ankstoka: vie-nos bus pamirštos, kitos gal pasikeis, trečios man pačiam nėra žinomos, nes smulkme-niški planai ir visi vairai yra Toronte. Bus aukojamos iškil-mingos Mišios sekmadienį, ku-riose dalyvaus masė pasaulie-čių iš viso pasaulio ir dvasi-kių. Akademinėje dalyje pa-skaitas skaityti sutiko prof. P. Rabikauskas, SJ, iš Romos ir dr. J. Girnius. Sudarinėja-mi rėmai jaunimo svarsty-boms. Labiausiai domina ir daugiausia pasiruošimo reika-lauja muzikinė dalis. Sveti-miems turbūt visai negalima suprasti mums taip pat didžiai svarbaus įvykio — naujos ope-ras-misterijos "Dux Magnus", šv. Kazimierui skirtos, sukū-rimo. Komitetui susitarus, libretą pradėjo rašyti poetas K. Bradūnas. Truputį vėliau (1982.V.17), jau Torontui su-tikus organizuoti iškilmės, drauge su dr. J. Sungaila, bu-vo prikalbintas muzikas D. Lapinskas sukurti kompozici-ją. K. Bradūnui ir D. Lapin-skui bendradarbiaujant, dr. J. Sungailai energingai skati-nant, kanadiečiams finansuo-jant, opera buvo paruošta, so-listai sukvieisti. Pasiruošimai vyksta dviems pirmiems pasta-tymams Toronte rugsėjo 1 ir 2 d.d.

Visų iškilmų vykdomasis rengėjas — Toronte sudarytas komitetas, kuriam vadovauja dr. J. Sungaila, drąsus, ener-gingas, patyręs visuomeninin-kas. Akademinės programos ir informacijos komisijų pirmi-ninkas — kun. Pr. Gaida, "Tė-viškės žiburį" redaktorius, liturginės komisijos pirm. — kun. Aug. Simanavičius, OFM, lėšų telkimo — Vyt. Birėta, meninės dalies — pats dr. J. Sungaila. Visas komitetas (apie jį vėliau prabilisime at-skirai) šv. Kazimiero sukak-čiai savo uždavinį, darbais ir svarba prilygsta vyr. komi-tetui. Privalu pabrėžti — vis-kas yra finansuojama Kanados lietuvių katalikų, paraprijų klebonams prisiėmus didelę atsakomybę. JAV lietuvių primygtinai skatiname jau pradėti ruošti šias iškilmės. Jei dalydavimas nebus pakan-kamai gausus, ne tik organi-zatorius apvilsime, bet įklimp-sime didelės skolos. O kū-rėjų pagerbimas naujos ope-ras proga?

— Apie minėtą kongresą To-ronte iki šiol JAV-bių lietu-vių spaudoje mažai tēršoma. Ar toji spauda apie jį neinform-uoja, ar yra kitų priežas-čių?

— Galui tik spėti. Atrodo, kad iki šiol buvo truputį anks-toka. Spaudė kiti reikalai, ypač Roma, tad vyr. komite-tas į ten kreipė savo didžiau-sią dėmesį. Antra, spauda ne-nori kartotis, tą patį kelis kartus minėdama. Trečia, ir vyr. komiteto reikalai tegau-

na labai menką vietą. Paga-liau — gal redakcijų žmonės mano, kad šv. Kazimiero sukak-tis yra vien komiteto narių pa-reiga planuoti, dirbti, rašyti, išleisti savus pinigus ir vėliau iškilmėse dalyvauti. Galui bet-gi pasidžiaugti, kad pastaruo-ju metu ir spauda pradėjo dau-giau rašyti tomis temomis. Gri-žus iš Romos, mūsų darbų dau-guma eis prie galo, tada Toron-tui pats skirsiu visą savo dė-mesį.

— Šalia didžiųjų iškilmų įsūsiškis komitetas skatino rengti šv. Kazimiero šventes paskirose lietuvių gyvenvietė-se. Ar ta linkme kas nors doro-ma?

— Žinome, kad labai seniai ir dideliu minėjimui rengias Naujosios Anglijos lietuviai. Įvyks kovo 4 d. Hartforde. Da-lyvaus vyskupai. Kovo 18 d. Fi-ladelfijos katedroje Mišias aukos kardinolas Krol. Kvie-čiami amerikiečių dvasiškių ir civilinės valdžios atstovai. Prieš tai įvyks spaudos konfe-rencija, religinis koncertas. Po Mišių — priėmimas. Austr-a-lijoje iškilmingas minėjimas jau įvyko net pereitą lapkri-tį. Judama Čikagoje ir Miami. Kūybingai ruošiasi Klivlandas.

— Lietuvių išeivija ruošia-si, kaip matyti, gana plačiai paminėti šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį. O kaip su pavergta Lietuva? Ar ten bus leista rengti kokias nors iškil-mes?

— Žinome, kad prieš dvejus metus okupuotoje Lietuvoje buvo sudarytas specialus mi-nėjimui komitetas. Neabejo-jame, kad jo darbus prižiūri įgaliotinis religiniam reika-lams. Taigi, bandoma sukaktį paminėti, tačiau jau prieš me-tus ten spausdinami straips-niai, kad šv. Kazimieras bu-vęs menkas žmogutis. Galime įsivaizduoti, kokios yra tiki-nčiųjų nuotaikos: jei negalima šventovėse ir prie šventovių, šviesie iškilmės širdyse, kur jokie įgaliotiniai neišskver-bia.

— Jau senokai Vilniaus ka-tedra, kur yra įrengta šv. Ka-zimiero koplyčia, paversta pa-veikslų galerija, o šv. Kazimie-ro šventovė Vilniuje — ateiz-mo muziejumi. Ar nebus doro-ma žygių atgauti tas šventoves Lietuvos tikintiesiems?

— Įsivaizduokime, kad JAV okupuoją Meksika, Kenedžio karstą iš Arlingtono kapinių perkelia kur nors į Dayton, Filadelfijos namus, kur buvo paskelbta nepriklausomybė, kur iš viso krašto lankosi ekskursijos, — padaro gitarų fabriku. Tai lygiai panaši pa-dėtis su šv. Kazimiero karst-u, su katedra ir šv. Kazimie-ro šventove. Kai taip ameri-kiečiams nusakai, jie nedels-dami supranta. Tik nesiorien-tuoja, kodėl šv. Kazimiero ne-kenė carai ir dabar nekencia partijos didieji. Ar dėl tos le-gendos apie mūšį prie Daugu-vos? O kas bus bandoma padė-čiai atstatyti, kam ankstyvos kalbos...

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILĖJINIS MEDALIS

Dail. P. Vaškio projektas "Franklin Mint" nukaltas 44mm. pločio. Sidabrinis — \$45, bronzinis — \$10 JAV (persiuntimas \$1 už medalį). Užsiskantiems bronzinių 10 ar daugiau vienu adresu — 25% nuolaida.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA

351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA

Telefonas (212) 647-2434

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odes, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ISTRĖMĖ SESERIS

"Komjaunimo tiesa" sausio 10 d. laidoje paskelbė piktą Vytauto Valionio rašinį "Išprašytos viešnios, arba mergaitės iš imperikalizmo voratinklio ir nuolankus jų susitaikymas su lemtimi — ištikimai tarnauti". Įvykių data nepateikiama, bet jie turbūt liečia pernykščią vasarą. Išprašytos viešnios buvo keturios iš Australijos atvykusios turistės: seserys Zita ir Birutė Prašmutaitės, kita seserų pora Klavdija ir Vera Pavlovič. Pagrindinis V. Valionio smūgis nukreiptas į Prašmutaites: "Seserys Prašmutas — iš tų, kuriuos i tėvų žemę gena ne nostalgija. Ne sentimentalai. Ne žmogiškas nerimas: pažinti, suprasti, išsiaiškinti. Iš Australijos į Lietuvą — tūkstančius kilometrų per žemynus ir vandenį — seserys Prašmutas skrido kaip aiskiaresgės visa žinančios pranašės. Lietuva joms — be lietuvių ir lietuvių. Jų kelionė — ne turistinė ir ne pažintinė. Tai — misija. Misija, kurios tikslas — "atverti akis" lietuviams ir Lietuvai..." Del įtūžimo V. Valionis Zitos ir Birutės netgi nevadina Prašmutaitėmis, pasitenkinamas angliška pavardės versija pasuose, net nebandydamas tos pavardės linkniuoti, nors prieš tai teisingai parašė dvigubus lietuviškus Prašmutaičių vardus.

KRATA MASKVOJE

Pasak V. Valionio, seserys Prašmutaitės lagaminus buvo prisidėjusios knygų, laikraščių ir žurnalių. Pavyzdžiui pateikia keturis pavadinimus — "Baltijos valstybės", "Amžinas, įšalas", "Pasaulio lietuvis", "Mūsų pastogė" ir daro išvadą: "Ko ten nepritaizyta apie Lietuvą? Nesistebėtume, jei būtų vien kreivų veidrodžių — kreivios grimasos. Kirsti užsimota iš peties. Istorijos faktai iškraipyti. Praeiciai — panegirika. Tarybų valdžios metams ir dešimtmečiams — alinių anekdotai ir dumbblas. Panieka Tarybų Lietuvai. Neapykanta tėvų žemei. Mokėtų skaityti arkliai — tai bent gardaus juoko turėtų. Išgrįžti ir užsikvatoti. Mūtinėje seserų Prašmutas lagaminai palengvėjo. Mūtinės inspektoriai konfiskavo 139 egzempliorių antitarilyniskio skaitalo". Rašinį V. Valionis iliustruoja sulaukiję leidinių labai neryškia nuotrauka, bet viename jų matosi Lietuvos Vytis su įrašu "Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga" lyg kokio koncerto programos viršelį. Maskvos muitininkai iš seserų Prašmutaičių taipgi atėmė ir lagaminuose rastas maldaknyges. Esą Prašmutaitės neužregistravo iš užsienio įvežamos valiutos. Pas jas buvo rasta JAV dolerių, V. Vokietijos markių, Italijos lirų. Teisinio nežinojimo, kad reikia pažymėti muitinės deklaracijos grafėje.

VIEŠNAGĖ VILNIUJE

Vilniuje seserys Prašmutaitės esą nesidomėjo architektūriniais paminklais, miesto mikrorajonais, naujomis statybomis. Nedomino jų nei teatrai, nei

muziejai, nei knygynai. Didelį savo dėmesį skyrė tik šventovėms, palydovus klausinėdamos, ar jos veikia, ar restauruotos, prašydamos parodyti. Blogiausia, kad jos ten pažeidė "Elgesio ir gyvenimo taisykles užsieniečiams Sovietų Sąjungos teritorijoje". Apie tą pažeidimą V. Valionis rašo: "Išvykai į vietovę, kuri nenumatyta turistiniame ar kelionės maršrute — reikalingas atskiras leidimas. Tokio leidimo išvykai už Vilniaus ribų seserys Prašmutas nepašė. Išvažiavo savavališkai. Viešnia ar svečias, kuris nesikaito su šeiminku ir jo tvarka — nepageidautinas. Nebepasikentus seserys Prašmutas buvo išprašytos iš Tarybų Lietuvos..." Toks užsienio lietuvių uždarymas šešiomis dienoms Vilniuje, su viena išvyka į Kauną yra didžiausia gėda Maskvą gerbinančiam režimui. Nepriklausomon Lietuvon atvykusiem tautiečiam nebuvo jokių suvaržymų, nereikėjo leidimų kelionėms, nes tada jiems neteko laikytis iš Maskvos gautų "Elgesio ir gyvenimo taisyklių Sovietų Sąjungos teritorijoje".

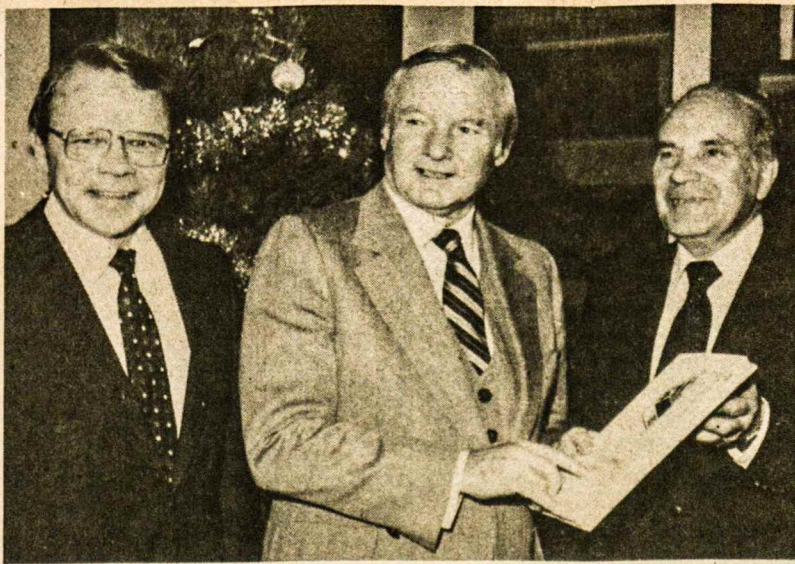
KITOS DVI SESERYS

Savo ilgą rašinį V. Valionis užbaigia seserų Klavdijos ir Veros Pavlovič gerokai trumpesniu viešnagės bei ištėrmimo aprašymu. Esą jos gimė Lietuvoje, su tėvais užsienin išvyko 1978 m. Tėvas Aleksejus Pavlovičius vokiečių okupacijos metais tarnavo policijoje, o kai vėl grįžo sovietinė okupacija, atsiskė stoti kariuomenėn dėl savo religinių įsitikinimų, nes priklausė uždraustai antisovietinei sekmininkų sektai. Dukros taip pat yra tos sektos narės, save laikkančios Dievo sužadėtinėmis. Maskvos muitinėje iš jų taip pat buvo atimtos atsivežtos "antisovietinės" knygos, žurnalai, laikraščiai, numatyti perduoti asmenims, gyvenantiems Alma Atoje, Breste, Minske, Rygoje, Vilniuje. Net ir tų asmenų sąrašas buvo atsivežusios. Pasak V. Valionio, jos įžiliai elgėsi Vilniuje, vyrams ir moterims užkaudamos: "Mes tik Australijai esu sužinojome, kas yra laisvė. Išvažiokite. Atakuokite, kol išleis. Liksite čia — kūną ir sielą prazudysite. Bandė suorganizuoti susitikimą su buvusiais bendraklasiais. Šeštą viešnagės dieną buvo išsiųstos Maskvon. Ir jų ištėrmimui panaudotas nesilaikymas "Elgesio ir gyvenimo taisyklių užsieniečiams Sovietų Sąjungos teritorijoje".

KAUNIEČIŲ LAIVAI

Kauno laivų remonto įmonė ne tik laivus atėmė, bet ir naujus stato. Jos zvejybiniai laivai yra skirti Kuršių marioms ir Baltijos pakrantėms. Projektas buvo paruoštas valstybinio zvejybos laivyno projektavimo instituto Klaipėdos skyriuje. Įmonė taipgi stato upių laivus — upines baržas, vilkikus, motorlaivius. Čia nuleisti į vandenį ir specialiai Volgos-Dono kanalo statybai skirti vilkikai. Įmonėje jau pastatyta dešimtys laivų.

V. Kst.

1984 m. liepos 8-15 dienomis Toronte įvyks laisvojo pasaulio estų festivalis "Esto '84". Jo globėją pakviesia Ontario premjeras WILLIAM DAVIS (viduryje); kairėje — programos komisijos narys KAIUS MEIPOOM, dešinėje — festivalio rengėjų komiteto pirmininkas TOOMAS METSALA

Hamilton, Ontario

"RAMBYNO" statybos draugovė ir pensininkų klubo valdyba sausio 30 d. turėjo bendrą posėdį. Kadangi namo statyba jau eina prie galo, tai reikėjo sudaryti "Rambyno" valdytojų komitetą (Management Committee) ir išsiaiškinti kitus teisinius klausimus. Į komitetą išrinkti: K. Mikšys, B. Pakalniškis ir A. Jankūnas. Jie bus įjungti pilnateisiais nariais į draugovės vadovybę (Board of Directors). Taip pat nutarta perredaguoti pensininkų klubo įstatus ryšius su namų įsigijimu. Pirmutinis išrinkto komiteto darbas — reklama ir butų nuomojimas. Jų nariai budi sekmadieniais nuo 12 iki 14 v. "Rambyne" (1880 Main St. W.). Kitu laikui skambinti A. Jankūnai tel. 648-3428. Komitetui priklausio ir namo valdymas — administracija, pensininkų susirinkimų salės apstatymas ir kt.

Dar tebėra nemažai neišnuomotų butų, todėl besidominčius prašome pasiskubinti, nes pastatų mums rangovas perduos vasario 15 d., o apsigyventi jau galima nuo kovo 1 d. Pirmieji pasirenka sau tinkamesnius butus. Mes jau dabar skelbiame Hamiltono dienraštyje "Spectator" ir įvairošė įstai-gose apie butų nuomojimą, nes tušti butai mums labai nuostolingi. Lietuvių nuominkai primami ne tik iš Hamiltono, bet ir kitų vietovių. "Rambyno" atidarymą nutarėm atidėti pavasarį, kai bus ir aplinka aptvarkyta.

"Rambyno" valdytojų komitetas
SPORTO KLUBAS "Kovas" kviečia jaunučius nuo 6 metų amžiaus, berniukus ir mergaites į krepšinio grupę. Norima sudaryti komandas CYO lygoje kitiems metams. Treininuotės bus kiekviena šeštadienį (pradedant kovo 3) Westdale gimnazijoje, 700 Main St. W. Informacijų teirautis pas L. Meskauską 679-4177. Valdyba

PAPILDYMAS. "T2" 1983 m. 50 ir 51 nr. buvo įdėti sveikinimai su šv. Kalėdomis ir N. Metais aukojusių Hamiltono Tautos fondui. Juose per neapsižūrėjimą praleista pavardė Aniceto ir Frances Povilauskų, paaukojusių \$30. Atsiprašome A. F. Povilauskus ir jų gimines bei bičiulius.

Tautos Fondo atstovybė Hamiltone
West Lorne — Rodney, Ontario

PAMALDOS šių apylinkių lietuviams vasario 19, sekmadienį, 2 v.p.p., St. Mary's šventovėje, West Lorne.

VASARIO 16 minėjimas — vasario 25, šeštadienio vakarą, Rodney lietuvių klubo patalpose. Meninę programą atliks Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas Darios Deksnytės-Powell I.m.

Calgary, Alberta

LAI DOTUVĖS. Kalgarije mirė 1984.I.30 89 metų sulaukusi Anastazija Rimkuniene, gimusi 1894.XI.12 Smilgių k., Panevėžio aps. Į Kanadą atvyko 1934 m. pas savo vyrą į Spirit River, Alberta. 1947 m. pardavė ūkį ir persikėlė gyventi į Edmontoną. Išaugino 3 dukras — Adelę, Valeriją, Oną. Pas dukrą Adelę Karpienę Kalgarije praleido paskutines savo gyvenimo dienas. Palaidota Edmontone Holy Cross kapinėse šalia savo vyro, mirusio 1965 m. Pamaldos už a.a. Rimkuniene buvo Kalgarije ir Edmontone. Užuojausta Smidtu, TERNOWAY, Lundy šeimoms ir A. Karpienei, netekusioms motinos ir močiutės. Kor.

Winnipeg, Manitoba

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS paskelbimo minėjimas įvyks š. m. vasario 19, sekmadienį, 11 v. r. lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje. Tuojau po pamaldų minėjimas tęsiasi parapijos salėje su kavute ir užkandžiais. Salėje Perkūnas Krukonis iš Bostono rody savo sukurta lietuviškų vaizdų skaidrų montажą. Tie, kurie buvo Lietuvoje, prisimins, o kurie nebuvo, susipažins. Prašome skatinti savo jaunimą atvykti ir vaizdžiai susipažinti su savo tėvų kraštu.

Valdyba

Ottawa, Ontario

DR. S. GINAITĖS PASKAITA. Sausio 10 d. Carletono universitete studentams ir dėstytojams paskaitą skaitė dr. Sara Ginaite, neseniai atvykusi iš okupuotos Lietuvos ir Vilniaus un-tė dešimties ekonominių mokslus. Jos tema buvo — ekonominio gyvenimo kokybė Sov. Sąjungoje. Paskaitos klausėsi apie 100 asmenų, kurių tarpe buvo ir vienas kitas lietuvis iš Otavos, ekonominį mokslų dėstytojai ir studentai. Kalbetoja buvo nuosirdžiai priimta. D. S.

St. Catharines, Ont.

DIENRAŠTIS "THE STANDARD" sausio 9 d. laidoje plačiai aprašė Pavergtų tautų organizaci-

Aukos Tautos fondui Hamiltone

Tautos Fondo atstovybės Hamiltone aukos, gautos per 1983 metus

KLB Hamiltono apylinkės valdyba paaukojo \$200; Hamiltono DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba \$200; Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas "Talka" \$150; Hamiltono lietuvių medžio-tų-žuklautojų Giedraičio klubas \$100; Hamiltono SLA 72 kuopos valdyba \$100; Hamiltono lietuvių pensininkų klubo valdyba \$50; KLB moterų dr-jos Hamiltono skryliaus valdyba \$40.

\$150: J.E.B.: \$125: A. A. Patamasi: \$100: K. Mileris, B. A. Steponavičiai, J. D. Skaisčiai; \$75: A. Obcarkis, A. F. Povilauskai; \$70: J. E. Bajoraičiai, Al. D. Jankūnai, K. Mikšys, Ant. Mikšienė, St. S. Rakščiai, J. B. Sadauskai, J. Svi-las; \$65: K. M. Kvedarai; \$60: dr. B. Vidugiris, Pr. Z. Sakalai; \$55: J. A. Asmenavičiai.

\$50: P. G. Breichmanai, M. Lazdūtis, Br. E. Milašiai, St. P. Ročiai, V. A. Januškos, J. E. Steibliai; \$45: V. E. Kairiai; \$43: V. Beniusis; \$40: Br. G. Grajauskai, A. M. Garkūnai, P. St. Kanopos, Č. Tiskėvičienė, O. Z. Stasiuliai; \$35: J. O. Deveikiai, L. E. Klevai, M. V. Šniuoliai, dr. V. Kvedaras.

\$30: Br. Gelažius, Kl. Jurgėlis, kun. J. Liauba, K. L. Meskauskai, V. Narkevičius, M. J. Repečiūnas, J. Stankus, A. Mingėla, J. Lekutis, J. Raguckas, J. E. Bubniai, Pr. Kazemėkas; \$27: E. Maskva.

\$25: R. Bulavas, M. D. Jonikai, Ant. Lukas, B. E. Pakalniškiai, A. St. Petkevičiai, P. Žulys, F. Urbaitis, B. Vengris, V. B. Morkūnai, Al. B. Juozapavičiai, J. R. Pleiniai, St. Labuckienė, J. Liau-minas, J. O. Adamauskai, Z. A. Pulianauskai.

\$20: P. Armonas, J. Adomaitis, V. Agurkis, P. Budvydis, J. Baran, L. Borusas, St. Dalius, J. A. Deksniai, K. E. Gudinskai, J. Grigalius, B. Mačys, V. Sakavičius, J. L. Toliai, J. J. Sakalauskai, R. A. Si-ručiai, Z. A. Stanaičiai, St. N. Senkai, A. Tarvydas, J. M. Tarvydai, P. Vitienė, A. G. Vinerskiai, B. B. Venslovai, L. A. Ulbinai, A. St. Verbieckai, J. G. Kristolaičiai, J. Kazemėkas, A. Keličius, A. D.

jos atstovo latvio Peter Vasarinš kalbą, pasakytą septynių tautybų metiniame pobūvyje-diskusijose, dalyvaujant kanadiečių spaudos bei radijo atstovams. Kalboje P. Vasarinš palietė ir "taikos bei nusiginklavimo" demonstracijas, pažymėdamas, kad tos demonstracijos tarnauja tik sovietų agresijos interesams.

"The Standard" sausio 21 d. laidoje atsiliepė piktai laiškui Helen Levchuk, nurodyma, kad "The Association of East-Central European Organizations" (Taip oficialiai yra vadinama) pavergtų tautų organizacija "sudaro kliūtį pasaulio taiką".

H. Levchuk kaltino ir kanadiečius parlamentarų-politikus, palaikančius šią organizaciją, bet pažymėjo, kad ACEO organizacija atstovauja dideliame skaičiu etninių balsų, nušviečiančių jei ne protus, tai bent akis mūsų politikams. Toks atsiliepimas dar labiau iškelia šio krašto Pavergtų tautų organizaciją ir jos atliekamą visuomeninį bei politinį darbą.

LIETUVIŲ ATSARGOS KARIŲ SAJUNGA "RAMOVĖ" sausio 22 d. turėjo visuotinį narių susirinkimą visuolyno patalpose. Į naują valdybą išrinkti — Juozas Šarnapnickas, Juozas Vyšniauskas ir Jonas Skeivlas.

Ramovėnai yra gavę iš Kanados karių veteranų raštą, kviečiantį lietuvius prisidėti prie šių metų pagyventos veiklos. Greičiausia ir todėl, kad liepos pradžioje į Kanadą ir į Niagaros sritį atvyks Britanijos karalienė, kuriai tokiomis atėjais Port George tvirtovėje, Niagara-On-The-Lake miestelyje, visada rengiamos išskilmės, dalyvaujant žymiausioms vietos organizacijoms. Kor.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. Stasys Lozoraitis, Lietuvos diplomatinio šefas, 1983 m. lapkričio 1 d. raštu patarėjų į Lietuvos atstovybę Vašingtone paskyrė Stasį Lozoraitį, jn., kartu jį palikdamas ir Lietuvos atstovu Vatikane. Visi formalumai dėl S. Lozoraičio, jn., atvykimo Vašingtonan jau yra sutvarkyti su JAV valstybės departamentu.

A. a. kun. Jonas Kinta, buvęs ilgametis Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas Pater-sone, N. J., sausio 4 d. mirė Arkiv. J. Matulaičio slaugos namuose Putname. Velionis gimė 1902 m. kovo 2 d., kunigu įšventintas 1931 m. gegužės 30 d. Palaidotas Patersono Kalvarijos kapinių kunigų skyriuje.

Gintė Damušytė, dirbanti Lietuvių informacijos centre Brukline, yra įtraukta į 1983 m. Amerikoje pasizymėjusių jaunų moterų sąrašą. Joms bus skirtas specialus leidinys, pateikian-tis biografinius duomenis ir tų jaunų moterų atliktus darbus.

Amerikos baltiečių laisvės lyga kovo 17 d. Los Angeles mieste surengs III-ją žmogaus teisių konferenciją. Lygos pirm. Vladis Pavlovskis jau telkia kalbėtojus ir dalyvius, lankydamsis Vašingtone ir Niujorke. Konfe-rencija bus susieta su Amerikos baltiečių laisvės lygos su-važiavimu, kuriame bus padaryti ataskaitiniai pranešimai, ap-tarti tolimesnės veiklos planai, išrinkta nauja vadovybė.

Jaunimo centro reikalams Čikagoje yra sudarytas jo statytojų kom. Broniaus Kristanavičiaus, SJ, vardo fondas. Ilnojaus valstijos valdžios įstaigose užregistruotas 1982 m. vasario 10 d. Kun. B. Kristanavičius, SJ (1910—1977), būdamas lietuvių jėzuitų provincijoli, didesnio masto statybų yra atlikęs Kanados Montrealyje ir Urugvajaus Montevideo mieste, bet stambiausias tebėra Jaunimo centras Čikagoje. Fondui dabar jau sutek-ta \$47.000, šiemet tikimasi pa-siekti \$100.000. Jo palūkanomis bus remiama Jaunimo centro veikla, kai jau dėl lietuvių su-mažėjimo ateityje reikės dau-giau finansinės paramos. Jau-nimo centre dabar steigiami institutai, telkiami lituanisti-niai archyvai. Jame jau įsikū-rė Lituanistikos tyrimo ir stu-dijų centras, susilaukęs para-mos iš kun. B. Kristanavičiaus fondo. Jį tvarko ir administruo-ja devyinių asmenų taryba, ku-rios keturis narius paskiria jė-zuitai. Jaunimo centras, Lietu-vių Bendruomenė ir Lietuvių fondas. Kitus penkis narius iš-renka Kun. B. Kristanavičiaus, SJ, fondo nariai. Dabartinę val-dybą sudaro: pirm. kun. V. Gu-tauskas, SJ, vicepirmininkai Č. Grincevičius ir J. Kreivėnas, sekr. R. Vitas, išd. H. Laucius.

Lietuvių teisėms ginti fondas rūpinasi finansine parama ka-ro meto nusizengimais kaltina-mų tautiečių. Jiems bylas kelia JAV teisingumo departamentu OSI įstaiga, naudodamasi sovie-tų KGB saugumo parūpinta kalti-namąja medžiaga. Fondui tel-kiamos visuomenės aukos. Jų dėka finansinės paramos savo gynybai jau susilaukė penki tau-tiečiai. Fondo tarybai vadovau-ja pirm. dr. V. Stankus Klivlan-de, o Čikagoje fondo valdybą sudaro: pirm. A. Modestas, vice-pirmininkai — M. Jakaitis ir P. Razgaitis, sekr. V. Plioplys, išd. D. Valentinitė, teisės patarėja adv. A. Karalienė, narys spau-dos reikalams G. J. Lazauskas. Aukų čekius prašoma rašyti ir siųsti šiuo adresu: Lietuvių tei-sėms ginti fondui, 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Australija
Lietuviškoji radijo laida 1983 m. gruodžio 10 d. Adelaidėje bu-vo skirta velionies kun. Stasio Ylos prisiminimui. Šia laida pasirūpino Adelaidės ateitinin-kai; programą paruošė pirm. A. Kubilius. Su pagarbus velio-nies gyvenimu, kūryba ir veikla klausytojus supažindino — A. Kubilius, V. Rupinskienė, J. N. Vitkūnienė, P. Gasūnas, J. Ru-pinskas ir S. Kubilius. Suvai-dintas Pr. Pusedžio parašytas radijo vazelis "Vytis švarko sagoje", vaizduojantis kalinių gyvenimą Stuthofo koncentraci-jos stovykloje. Vaizdelin buvo įjungta audringa R. Wagnerio muzika ir lietuviškos dainos.

Melburno lietuvių choras "Dai-nos sambūris", vadovaujamas Danutės Levickienės ir Birutės Prašmutaitės, š. m. gegužės 9-14 d. aplankys vakarinėje Aust-ralijoje esančius Pertho lietu-vius. Koncertas jiems bus su-

rengtas gegužės 12 d. Pernai "Dainos sambūris" aplankė lie-tuvių kolonijas rytinėje Aust-ralijos dalyje, o šiemet ryžosi ilgai kelionei į Perthą, esantį kitoje Australijos pusėje.

Britanija

Vasario 16 minėjimą Londono bei apylinkių lietuviams vasa-rio 18, šeštadienį, 6.30 v. v., su-rengs D. Britanijos lietuvių są-junga ir D. Britanijos lietuvių jaunimo sąjunga. Minėjimui yra gauta salė Westminsterio kated-ros konferencijų centre. Meninę programą atliks Paryžiuje gy-venanti sol. Jolanta Vaičiay-tė-Goutt. Bus pasirūpinta paro-domis, bendru priėmimu sve-čiams ir lietuviškai visuomenei. Atskiras priėmimas svečiams Lietuvių namuose šiemet nebus surengtas.

Šiemetinė lietuvių skautų sto-vykla bus surengta liepos 28 — rugpjūčio 5 d. netoli Londono esančioje Lietuvių sodyboje. Ji bus sukurta, rengiama jau 35-tą kartą.

DBLS Wolverhamptono sky-rius naujau valdybom išrink-ti nariai pareigomis pasiskirs-tė sausio 1 d. Valdybą dabar su-daro: pirm. J. Bertasius, sekr. J. Petkevičius, išd. P. Petkevi-čius, nariai — G. Kaminskienė ir J. Narbutienė. Revizijos komisi-on perrinkti V. Bundonis ir J. Ivanavičius. Atstovu į visuotinį DBLS suvažiavimą išrinktas A. Petkevičius. Skyrus dabar turi 53 narius, kurių eilėse yra ir ke-li veiklūs jaunuoliai; du buvo išrinkti valdybom.

Šv. Kazimiero 500 metų mir-ties minėjimai Britanijoje bus pradėti kovo 4, sekmadienį, 5.30 v.p.p., iškilmingomis pamaldo-mis Londone, Westminsterio ka-taliku katedroje. Šv. Kazimie-ro parapijos klebonas kun. dr. J. Sakevičius, MIC, praneša, kad pagrindiniai Mišių koncele-brantai yra pakviesti — Vatikano prouncijus arkiv. B. Heimas ir vysk. D. Konstantas iš cent-rinio Londono. Į koncelebraci-nes Mišias taipgi įsijungs ir ki-tų kaimyninių tautų kunigai. Giedos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras. Kun. dr. J. Sa-kevičius, MIC, taipgi kviečia pa-maldose dalyvauti visus Britani-jos lietuvius. Kitų tautų atstovus pakvies katedros administracija.

Vokietija

Šv. Kazimiero mirties sukai-čiai skirtas Mišias iš Šv. Antano šventovės vasario 19, sekmadienį, 10 v. r., transliuos Hamburgo radijas trumpomis bangomis. Bus giedamos lietuviškos ir vo-kiškos giesmės. Mišias koncele-bruos klebonas kun. H. Torneau, kun. V. Šarka ir kun. F. Zerhu-sen. Pamoksle apie šv. Kazimie-rą kalbės kun. H. Torneau. Po pamaldų bendrus pietus paruoš Hamburgo lietuvės moterys.

I šv. Kazimiero iškilmes Ro-moje lietuvių vyks kovo 1 d. spe-cialia ekskursija. Kelionė trau-kiniu iš Heidelbergo kainuos 241 DM, visos išlaidos — apie 600 DM.

Dr. Kajetonai Čeginskai, gy-venančiam Miunchene, įsijun-gusiam į "Laisvės radijo" tarny-bą, paskirta 1983 m. visuomeni-ninko \$500 premija, kurios me-cenatas yra čekagietis kun. dr. J. Prunskis. Premiją paskyrė Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos sudaryta komisija.

Lietuvių šalpos draugija "Lab-dara", vadovaujama pirm. J. Glemžos, džiaugiasi pernykš-čiais renginiais, išjudiniais viso pasaulio išeivius lietuvius. Ji taipgi praneša, kad 1983 m. pajamas sudarė nario mokesčio DM 1.968,77, šalpai ir stipendi-joms dūta DM 11.677,02 aukų. Išleista šalpai ir stipendijoms DM 11.979,50, drabužių ir knygų siuntoms į Lenkiją — DM 734,12. Kitų išlaidų turėta DM 946,69. Ir šiais metais "Labdarai", remian-čiai jaunimą, reikia drabužių, knygų, pinigų. Pirmininko adre-sas: J. Glemža, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Germany.

Ryškaus skaitymo varžybas Vasario 16 gimnazijoje suorga-nizavo mokytojos Bronė Lipšienė ir Daiva Merkelytė. Dalyva-vė tik mergaitės, nesusilaikusias berniukų įsijungimo. Joms buvo parinktas privalmos V. Myko-laičio-Putino eilėraštis "Tėvų šalis", o kitą galėjo pačios pa-sirinkti. Jaunių grupės laimėto-jos — Tanja Huberytė ir Tanja Griunvaldaitė. Vyrų grupėje laimėtoja tapo Marytė Balaišy-tė, antrajame — Erika Seidlery-tė ir Gabija Diavaraitė.

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE
Gegužės 15 Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!

Gegužės 22	Liepos 3	Rugsėjo 11
Gegužės 29	Liepos 10	Spalio 2
Birželio 26	Liepos 24	Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS Gegužės 22 Rugsėjo 11
Liepos 10 Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus išskvieltams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dova-nas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypą gerą finansinę paramą, grei-tą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnį žinių teiraukitės nauju adresu:
1576 Bloor St.W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-98676 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Atlikusios meninę programą Klaipėdos atvadavimo minėjime Toronto Lietuvių namuose. Iš kairės: kanklininkė GAILĖ ŠALTMIRAITE, "Volungės" choro dirigentė D. VISKONTIENĖ, baletų šokėja LAIMA JANUŠAUSKAITĖ, kanklininkė RIMA ZAVYTĖ. Trūksta kanklininkės ALDONOS SENDŽIKAITES Nuotr. B. Tarvydo

JauNimo žiburiai

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Iš pagrindžio laikraščio "Lietuvos ateitis" 7 nr.

Netikėk, nebijok, neprašyk!

Laiškas laisvajame pasaulyje gyvenančiam Lietuvos jaunimui

BRANGŪS TAUTIEČIAI,

Kur mes bebūtume — Jūs Čikagoje ar Adelaidėje, mes čia Lietuvoje, dar kiti — Praviėniškių ar Permės lageriuose, esame vienos tautos, vienos tėvynės — LIETUVOS vaikai. Mūsų skirtingi likimai, bet vienas kraujas. Mažam mūsų kraštui istorija lėmė sunkią ir savitą dalį.

Iš tiesų, jeigu Jūs atvyksite Lietuvon, nerasite jos tokią, kokią prisimena Jūsų tėvai. Viskas bus pasikeitę ar negrįžtamai išnykę: sodyba, senas kryžius galulaukėj, šulinys su svirtimi... Šiandien viskas atrodo kitaip. Nutilusi lietuviška daina; Kauno Laisvės alėja su rusiškais užrašais parduotuvių vitrinose, garsioji Igulės bažnyčia pavirtusi vitražų ir skulptūrų muziejumi.

Tada Jus mane paklausk, kur ta Lietuva; nejaugi ji užgeso, nejaugi negyva? Aš atsakyčiau: neįsivaizduokite jos pro "Gintaro" viešbučio ar ekskursijų autobuso langus. Kai eisite pro geltoną, murziną mūrą ties Lenino aikšte, žinokit ten gyvena Lietuvos budelis, ten, rūsiuose, kankinama lietuviška dvasia.

Jei norit išvysti ją gyvą, įieškokite jos paprastų žmonių, JUSŲ tautos brolių akyse. Arba debesyje, praplaukiančiuose virš Lietuvos miškų — juk dangus virš mūsų visada tas pats. Jeigu atvyksite vasarą, nusiavesiu Jus prie Joninių laužo į Rasos — pirmą pradedės skaistybės šventę. Ji ten gyvena. Ten gyvena Lietuva! O pats tiesiausias kelias jn veda į artimiausią bažnyčią.

Atvykite pas mus. Mes Jūsų laukiam. Tik atvykite švarūs — neleiskite, kad priešas Jus suteptų, saugokitės, kad nepanaudotų Jūsų savo užmačiom. Būdekite. Nesiduokit nuperkami, apgaunami ar užmigdomi. Lietuvio — sovietinės imperijos kalinio santykis su okupantu yra išreiškiamas trim priesakais — **netikėk, nebijok, neprašyk**. Jeigu Jums pavyks išlaikyti šiuos priesakus, Jūs laimėsite!

Kreipiamės į Jus sunkiai Lietuvos Bažnyčiai laikotarpiu. Atėjo sunkių išbandymų metas. Kunigų areštai, jaunimo terorizavimas. 10 metų Lietuvos kunigai nebuvo sodinami į kalėjimus — reikiu, kad Lietuvos Bažnyčia pereina iš veiklos fazės į aukos fazę. Taip matyt mums skyrė Dieviškoji Apvaizda.

Prisiminkime, kaip viskas prasidėjo. Praslinkus pokario siaubui, Lietuvos Bažnyčia vis traukėsi, piktybiškojo ateizmo spaudžiamą, iki pasikutinės ribos, kol nebuvo pasikeisinta į vaikų sielas — uždrausta kunigams katekizuoti vaikus. Toliau trauktis nebuvo kur ir prasidėjo kovos laikotarpis, kuris būsimos Lietuvos istorijoje bus surištas su "LKB Kronikos" vardu.

Nelaimėjęs piktybiškasis ateizmas ryžosi eiti iki galo. Pradėta buvo nuo Šiluvos eisenos, kuri jaunimo dėka įgavo vis platesnį mastą — buvo

areštuoti Gema Stanelytė, Vytautas Vaičiūnas, Mečislovas Jurevičius. Ties tuo nestota, buvo peržengtas lemtingas barjeras — areštuoti kunigai Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius. Lietuvos dvasiniai vadai, gyvu pavyzdžiu mums, jaunimui, įkūnijantys riterystės ir šventumo idealus. Jų, kaip Apvaizdos įrankių, dėka Lietuvos Bažnyčia buvo karšta, o ne drungna. Daroma viskas, kad lietuvių tauta, Bažnyčia liktų be gvybės, bedvasė, mieganti. Tam naudojamos dvi priemonės: faktų iškreipymas, užliūliavimas gražiais žodžiais ir prievarta bei kerštas (kunigų šapokos, Mažikos, Laurinavičiaus nužudymas, jaunimo terorizavimas). Dar daugiau. Per paskutinius kompartijos susirinkimus paskelbiama nauja doktrina: nuo šiol katalikas nebe antrarušis pilietis, nebe negras, bet priešas. Taip piktybiškasis, okupanto primestas ir savųjų išdavių bei trumparegių penimas ateizmas įgauna vis daugiau apokaliptinio žvėries bruožų.

Padėtis yra sunki. Netekome geriausių vadų. Bažnyčios persekiojimas vis stiprėja. Kartu su juo stiprėja ir tautinė priešpaula. Vis rafinuotesnis darosi kultūrinis genocidas. Nuosekliai ir neatlyginamai vykdomi Taškento konferencijos nutarimai dėl rusų kalbos įtakos stiprinimo Baltijos jūroje.

Vytauto Didžiojo jubiliejaus paminėjimas okupanto buvo neleistas ir žlugdomas (net tiltą į Trakų pilį išardė). Maiorinio jubilieju pat pat galėjo paminėti tik bažnyčiose. A. Vienuolio jubiliejaus metu buvo padaryta viskas, kad kuo labiau apjuodintų rašytoją kaip kataliką.

Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio 50-tosios metinės prie kapo susirinkusiam jaunimui nebuvo leista giedoti, fotografuoti, kai kuriuos net suėmė. Šie metodai — nutylėjimas, iškraipymas ar tiesioginė prievarta naudojama rafinuotai, su apskaičiavimu, o jų galutinis tikslas yra sukurti žmogų — mankurtą (kazakų rašytojo Čingiro Aitmatovo terminas), t.y. žmogų be istorijos, be atminties, idealų verga.

Čia reiktų pabrėžti, kad skirtingai nuo carinės Rusijos Lietuvos rusifikacija dabar nėra galutinis tikslas, o tik tarpinis. Galutinis tikslas yra žmogaus nužmoginimas; sielos pavergimas antikristiškam valdžios mechanizmui, kuriam ir tarnauja rusifikacija kaip suvienodinimo veiksnys. Pastaruoju dešimtmėčiu po "Gulago archipelago" pasirodymo mūsų santykis su rusų tauta yra pasikeitęs krikščioniškos artimo meilės kryptimi (Sergiejus Kovaliovas, rusų mokslininkas, įkalintas už "LKB Kroniką", ir mes už jį meldžiamės kaip už savą).

Mes tikime, kad Dievo planuose Lietuvai yra skirta ypatinga vieta. Kodėl tiek laiko vėlavo mūsų krikštas? Kodėl esame jauniausi krikščionys

Europoje? Kodėl esame vienintelė katalikiška tauta sovietinėje imperijoje? Kodėl mūsų baltų ainių buvo gyvenata taip toli ir plačiai, o dabar mums beveik neliko vietos? Ką reiškia tos 14 raketinių atominio ginklo aikštelių Lietuvos žemėje? Ar tai, kad Lietuvai jau pasmerkta?!

Mes tikime ypatinga mūsų tautos dalia. Šv. Jono Apreiškime (Apr. 13) yra pasakyta, kad Avinėlio ir Slibino kovoją kiekvienai tautai yra skirta sava lemtis. Ar stos mūsų tauta po Avinėlio ženklą? Mes tikime tuo! Bet ką privalome daryti?

Lengviausia bus atsakyti tiems, kurie yra už groty — jie jau daro. Ką daryti mums, gyvenantiems čia, Lietuvos žemėje, irgi žinome — darysime viską, kiek pajėgsime, kad nebūtų gėda pažvelgti į akis mūsų kaliniams kunigams, ateinančioms kartoms, Amžinajai Tiesai. O kaip gi tu, Broli, gyvenaš toli nuo Tėvynės, galėtum mums padėti?

Visų pirma, jei gali — grįžk. Gal tau šis kvietimas yra netikėtas ir nerealaus, gal užpykds ne vieną vyresnįjį. Jei ir įmanoma grįžti Lietuvon, tai tikriausiai Tau tai būtų labai skaudu, kaip skaudu buvo ir tavo tėvams palikti Lietuvą ir išvykti svetur. Tačiau tai labai svarbu dėl Tavo paties ir Tavo būsimų vaikų. Vieta, kur žmogus gimė ir augo, suriša jį visam gyvenimui ypatingu ryšiu. Ta prasme tu turi kitą tėvynę. Todėl tavo grįžimas būtų auka vardan būsimų Tavo vaikų. Suprantame, kad tai per daug sunku. Bet grįžti reikės. Jei negalėsite sugrįžti dabar, gyvenkite grįžimu, gyvenkit Jono Meko žodžiais: nuolatinėje kelonėje į Lietuvą.

Antra, kuo tu galėtum mums padėti, tai padaryti, kad budelis neliktų nežinomas ir bevardis, kad įvykdžius Naująjį Įstatymą būtų išpildytas senasis — teisingumas. Todėl mes dėkingi Tau už aktyvų dalyvavimą savaitėje, skirtoje pavergtai Lietuvai paminėti, ir kituose panašiuose renginiuose. Remkite juos ir dalyvaukite juose, ir ne vien dėl Lietuvos — tegul pasaulis būdi, tegul jis žino, kad Apokaliptišės žvėrės įžulėją Lietuvai tai bus Jūsų meilės aktas. O pasauli Jūs privalote perspėti, kad budėtų. Tai jūsų pareiga!

Būkite budresni už tuos, kurie nepraregėjo, kurie nepažįsta komunistinio slobino. Ir trečia, svarbiausia, — vienybė su mumis maldoje. Ne tik su mumis, bet ir su visais geros valios žmonėmis, išpažintais Avinėlio ženklą. Net ir tie, kurie nesate Bažnyčioje, kurie dar nežinote Kristaus ar praėjote pro Jį neatpažinę. Geros valios žmonių malda yra didžiulė energija, galinti sustabdyti beriedantį bedugnę pasaulį ir apsaugoti ramią bei tylią dvasios Sietuvą — mūsų Tėvynę, mūsų mažąją Lietuvą!

Tegul visus Jūsų žingsnius lydi Meilė, Šviesa ir Tiesai!

Lietuvos jaunimas

Vasaros darbai Kanados jaunimui

Nors žiema tik įpusėjus, pats laikas studentams pradėti galvoti apie vasarinius darbus. Prieš pat naujus metus Kanados darbo ir imigracijos ministerija paskelbė planus, kurių vykdymas baigsis 69.000 studentų vasariniu įdarbinimu. Projektas vadinamas "1984 Summer Canada" kainuos \$170 milijonų. Jo pagrindinis siekis — duoti jaunimui patirties dirbant su jų karjeromis susijusiose srityse. Tikimasi, kad šio projekto rezultatai ilgai nei teigiamai paveiks Kanados ekonomiką. Jaunimas įvairiose projekto programose galės įsigyti reikšmingos patirties savo pasirinktose srityse.

Dauguma darbų (41.000) bus dalis "Summer Canada Works" programos. Šioje programoje valdžia iš dalies finansuos darbus, siūlomus pramonės, organizacijų ir pavienių asmenų.

Antroji projekto dalis pavadinta "Summer Career Access". Čia valdžia lėšomis remia studentų praktikos darbus įvairiose srityse. Tikimasi, kad šitoks stažavimas palengvins studentų perėjimą į dirbančių pasaulį, mokslus užbaigus.

Šią vasarą vėl veiks 450 studentų įdarbinimo centrų įvairiose Kanados vietovėse. Per 333.000 darbų bus surasta studentams 1984 metų vasarai šių centrų deka. Taip pat dalį projekto sudaro programos, su-

darytos RCMP ir krašto apsaugos ministerijos. Šių programų tikslai — duoti jaunuoliams progą įgyti patirties įvairiuose amatuose, dirbant karinėse arba policijos institucijose.

Apie šiuos projektus vertėtų pagalvoti ne vien jaunimui. "Summer Canada Works" programa duoda progą bendruomeninėms organizacijoms, savanorių grupėms, profesinėms ir technikinėms draugijoms, privatiems darbdaviams suorganizuoti darbus arba projektus, tinkamus studentų pajėgumui. Reikalaujama, kad šie projektai duotų mažiausiai trim studentam darbus, naudingus bendruomenei. Šitokio pobūdžio projektams paskirta \$109,4 milijono. Įvairios lietuvių institucijos bei organizacijos galėtų pasinaudoti šiuo šaltiniu. Būtų gera progą jaunuoliams įsigyti patirties, atlikti ką nors vertingo bendruomenei, bendradarbiauti su vyresniąja karta. Organizacijos arba institucijos, kurios norėtų dalyvauti šiame projekte, turėtų nedelsiant užpildyti anketas. Jos gaunamos visuose Kanados įdarbinimo centruose (Canada Employment Centres). Turi būti gražintos iki š. m. vasario 24 d.

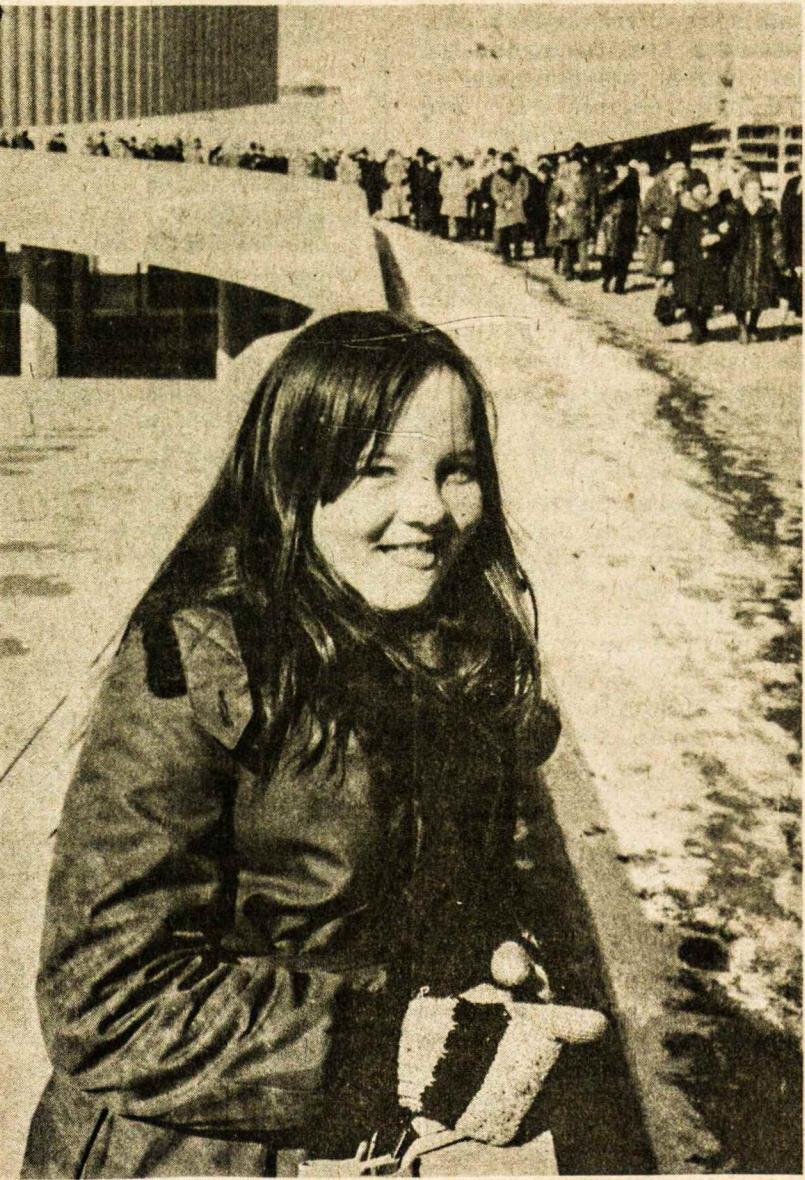
Smulkesnes informacijas, liečiančias kitus aukščiau minėtus projektus, teikia Vivian Collins, darbo ir imigracijos ministerijos ryšininkė. Telefonas (819) 994-6807. R.G.

Jaunimo sąjungos veikla

Naujoji PLJS-gos valdyba išrinkta V PLJK, nesnaudžia. Ji entuziastiškai dirba ir kviečia visą jaunimą įsijungti į veiklą.

Savanoriai kviečiami prisijungti prie PLJS korespondentų kolektyvo. Šio kolektyvo tikslas — informuoti visuomenę apie jaunimo sąjungos veiklą. Asmenim, kurie sutinka retkarčiais (kartą per du mėnesius) parašyti po straipsnį, PLJS duoda temą. Prašome atsisiųsti raštelį su savo adresu ir telefono numeriu į PLJS būstinę (5559 Modena Pl., Agoura, CA 91301, USA).

Neužmirštos nė V PLJK gyvos diskusijos, liečiančios išeivijos jaunimo lietuvių kalbos lygį. PLJS švietimo skyrius ragina jaunimą naudotis visomis švietimo priemonėmis, ypač lituanistikos seminarais. Taip pat skatina jaunimą naudotis Pedagoginio lituanistikos instituto priemonėmis. PLI neakivaizdiniai kursai duoda progą viso pasaulio jaunimui patobulinti savo lietuvių kalbą, studijuojant korespondenciniu būdu. Į neakivaizdinius kursus galima įsirašyti bet kada. Dėl informacijų rašyti:

Šaltą vasario mėnesį 1983 metais prie Toronto rotušės, kur buvo iškelta Lietuvos vėliava Vasario 16 proga. Po iškilmų galima ir nusišypsoti... juk buvo įdomu Nuotr. St. Dabkaus

Lietuviai studentai su savo paruoštu skyriumi dalyvavo tautybių festivalyje McMaster universitete Hamiltone, Ontario

Pabiros mintys apie kelią Lietuvon

Sėdžiu su kanadiečiais draugais universiteto valgykloje. Pavasaris. Artėja mokslo metų pabaiga. Šiuo momentu mums visiems labiau rūpi atostogos ir kelinės, negu knygos ir baigiamieji egzaminai. Vieni garsiai svajoja apie paplūdimį, jūrą, Karibų salas, kiti užsidegę pasakoja apie kelionę per Europą. Prasitariu, kad važiuosiu penkiom dienom į Lietuvą. Visi nutyla, visų žvilgsniai nukrypsta į mano pusę. Matau, bando nustatyti, ar tikrai esu pilno proto. Žinau, nė vienas jų neįsivaizduoja studentiškos piniginės dėl progos praleisti penkias dienas už geležinės uždangos. Pradedu aiškinti, kad ten tėvų žemė, giminė, mano "šaknys"... Besiklausydama savo balso, pajuntu, kad neišsiaiškinsiu. Nežinau kodėl taip traukia Lietuvą, kodėl šios kelinės niekad neatsisakysiu.

Atsisėdus ant lagamino, žiūriu, kaip mamą išmuša prakaitas bekariaujant su sagtimi ir užtrauktuku. Pagaliau atliktai! Lagaminas uždarytas, perjuostas atsarginiu diržu, kad nesprogtų, ir pasiruošimo darbais užbaigti.

Oraustyje atsiveikinu su tėvais. Jų akyse matau savo džiaugsmą ir nerimą. Einu lėktuvo link, žinodama, kad tėvai neatsitrauks nuo lango, kol lėktuvas nepakils. Žinau irgi, kad nemiegos ramiai, kol negrįšiu ir neišpasakosiu visų įspūdžių.

Kelionė ilga, varginanti. Aš jauna, o kūnas reikalauja poilsio. Pagalvoju apie senukus ekskursijoje... Kiekurie dešimtą sykį keliauja į Lietuvą. Nežinau, kaip jie išlaiko. Įdomu, kokios mintys sukasi jų galvose? Neklausiu. Tyliau ir svajoju.

Lėktuvas leidžiasi, ir širdis ima greičiau plakti. Maskva. Žinau, čia prasideda nepažįstamas pasaulis, nepažįstama santvarka. Iš lėktuvo tiesiai į pilką orauostį pastatą, tiesiai į eilę prie pasų kontrolės.

Norėtusi juoktis, kad taip greitai teko susidurti su visam pasauliui žinomomis "tarybinėmis eilėmis". Nesijuokiu, nes nujaučiu, kad čia nevieta juokui. Be to, pakinkliai per daug dreba, kad galėčiau juoktis. Prieinu prie būdelės. Aštuoniolikmetis kareivis man kažką sumurma rusiškai. Paduo du pasą. Tas pasižiūri į nuotrauką, ištisas penkias minutes studijuoja mano veidą. Žinau, kad ne iš susizavėjimo. Gražina pasą ir moja toliau eiti, o aš dar vis drebu.

Muitinėje vėl stoviu eilėje. Jieškau kokio nors tvarkos ženklų, bet nerandu. Kartu su masėmis nesišypsančių žmonių šliaužiu pirmyn. Bandau nusiraminti. Pastebiu kad niekas tarpusavyje nekalba. Nusprendžiu, kad esu kaip reikiant išsigandusi. Staigiai į galvą šauna mintis — kaip lengva pavergti žmones, juose įdiegus baime, iš jų atėmus žinias. Darosi bloga.

Žmonės akmenveidžiai, šalti. Šypsosi tik "Inturisto"

tarnautojos. Nors pavasaris ir visa Maskva žydi, matau tik pilkų plytų begales, papuoštas raudonais plakatais. Nusiviliu, pamąčius, kad Raudonoji aikštė iš tikrųjų ne raudona. Suabejoju ir prisimenu kanadiečių draugų patarimus. Kažin ar penkių dienų viešnagė nebus perilga?

Vėl leidžiasi lėktuvas. Nosis prispaudus prie virpančio lango, akis išplėtus, grožiuos žaliuojančia gamta. Atsidūstu. Lipdama laiptais, už tvoros pamatau spalvingą, mirgančią žmonių masę. Nuovargis išgauroja.

Viskas keistai pažįstama, matyta. Prisimenu knygas, Lietuvą jau aplankiusių draugų fotoalbumus. Stoviu garsiojo "Gintaro" viešbučio prieangyje giminių apsupta. Rankose glėbiai kvapiausių alyvų, gvazdikų ir rožių. Sujaudinta verkiu ir pagalvoju — turbūt išvažiuosiu iš Lietuvos dar vis negalėdama sudėti vardu su veidais.

Dienos ir naktys liejasi viena į kitą. Užmirštu ką reiškia miegas. Keliauju nuo stalo prie stalo, iš muzėjus į muzėjų. Visur kalbamas ir kalbames... Bet kažkodėl vis tiek jaučiu, kad nespėsiu išpasakoti, nespėsiu išskausyti.

Pavakarė. Pusbroliai veda mane Trakų pilies link. Pili pamačius, noriu šokti, dainuoti šūkauti. Stebuklinga savijauta matyti gyvus knygų puslapius, po kojomis jausti žemę, kuri visam gyvenimui davė atspalvį.

Vaikščiojam Vilniaus senamiestyje. Prieinam prie Aušros Vartų, ir man užima kvapas. Kaip gera būtų, jei pusbroliai suprastų, kokie gilūs įspūdžiai klostosi, kaip arti širdžiai Lietuva. Pusbrolis kioske nuperka suvenyrinį atviruką.

Jaunimo sode sustojam pailsėti, atsigerinti "Gaivos". Pasidalinam suola su juodai apsirengusia, šiltos šypsenos senute. Ji, išgirdusi, kad esame kanadietės, su dideliu susidomėjimu pradeda klausinėti. Spėju, kad visi senutės pažįstami greitai išgirs kiekvieną mūsų pokalbio detalę.

Pusryčiuose "Inturisto" atstovė saldžiai praneša kad "dėl susidariusių sąlygų" iš Vilniaus išskrisim anksčiau negu planuota. Norisi keiktis. Jiems ir penkių dienų viešnagė atrodo perilga! Ar nežino kad aš užaugau, tikėdama, jog priklausau Lietuvai, nesu paprasta turistė? Ar nežino, kad kiau kurie ekskursijos dalyviai čia palieka vienintelius savo gimines?

Išvažiuojam. Prieš kelias dienas sutikti gimines — jau artimi, gerai pažįstami. Mūsų visų akyse ašaros. Mano rankose — rūtų ir konvalijų puokštės. Rodos, kas nors suprato, ką man reiškia Lietuva.

Atsiveikindama verkiu. Pagalvoju: dabar nebus nė kiek lengviau išaiškinti kanadiečiams draugams, kodėl mane traukia Lietuva. Bet žinau, kad grįšiu...

Gegutė

A+ ANTANUI KOVOLIŪNUI

mirus,

jo žmoną BRONĘ, kitus gimines bei artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame —

D. G. Bonner ir šeima M. Yurkštienė
M. B. Kušlikiai ir šeima J. Vingelienė ir dukros
O. Lapinskienė ir sūnus J. J. Vitkūnai ir šeima
A. S. Podsideckis ir šeima M. G. Kuprėnai

Vasario 16 Lietuvoje ir išeivijoje

Naktis tamsi, juoda, nerami gaubia Lietuvos padangę. Tą naktį okupanto sargai slankioja gatvėmis, atlikdami sargybos pareigas. Nemiega ir Lietuvos vaikai — slapčiai, kur ne kur išrašo laisvės šūkius, iškelia Lietuvos trispalvę, išmėto atsišaukimų lapelius, ragindami lietuvių tautą tyliai, kantriai, susikaupus savo širdyje, minėti Vasario 16-tąją.

Baigėsi naktis prašvito Vasario 16-tosios rytas, neskamba šventovių varpai, negirdėti ir laisvės varpo. Tik prieš sargai laksto, plėsdami laisvės šūkius, rankiodami atsišaukimų lapelius, draskydami Lietuvos vėliavas. Lietuvos vaikai, eidami pro šalį, tyliai stebi, susimąsto, ne vienam gaili ašara nurieda skruostu, skausmas suspaudžia širdį.

O Tėvyne, kada pasibaigs tavo kančios, kada išauš tau laisvės rytas, kada, kada pagaliau tavo sūnūs ir dukros savoje žemėje pagarbiai ir laisvai minės Vasario 16-tąją, kada vėl girdėsime laisvės varpą "O skambink per amžius vaikams Lietuvos, tas LAISVĖS NEVERTAS, kas negina jos?"

Išeivijoje lietuvių tautos dalis, gyvendama laisvuose pasaulio kraštuose, laisvai

minės Vasario 16-tąją. Ir mes iškilmingai nešime vėliavas, giedosime himnus ir giesmes, dainuosime bei koncertuosime, pritaikę programą dienos rimčiai. Tačiau to dar negana Lietuvos laisvei. Reikia konkretnių darbų, reikia pasiaukojimo ir materialinės paramos.

Todėl Vasario 16-tosios rytą bent mintimis nusikelkime į tėvynės klonius, Gedimino pilį, praeikime pro buvusį karo muziejų, sodelį ir ten stovėjusį paminklą žuvusiems už Lietuvos laisvę, išgirskime laisvės varpo aidą — o skambink per amžius!...

Tada sugrįš į mūsų širdis meilė, pareiga ir pagarba savo Tėvynei, ir kiekvienas tautietis išeivijoje atiduos atitinkamą auką Tautos Fondui Lietuvos laisvės darbams. To laukia iš mūsų sesės ir broliai tėvynėje, kurie ten, kentėdami ir vargdami, kovoja už savo teises, už Lietuvos nepriklausomybę.

Jie nori būti laisvi, jie laukia ir iš mūsų didesnės pagalbos. Padėkime jiems sunkioje laisvės kovoje, padėkime Lietuvai mūsų!

Antanas Firavičius,
Tautos Fondo atstovybės
Kanadoje pirmininkas

Tautos fondo atstovybės Kanadoje 1983 metų apyskaita

Pajamos	1983 m.	1982 m.
1. Toronto atstovybės	\$35,000.00	\$30,000.00
2. Montrealio	2,500.00	2,000.00
3. Hamiltono	4,500.00	3,600.00
4. Delhi-Tillsonburgo	1,200.00	1,500.00
5. Kalgario apylinkės	295.00	245.00
6. Kitchenerio, Waterloo, Cambridge	155.00	315.00
7. Londono	646.00	1,265.00
8. Edmontono	70.00	—
9. Oakvillės	385.00	460.00
10. Otavos	320.00	—
11. Rodney	380.00	585.00
12. Sault Ste. Marie	585.00	487.00
13. St. Catharines	1,440.00	1,270.00
14. Sudburio	541.00	892.00
15. Thunder Bay	93.00	80.00
16. Staynerio-Wasagos	1,750.00	1,290.00
17. Vankuverio	321.00	355.00
18. Wellando	371.00	411.50
19. Windsoro	540.00	640.00
20. Winnipego	382.00	222.00
21. Atskiri asmenys	1,495.00	215.74
22. Palūkanos už indėlius	1,044.51	1,385.52
23. TL namų gražinta nuoma	475.00	—
24. Testamentiniai palikimai	4,155.74	8,000.00
Iš viso pajamų	\$58,644.25	\$55,118.76
1982 metų likutis	9,973.39	7,230.23
Balansas	\$68,617.64	\$62,348.99

Išlaidos

1. Įteikta Tautos Fondo Centrai VLiko seime Detrote	\$60,000.00
2. Spaudai už patarnavimus	372.15
3. Kelionės išlaidos	449.96
4. Raštinės, pašto, telefono išlaidos	563.32
5. Jaunimo kongresui	200.00
6. Kanados Lietuvių Fondui nario mokestis	100.00
7. TL namams nuoma už salę	475.00
8. Įvairios išlaidos	210.00
Iš viso išlaidų	\$62,370.43
Liko 1984 m.	6,247.21
Balansas	\$68,617.64

Nuoširdi padėka Tautos fondo aukotojams, apylinkių atstovybėms, igaliojiniams ir visiems talkininkams.

Tautos fondo atstovybė Kanadoje
A. Firavičius, pirmininkas E. Smilgis, išdininkas

Dabartinė Tautos fondo valdyba Niujorke. Iš kairės pirmoje eilėje: finansų sekretorė A. KATINIENĖ, sekretorė E. OŠLAPIENĖ, garbės pirm. prel. J. BALKŪNAS, narė vajams dr. J. VYTUVIENĖ, narė visuomeniniams reikalams A. STAKNIENĖ; antroje eilėje: izd. VYT. KULPA, finansų sekretorė J. PUMPUTIENĖ, narė ryšiams su atstovybėmis bei igaliojiniams M. NOREIKIENĖ, pirmininkas J. GIEDRAITIS. Trūksta narės informacijai B. LUKOŠEVIČIENĖS Nuotr. L. Tamošaitis

Tautos Fondas ir jo uždaviniai

Tautos fondas (Lithuanian National Foundation, Inc.) yra pagrindinis ir vienintelis pasauliniu mastu suorganizuotas lėšų telkėjas kovai už Lietuvos valstybinę, tautinę ir kultūrinę laisvę. Siekdamas to tikslo, Tautos fondas (TF) telkia duomenis apie pavergtos Lietuvos sąlygas, jas nagrinėja ir pateikia įstaigoms, kurios domisi Lietuva. Tuos uždavinius vykdydamas TF leidžia knygas, ELTOS biuletenius, garšina Lietuvos laisvės reikalą per radiją, televiziją, spaudą, paskaitas ir t.t.

Siekdamas tų tikslų, TF labai glaudžiai bendradarbiauja su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu (VLIKu). TF išlaiko VLIKo-ELTOS informacijos įstaigą Vašingtone, D.C., parūpina lėšas ELTOS 7 kalbomis leidžiamoms biuleteniams, specialioms leidiniams, remia radijo transliacijas į ok. Lietuvą ir t.t.

ELTA anglų kalba spausdina 1,500, lietuvių kalba — 3,700 egz. Redaguoja prof. A. Landsbergis. ELTA italų kalba, turinčia 1,000 egz. tiražą, redaguoja mons. V. Mincevičius. ELTA prancūzų k. leidžiama Paryžiuje (750 egz.). Ją redaguoja B. Venskuvienė. ELTA vokiečių k. leidžiama Vokietijoje (red. K. Baronas). ELTA ispanų ir portugalų kalbomis išeina Pietų Amerikoje.

Informaciniai ELTOS biuleteniai pasiekia Vakarų valstybių valdžios pareigūnus, parlamentų narius, JAV senato ir atstovų rūmų narius, televizijos ir radijo stotis, universitetų ir kitas bibliotekas, įvairias tarptautines organizacijas. ELTA pasiekia ne tik JAV, bet ir Europos, Anglijos, Prancūzijos, Kanados, Afrikos, P. Amerikos ir net Kinijos valstybes. Tokiu būdu laisvasis pasaulis yra informuojamas apie neteisėtą Lietuvos okupaciją, jos žmonių persekiojimą, jų politinių, religinių ir tautinių teisių visišką paneigimą.

Lietuviškos programos perduodamos į okupuotą Lietuvą per Romos valstybinį, Vatikano ir kitas radijo stotis. Jos informuoja apie lietuvių veiklą laisvajame pasaulyje. TF prisideda prie šių programų finansavimo. TF taip pat finansuoja leidybą įvairios kitos informacinės medžiagos apie Lietuvą. Vienas paskutinių leidinių yra a.a. dr. J. Pajaujo paruošta gerai dokumentuota knyga apie 1940-1941 m. okupaciją, būtent "Soviet Genocide in Lithuania". Tos knygos apie 1500 egz. jau išplatinta angliškai kalbančiame pasaulyje.

Prie Tautos Fondo veikia jam pavaldus Lietuvos laisvės izdas (LLI), kurio turtas neličiamas — bus naudojamas TF uždaviniams Lietuvai išsivadavus iš pavergties. LLI turtą sudaro: a. Tautos fondui testamentu skirtas nejudomas turtas ir piniginiai bei kiti palikimai, jei testatorius nenurodo kitokio panaudojimo būdo; b. aukotojų įsakmiai šiam izdui paskirtos aukos; LLI nekilnojamo turto pelnas, palūkanos ir dividendai kasmet perkeliama į Tautos fondą jo uždaviniams vykdyti. Kai kas testamentais paskiria, specialiai nurodydamas pvz. studentų stipendijoms diplomatus paruošti ir t.t. LLI izdai ir dabar daug kas aukoja, jamžin-

dami save dabar arba mirusius vietoj gėlių, pagerbdami kokią jubiliją. Pvz. Klivlande 75 m. sukakties proga draugai vietoj gėlių suaukėjo \$2,000 tautos fondui. Aukotojai gauna pažymėjimus, o jubiliatas ar mirusis įrašomas LL izde su bendra suaukota suma.

Šalia LLI yra ir Lietuvos atstatymo fondas (Restoration F.), kurio saskaiton gauti pinigai dabar arba palikimais galės būti panaudojami Lietuvai, prireikus vaistų, tvarsliaivos ar ko daugiau...

Lietuvos laisvės izdas yra įsteigtas tik 1979 m., bet jis gražiai auga ir turėtų išaugti į keletą milijonų fondo, kad jo palūkanos finansuotų VLIKo-TF darbus Lietuvai laisvinti. Mes negalime pamiršti, kad Lietuvos okupacija tebesitęsia ir dar daug iš mūsų pareikalaus ir pasiaukojimo, ir finansinės paramos. Žinoma, ateinančioms kartoms ta kova bus mažiau suprantama ir silpniau remiama. Tautos fondas ragina ir prašo tvarkan-

čius savo palikimo reikalus nepamiršti Tautos fondo ir jo finansuojamus darbus paremti. TF ir jo teisiniai patarėjai yra pasiruošę suteikti informaciją ir teisinę pagalbą. Tais reikalais rašykite: P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421, USA, arba kreipkitės į TF atstovybes bei igaliojinius. Testamentuose įrašytas TF adresas: Lithuanian National Foundation, Inc., 345 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

T. Fondas veikia laisvajame pasaulyje per savo atstovybes ir igaliojinius JAV, Australijoje, Anglijoje, Kanadoje ir kitur. Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirmininkas yra Antanas Firavičius (6 Constance, Toronto, Ont., M6R 1S4). Jo žinioje yra 22 igaliojiniai ar atstovybės.

VLIKas-ELTA savo veiklai Europoje ir Amerikoje yra išleides nemažai milijonų, kurie atėjo ne vien iš lietuvių kišenių. O ir ALTA anuo metu (Nukelta į 9-tą psl.).

A+ ALFONSUI SIMONAVIČIUI

mirus,

jo žmonai ELZBIETAI, sūnui ALGIUI su šeima bei visiems giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą —

R. M. Rusinai

R. V. Valaičiai

Ž. V. Vaičiūnai

A+ VINCUI AUGAIČIUI

Lietuvoje mirus,

jo brolių PRANĄ su šeima, seseris — ELZBIETĄ VALANTIEJIENĘ su vyru, ZOSĘ MAČIULIENĘ su šeima Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame —

Jagėlų šeima

A+ VINCUI AUGAIČIUI

Lietuvoje mirus,

jo liūdintį brolių PRANĄ su šeima bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Stasė ir Aleksandras Kalūzos

Buvusiam ilgamečiam bendradarbiui solistui HERBERTUI ROŽAIČIUI,

iškeliavusiam amžinybėn,
skiriu jam atminti šį eilėraštį:

Mes Tavo balso negirdėsime,
Mūsų bažnyčioj skambančio,
Nes Tavo lūpos jau suspaustos,
Tu jau ramybėj amžinoj.

Jau paskutinį kartą varpas
Tavo gyvenime sugaus,
O rytoj — šalti kapai —
Jie amžinai Tave priglaus.

Laimingas tas, kas miršta Kristuj,
Jis amžinai su Juo gyvens,
Ik teismo dienos paskutinės,
Kol Kristus jį ir vėl priels.

J. Paulikaitis,
1984 m. sausio 20 d.

Nuo 1971 metų daugiakultūriškumas daro pažangą dideliais žingsniais

KLAUSKITE EDI TOUSSAINTĄ.

Edžio Toussainto šokių grupė gastroliavo visoje Kanadoje ir buvo sutikta entuziastingais plojimais.

Ir kas tame žygyje nuostabaus?

Eddy Toussaint, minėto sambūrio direktorius, yra uolus narys vienos tautinės grupės, kuri aktyviai prisideda prie kultūrinio Kanados augimo.

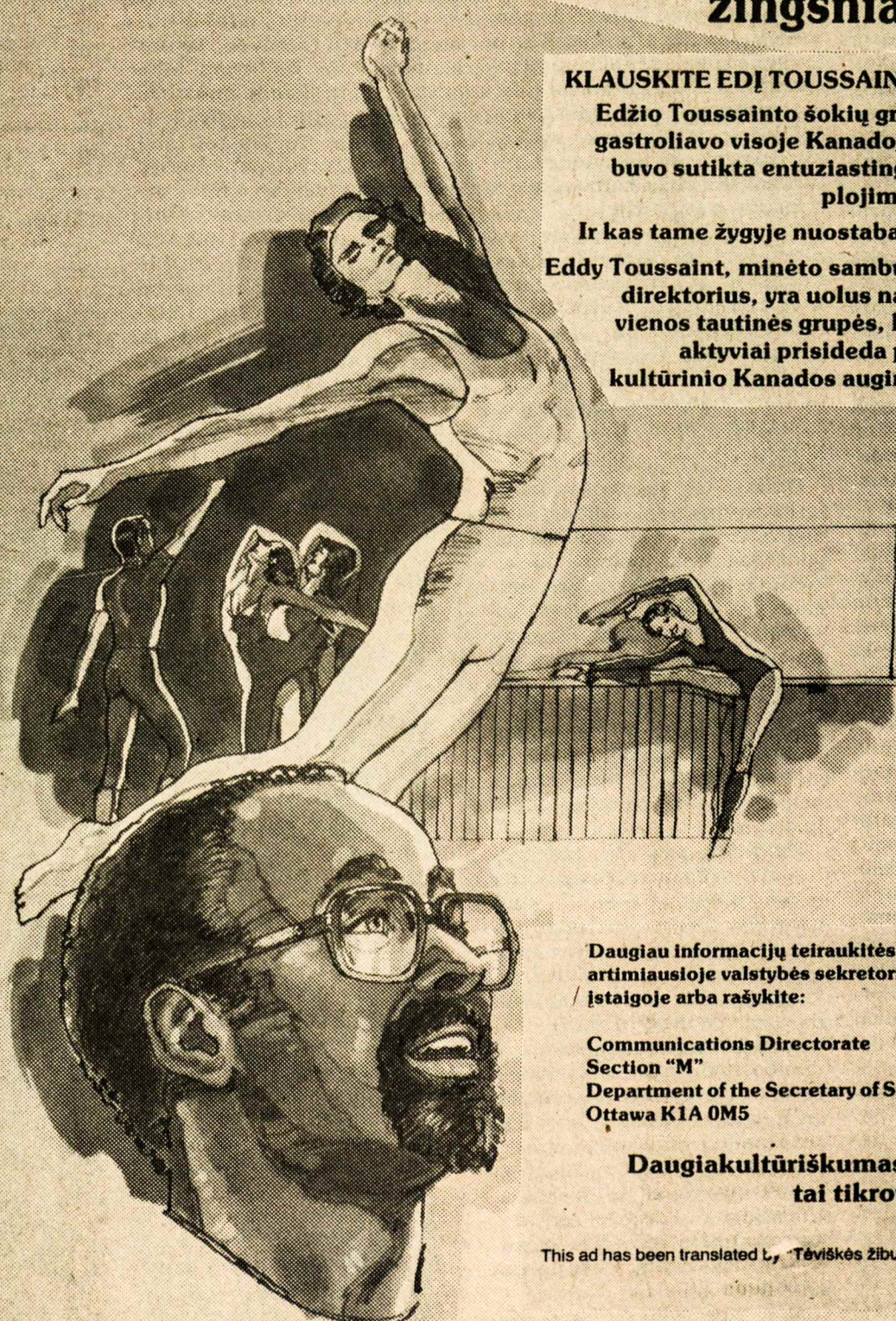
Daugiau informacijų teiraukitės artimiausioje valstybės sekretoriato įstaigoje arba rašykite:

Communications Directorate
Section "M"
Department of the Secretary of State
Ottawa K1A 0M5

Daugiakultūriškumas...
tai tikrovė!

This ad has been translated by "Tėviškės žiburiai"

MULTICULTURALISM

Multiculturalism
Canada
Hon. David M. Collenette
Minister of State

Multiculturalisme
Canada
Hon. David M. Collenette
Ministre d'Etat

Canada

Po sol. GINOS ČAPKAUSKIENĖS koncerto Klivlande 1984 m. sausio 14 d. Iš kairės: JAV Lietuvių Bendruomenės Ohio apygardos atstovas J. MIKONIS, sol. G. ČAPKAUSKIENĖ, LB atstovė N. BALČIŪNIENĖ, akompaniatorius prof. A. KUPREVIČIUS

Lietuvos vokiečiai apie gimtąjį kraštą

A. LEMBERGAS

Kai 1941 m. apie 40.000 Lietuvos vokiečių, gelbėdamiesi nuo bolševikinės okupacijos, išsikėlė į Vokietiją, atrodė, kad tuo pačiu pasibaigė daugiau kaip 600 metų trukusi vienos tautinės mažumos istorija Lietuvoje. Tačiau istorija su tokiomis giliomis šaknimis taip lengvai nemiršta.

V. Vokietijoje gyvenantys Lietuvos vokiečiai savo dvasinį ryšį su savo tėviške nenutraukė, turi savo atskirą bendrinę organizaciją, leidžia biuletinį „Die Raute“ (Rūta) ir metraštį „Heimatgruss“ (Tėviškės pasveikinimas).

Is spaudos jau išėjo šiemetinis „Heimatgruss“ sąsiuvinis — 140 puslapių su minkštais viršeliais, gausiai iliustruotas senomis nuotraukomis, vaizduojančiomis Lietuvos vokiečių gyvenimą senoje tėviškoje. Leidinys skirtas prieš porą metų mirusio vokiečių gimnazijos Kaune direktoriaus profesoriaus Johano Štraucho atminimui.

Turinyje atsispindi dabartinės Lietuvos kilusių vokiečių nuotaikos, jų jausmai gimtajam kraštui, spausdinama daug įdomios istorinės medžiagos, kuri nušviečia ne tik šios tautinės mažumos gyvenimą, bet ir nepriklausomos Lietuvos valstybės, visuomenės ir kultūros raidą.

Tėviškė ir mokykla

Būdingas tuo atžvilgiu profesorius dr. Eriko Boetcherio straipsnis — „Mūsų tėviškė ir jos mokykla“. Autorius turi galvoje vokiečių gimnaziją Kaune, kurią baigė 1937 m. Lietuvos nepriklausomybės pradžią jis išgyveno, gerai suprasdamas tragišką įvykių reikšmę. 1940 m. birželio 15 d. Kauno vokiečių gimnazija rengėsi užbaigti mokslo metus tradiciniame sporto švente. Mergaitės ir berniukai jau turėjo žygiuoti į sporto aikštę, kai staiga visus pritrenkė ne laukta ir neįtikėtina žinia, kad birželio 15-sios popietę, 15 val., Lietuvos sienas peržengia Raudonoji armija. Susijaudinę moksleiviai, mokytojai, tėvai nesiskirstė. Visi jautėsi pritrenkti, staiga pasimetę, niekas neskubėjo namo, būti drauge atrodė saugiau. Apie 6 v.v., rašo profesorius Boetcheris, jau suko pirmasis sovietinis tankas į Vytauto prospektą, kur buvo vokiečių gimnazija. „Gatvėje stovėjo šimtai jaunuolių, vienodai juodai ir baltai apsiręngusių. Tankistai galėjo stebėti. Jie būty dar labiau stebėjėsi, jei būtų išgirde, kad tie jaunuoliai visi vokiškai šnekėjo. Tačiau šnekų nebuvo daug. Stovėjome susispaudę vienas prie kito, nusivylę, išsigandę, tylėdami. Kaip ir kitose miesto dalyse, ir pas mus, aišku, nepakilo jokia ranka pasveikinti ar išpykčio kumščiu sugniaužta“.

Savikritiškos pastabos

Savo atsiminimus autorius papildė asmeniniais mąstymais: kodėl vieniems buvo lemta pradedusio šaučo dienas laimingai išgyventi, o kitiems ne? „Vis išskyla klausimas: kodėl būtent aš išlikau? Tai buvo, aišku, Dievo malonė! Bet kodėl Dievas kaip tik man buvo maloningas?“, rašo profesorius Boetcheris.

Svarstydamas, kuo ankstesnis Lietuvos vokiečių gyvenimas skyrėsi nuo dabartinio Vokietijoje, jis pareiškia, kai kurių savikritiškų minčių. Dėl

tuometinio aukštesnio gyvenimo lygio Vokietijoje autorius tada linko žiūrėti iš aukšto į vargingesnį Lietuvos gyvenimą. Tačiau šiandien, stebėdamas, kaip panašų „kultūrinį sukrėtimą“ pergyvena jo studentai iš vadinamųjų besivystančiųjų šalių, jis gerai supranta, kad kartais vargingesniame gyvenime slypi daug daugiau brangintinų vertybių, negu ten, kur žmonės turtingiau gyvena.

Anuomet Lietuvoje profesorius išmoko skirti priklausymą tautai ir valstybei — tautybę ir pilietybę. Tas skirtumas Vakarų vokiečiams ir šiandien neišskus. Lietuvos vokiečiai buvo daugiausia paprasti žmonės, amatininkai, ūkininkai, tačiau jie buvo labiau prie savo tautinių vertybių prisirišę, prie savo kalbos ir religijos, šeimos ir šventovės. Profesorius perspėja: tegu niekas nespūčia, kad tai tik paprastų ir neišsilavinusių žmonių pažiūra. Reikia tik kiek toliau apie šią priklausomybę tautai ir religijai pagalvoti, kad suprastume, jog per bendrą kalbą atsiskleidžia bendromis vertybėmis ir priklausomybės istorijai, ir papročiams. Lygiai kaip kitos tautos negalima suprasti, kai nemokame jos kalbos.

Gimnazija dabar

Paskutiniame savo straipsnio skyrelyje profesorius Boetcheris rašo apie Kauno vokiečių gimnaziją ir jos direktorių profesorių Štrauchą, kuris ją suorganizavo ir jai vadovavo iki nepriklausomos Lietuvos pabaigos. Autorius prieš trejus metus aplankė savo buvusią mokyklą. Pastatas, rašo jis, tebestovi prie senosios aikštės, truputį pasikeitęs, su bjauriu priestatu buvusiam gimnazijos kieme. Dabar jame veikia vidurinė mokykla su rusų dėstomąja kalba. Tačiau senasis laikrodis, prie kurio būdavo statomi nubausti mokiniai, tebestovi savo vietoje.

Moksleivių gyvenimas

Metraštyje savo atsiminimais apie Kauno vokiečių gimnaziją dalijasi Elma Brandt, gimusi Gleichforsch. Ji aprašo moksleivių gyvenimą bendrabutyje, kuris buvo žaliakalnyje (Vaičiakių gatvė 7d). „Mūsų kelias iš Vaičiakių gatvės į gimnaziją, — pasakoja autorė, — trukdavo 15-20 minučių. Kai mes leisdavomės žemyn nuo žaliakalnio, atsiverdavo puikus reginys“. Nors gimnazijoje buvo griežta drausmė ir tvarka, moksleiviai ją labai noriai lankė ir labai liūdėjo, kai ji buvo uždaryta. Ašaros liejosi, kai buvo uždarytas bendrabutis. Visiems buvo labai sunku atsiskirti su gražia ir tvirta bendruomene, kuri visą vėlesnį mūsų gyvenimą teigiamai veikė — pasakoja buvusi Kauno vokiečių gimnazijos mokinė Elma Brandt.

Lietuvos praeitis

Šiame metraštyje spausdinama gana vertinga Lietuvos istorijos apžvalga, parašyta dr. Herberto Schallhammerio. Autorius pastebi: ilgas amžius lietuvių tauta buvo tiesioginė Vokietijos kaimynė, tačiau Vokietijos vakaruose Lietuva pasiliko nežinoma. Kai minimi Baltijos kraštai, pirmiausia galvojama apie Latviją ar Estiją. Ir Ryga labiau žinoma, negu Vilnius ar Kaunas. Mažai žinoma, kad buvusi Lenkijos karalystė buvo dviguba Lenkijos ir Lietuvos valstybė — pastebi dr. Schallhammeris. Jis

pabrėžia, kad lietuviai nepriklausė, kaip lenkai, slavų tautoms ir savo kalba nuo jų visiškai skiriasi. Išlaikyti uniją labiausiai rūpėjo lenkų aukštuomenei, kurios privilegijomis susigundė ir Lietuvos bajorai. Lietuva, kaip ir Lenkija, tapo bajorų respublika. Kai Lietuvos valstybė, kovodama su stiprėjančia didžiąja Maskvos kunigaikštyste, pradėjo silpnėti, prarado rytines sritis, kaip Smolenską, ji turėjo dar glaudžiau susijungti su Lenkija ir sudaryti Liublino uniją, kuri nustelbė Lietuvos valstybingumą Lenkijos naudai.

Jau XIV š. viduryje persekiojami Pietų Vokietijos miestų žydai įieškojo prieglobsčio Lenkijoje ir Lietuvoje. Ypač Lietuva, kur jau nuo seno rytinėse slavų srityse gyveno nekatalikai, buvo garsi savo tolerancija. Trys padalijimai XVIII š. gale išbraukė jungtinę Lenkijos ir Lietuvos valstybę iš Europos politinio žemėlapių. Išskyrus Suvalkiją, Lietuva atiteko Rusijai. Po Napoleono pralaimėjimo ir ši Lietuvos dalis buvo valdoma Rusijos. Tautinis lietuvių atgimimas XIX š. pradžioje žemaitijoje. Lietuvių kalba buvo puoselėjama ir Rytprūsioje. Nepakeldami carinės priespaudos, lietuviai masiškai keliavo į Ameriką. Jau prieš pirmąjį pasaulinį karą beveik trečdalis lietuvių gyveno užjūryje.

Varasio 16

Abiejų didelių kaimynų — Vokietijos ir Rusijos laikinis susilpnėjimas po pirmojo pasaulinio karo sudarė vienkartinę istorinę galimybę 1918 m. vasario 16 d. paskelbti nepriklausomą Lietuvos valstybę, kuri per du dešimtmečius padarė dėmesio vertą politinę, ūkinę ir kultūrinę pažangą. Kai sustiprėjusi Sov. Sąjunga ir Vokietija pradėjo vartoti ofensyvinę užsienio politiką, mažų valstybių savarankiškumui R. Europos erdvėje buvo padarytas galas.

Ir Lietuva negalėjo savo nepriklausomybės apginti. Nuo 1940 m. Lietuva priklausė Sov. Sąjungai kaip penkioliktoji sąjunginė respublika, išskyrus trejų metų vokiečių okupacijos laikotarpį. Didelę gyventojų dalį ir čia ištiko tremtinių, pabėgėlių, išievių likimai. Žydai tapo vokiečių naikamosios mašinerijos aukomis. Lenkai ir vokiečiai turėjo išvykti. Prasidėjo visai naujas Lietuvos istorijos skyrius, ir niekas negali numatyti, kaip jis pasibaigs — teigia dr. Schallhammeris.

Bendraburbių ir redaktorių

Lietuvos vokiečių metraštyje skelbiama nemaža kraštotyrinė medžiagos. G. Gettneris rašo apie Kauno pilies griuvėsius, L. Januszis-Krebs — Naumiesčio vokiečių Tauragės apskrityje, Arturas Lippke — apie Tauragę.

Lietuvos vokiečių metraštį „Heimatgruss“ V. Vokietijoje redaguoja kun. Alfredas Franzkeitis ir rašytoja Elisabeth Josephi. Kun. Franzkeitis yra darbštus lietuviškos poezijos vertėjas į vokiečių kalbą. Šiame metraštyje spausdinamas Mykoloaičio-Putino Gedimino sapno prologas. Vertimas užima šešis puslapius.

„Heimatgruss 1984“ yra gražus Lietuvos vokiečių meilės savo tėvų žemei įrodymas, o tuo pačiu ir nepaskutinis jo šimtametės istorijos taškas.

Ostrausko "Gundymai"

PR. NAUJOKAITIS

K. Ostrauskas (g. 1926) išievyjos lietuvių dramaturgijoje debiutavo trijų veiksmų realistine iš Lietuvos elgetų buities psichologine drama „Kanaarelė“ (1951). Tais pačiais 1951 m. parašė dar prasmingo idėinio turinio vienaveiksmį vaidinimą „Pypkė“.

Netrukus K. Ostrauskas susižavėjo tuo metu dar madingu Vakarų pasaulyje vadinamuoju absurdo teatru. Tuo mados įtakoje jis sukūrė beprasmį žudymų dramą „Gyveno kartą senelis ir senelė“ (1963). Žema moralė atsispindi ir to laikotarpio „Žaliojo pievelė“, „Kvartete“, „Metuose“, ir „Duobkasiuose“. Iš moralinės pelkės K. Ostrauskas nepakilo ir vėlesniais legendiniame „Čičinske“.

Į moralines aukštumas nepakilo ir 1983 m. pabaigoje Algimanto Mackaus leidyklos išleistoje, M. Morkūno spausdintose išspausdintoje ir gausiai išsvietimo meno knygų parinktomis iliustracijomis papuoštoje dramoje „Gundymai“.

Šioje dramoje vaizduojamas kariuomenės žygis didelės valstybės, kurią valdo medaliais ir ordiniais apsiakręstas „genialusis“ vadas, į mažą kaimyninę valstybę. Pastaroji ešą paprašė pagalbos apsaugai nuo kitos didelės kaimynės globos. Pilnoje karo apmangoje traukiniu į žygį vyksta du eiliniai kareiviai — Antanas ir Kareivis su armonika. Juodu net nežino, kur ir ko vyksta — tai esanti karinė paslaptis; ešą geriau neklauzinti ir apie tai nekalbėti. Ašą žygio uždavinys mažai nusivokia ir jų viršininkai — Majoras ir Viršila. Jiems labiau rūpi pasklidę gandai, kad nuo jų karių jaunos moterys slepiasi skarmaluose, nusigrimuoja senėmis. Iš viso erotinis-seksualinis elementas yra pagrindinis dramos intrigos akstinas. Būrelis studentų ir studentėjų tikrai ar tik provokaciniais tikslais stengiasi svetimos kariuomenės karius prisivilioti, sugundyti. Net ir įterpti vaidinimai apie piemenaitės išprievartavimą, apie šėtono gundomą Antaną Atsiskyrėlį (jį autorius vadina Pūstelninku), net apie šaujūį kareivį Šveiką yra pilni seksualinės atmosferos. Nevengiamai vulgarumų, dviprasmių užuominų. Nė vienas veikėjas neatstovauja kilnesnei idėjai.

Atsiųsta paminėti

AIDAI, kultūros žurnalas, 1983 m. 5 nr., rugsėjis-spalis. Straipsniai: J. Jakštas, Istorizmas ir Maceina; Leonardas Dargis, Pasiūlos; Stasys Santvaras, Pluoštelis minčių apie Juozą Kelicetį; Aušra Sluckaitė-Jurašienė, Didysis Dykvietės žaidimas; Alf. Šesplaukis, Krikščioniškoji Vakarų pasaulio literatūra. Skyriai — Iš minties ir gyvenimo, knygos. Numeris iliustruotas dail. Elenos Urbaitės tapybos ir skulptūros nuotraukomis. Vyr. red. — dr. Leonardas Andrejus, OFM. Administratorius — Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Veikalėlyje iš viso nėra savarankiškų charakterių. Visi veikėjai tėra autorius sukurti modeliai situacijoms ryškinti. Tuos modelius K. Ostrauskas stumdo ar trauko už virvėčių lyg lėles teatre. Veikėjai yra akli diktatūrinės sistemos vykdytojai, biją ištarti nereikalingą neatsargų žodį. Jie bijo net savo minčių, kad „blakės neįlįstų į sapnus“. O vis dėlto į provokacijų ir insinuacijų tinklą pakliūna ne tik atsargūs eilinis Antanas, bet ir Majoras su Viršila, net paskutinis pastumdėlis Kareivis su armonika. „Genialiojo“ vado diriguojamas Saugumas pasirūpina sekliais ir provokatoriais. Antano žmona yra oficiali saugumietė. Ji sugeba net Majoro įstaigoje įlįsti į spintą ir klausytis karių pokalbių, moka palįsti ir po scenos užuolaida. Tačiau toje sistemoje taip pat yra galybės ribos. Ji suėdė savo Antaną, Majorą, Viršilą, Kareivį su armonika, bet kėlėjimo sargai ir ją uždaro į tą pačią kamerą, kur kalinamas Antanas, nors ji ir gyvėsi, kad jos gyvenimas saugumiesiems.

Daugiausia individualumo broožų turi Antanas. Jis stengiasi būti atsargus, bet sargybė merginos išprovokuotas, tariamame teisme nesiteisina, nuolankiai prisipažįsta kaltu, pasirašo spaudai jo vardu saugumiečių parašyta laiška, gauna dešimtį metų kėlėjimo ir be protesto nuvedamas į kėlėjimo vienetą.

Diktatūrinei santvarkai dramaturgas nesigaili ironijos, net aštraus sarkazmo. Atrodo, kad didysis vadas stengiasi kuo daugiausia žmonių sukūsti į kėlėjimus. Ten, kur įžengė jo kario koja, atsivėrė pragaras, nors ir vadinamas rojaus vardu. Juokas ten užgintas, o ir verkti sunku. Asmenybių ten nereikia, nes už visus galvoja „genialusis“ vadas.

Šiame vaidinime vertingiausia ir yra tuo autorius ironiškai totalistinei santvarkai. Silpnė — tas sutirštintas erotizmas ir scenų komponavimas iliustraciniai, ne dramatinės kovos pagrindu.

Kostas Ostrauskas, GUNDYMAI. Vaidinimas. Išeido Algimanto Mackaus knygų leidybos fondas (7338 South Sacramento Ave., Chicago IL 60629, USA), išspausdino M. Morkūno spausdintu. Kietais viršeliais. Gausios teksto iliustracijos paimtos iš Hieronymus Bosch kūrinių, esančių įvairiuose V. Europos muziejuose. Čikaga 1983 m., 119 psl. Kaina — \$8.00.

METMENYS 46, 1983 kūrėja ir analizė. Redaguoja Vytautas Kavolis (Dickinson College, Carlisle, Pennsylvania 17013, USA). Administratorius Marija Paškevičienė (3308 West 62nd Place, Chicago, IL 60629, USA). Numerio kaina — \$5.00. Metinė prenumerata — \$10.00 JAV.

Kazys Bradūnas, PRIERAŠAI. Eilėraščiai. Išeido „Ateitis“ (17689 Goldwin Dr., Southfield, MI 48075, USA). Literatūros serija 27 nr. Čikaga 1983 m., 79 psl. Kaina — \$6.00.

LAIMA M. ŠULAITYTĖ (dešinėje) šiuo metu vaidina muzikinėje komedijoje „Summer Stock Murder“ Čikagoje. Vaidinimas truks iki šių metų vasario mėnesio pabaigos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Brazilijos meno kritikų draugija Sao Paulo mieste paskyrė savo premiją prie Čikagos gyvenančiam Povilui Gaučiui už jo sudarytą ir lietuvių kalba išleistą brazilų poezijos antologiją „Lianų liepsnos“. P. Gaučys, mokantis ispanų, portugalų, italų ir anglų kalbas, yra išvertęs ir paruošęs kelių tautų poezijos bei prozos antologijas.

Rašytojas Eduardas Cinzas, gyvenantis Belgijoje, pasižymėjęs savo romanais, „Ateities“ leidyklai įteikė naują romaną „Švento Petro šūnynas“. K. Keblio vadovaujama leidykla romaną tikisi išleisti dar šį pavasarį. Romano rankraščio kopija yra nusiųsta JAV LB kultūros tarybai, kurios paskirta komisija svarsto premijuotinus 1983 metų grožinius kūrinius.

Sol. G. Čapkauskienės ir pianisto A. Kuprevičiaus koncertą Klivlande, Dievo Motinos parapijos salėje, sausio 14 d. surengė JAV LB Ohio apygardos valdyba. Šia proga naują viešnios iš Montreail plokštelę aptarė J. Stempūzis, nes koncertas buvo susietas su plokštelės sutikimu. Sol. G. Čapkauskienė koncertą pradėjo B. Budriūno „Dainos gimimu“, J. Stankūno „Mergaitė“, A. Stankevičiaus „Vandens malūnėliais“, G. Gudauskienės „Gintareliais“, S. Gailevičiaus „Klajūnais“, V. Jakubėno „Gėlėmis iš šieno“, užbaigė arijomis iš W. A. Mozarto „Stebuklingosios fleitos“, „Figaro vestuvių“, iš G. Donizetti operų „Pulko dukra“ ir „Lucia di Lammermoor“. Virš programos ji atliko Klivlande mirusiam A. Mikulskiui dedikuotą F. von Floto-vo operos „Martha“ ariją „Paskutinė vasaros rožė“, o koncerto dalyviams pridėjo V. Kuprevičiaus „Lakštingalos giesmę“. Pianistas prof. A. Kuprevičius, akompanavęs solistei, atliko M. K. Čiurlionio, C. Debussy, F. Chopino kūrinius.

Prieš Kalėdas Niujorke buvo daug koncertų ne tik šventovėse, salėse, aikštėse, bet ir įmonėse bei mokyklose. Įskiliasas koncertas „A City Singing at Christmas“ gruodžio 21 d. buvo surengtas Šv. Patriko katedroje, dalyvaujant keliems rinktinėms chorams, solistams, pučiamųjų orkestrui. Jin įsijungė ir lietuvių „Harmonijos“ kvartetas, vadovaujamas Viktoro Ralio. „Harmonijos“ dalyvavimas buvo pasiūlytas rengėjams. Atrankinė komisija, susipažinusi su „Harmonijos“ dainavimu, jai leido atlikti penkis kalėdines giesmes. „Harmonija“ pasirinko dvi lietuviškai atliekamas giesmes „Tyliają naktį“ ir „Linksma Bambi“ ir Gounod-Bacho „Ave Maria. Akompanavo Matas A. Jatkaukas. „Harmonijos“ kvarteto sudaro — Astra Butkutė — sopranas, Birutė Ralytė-Malinauskienė — altas, vadovas Viktoras Ralys — baritonas, Petras Tutinas — bosas.

Jurgis Baltrušaitis — meno istorikas, sūnus poeto ir diplomato Jurgio Baltrušaičio, gimęs 1903 m. Maskvoje, dabar gyvenantis Paryžiuje, garsėja savo veikalais prancūzų kalba. Yra parašęs ir išleidęs visą eilę veikalų iš meno istorijos. Juose jis gvildena meno formų keistynes, fantazijos pavidalus, nuokrypas. Naujusias jo veikalas „Aberrations“, išleistas Flammario leidyklos, yra lyg ir jo studijų rinktinė. Platuoką recenziją parašė meno kritikas Jacques Bonnet ir išspausdino dienraščio „Le Monde“ 1983 m. gruodžio 23 d. laidoje. Be to, tas pats meno žinovas ten išspausdino apžvalginį straipsnį apie J. Baltrušaičio darbus „Jurgis Baltrušaitis — keistybės istorikas“. Jame klaidingai pažymėta, kad šis istorikas yra gimęs Europos pakrastyje — Lietuvoje. Profesorio Kauno universitete 1933—39 m., kituose universitetuose, kaip Harvardo, Kiolno, Warburgo, dėstė tiksliai kaip svečias. Tame pačiame minėto dienraščio numeryje išspausdintas ir gana ilgas pokalbis su J. Baltrušaičiu, kuriame jis pasakoja savo pažūras į darbą meno istorijos srityje. Pokalbis baigiamas klausimu, ar J. Baltrušaitis nesigaili pasukęs meno keistybės linkme ir netyrinėjęs harmoningo tradicinio meno pasaulio. Jo atsakymas: „Nesigailiu... Tai tobula pasaulis, išlygintas, nuostabus, bet jis manęs nedomina. Aš subrantų jo nuostabų grožį, tačiau pasiūvenčiu kitiem dalykam“.

Respublikinė biblioteka Vilniuje specialia paroda paminėjo Kristijono Donelaičio 270 metų gimimo sukaktį. Lankytojai susipažino su lietuvių grožinės literatūros pradininko kūriniams, jų vertimais į kitas kalbas. Parodai taipgi buvo suteikta dokumentinė archyvinė bei moksline medžiaga apie būrų dainias gyvenimą ir kūrybą, jo atminimui skirti dailininkų darbai.

Pernai buvo minima kompoz. J. Brahmsio 150 metų gimimo sukaktis. Sukakties užbaigai buvo skirtas koncertas Vilniaus filharmonijos salėje, kur buvo atlikta sudėtingas oratorinio žanro kūrinys „Vokiškasis requiem“ sopranui, baritonui, mišriam chorui ir orkestrui. Ši pirmą kartą Lietuvoje atlikta kūrinį paruošė solistai G. Apanavičiūtė, A. Markauskas, P. Gylis vadovaujamas televizijos bei radijo choras, simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras su vyr. dirigentu J. Domarku.

Antrasis respublikinis pasakorių konkursas, surengtas Kauno profsąjungų kultūros rūmose, susilaukė daug klausytojų ir apie 40 geriausių pasakorių. Pirmą vietą už liaudies pasaką „Kieno darbas sunkesnis“ pripažinta Vilniaus skaičiavimo mašinų gamyklos technikui Kazimierui Girskiui, kilusiam iš Aukštaitijos. Jis nuo mažens domėjosi tautosaka, pasakas sekdamas įvairiose vakarone, saviveiklinuose koncertuose. Antrą vietą užėmė pensininkė Bronė Bartkienė iš Šilutės rajono, trečią — Lietuvos aklių draugijos Kauno tarprajoninių kultūros namų atstovė Zita Klibavičienė. Kaunietė Petrei Bružienė, 81 metų amžiaus pensininkė, išteiktas seniausios Lietuvos pasakorės diplomą, Šilalės rajono Kaitinčių kultūros namų direktoriui Vytautui Jankauskui — jauniausio pasakoriaus diplomą.

Vilniaus pedagoginio instituto ansamblis „Poringė“ atšventė savo veiklos dešimtmetį. Šiame laikotarpyje buvo paruoštos aštuonios koncertinės programos, surengta beveik 300 koncertų. „Poringė“ vadovauja jos steigėja docentė Marija Baltrėnienė, keitėsi tik studijas užbaigę ir mokytojai tapę ansamblio nariai. Savims mokytojų ansambliams dabar vadovauja buvusios poringietės — Valė Sorakaitė, Aldona Čaplikaitė, Genutė Navardauskaitė, atvykusios pasveikinti dabartinių ansamblio narių. Į sukaktį skirtą vakarą susirinko ir kiti buvusieji „Poringės“ dainininkai ir muzikantai. 1973 m. susibūrusių ansamblių gretoms priklausė dabartinis „Lietuvos“ ansamblis sol. K. Baltrušas, kuris, institutą baigęs, dirbo Panevėžyje ir atvykdavo į visus „Poringės“ koncertus. Sukaktį skirtą vakarą skambėjo dainos, pasakojimai, pokštai iš „Poringės“ programų „Starkus atlekė“, „Vilniaus miestas žali bromai“.

Vilniaus dramos teatras atšventė savo vyr. rež. Henriko Vancevičiaus amžiaus šešiasdešimtmetį. Jis yra gimęs Kaune 1924 m. sausio 2 d. Kauno jaunjoji žiurovo teatre dirbo 1943-47 m., Kauno dramos teatre — 1947-48 m. Šio teatro vaidybos studiją baigė 1948 m., Lunačiarskio instituto režisūros fakultetą Maskvoje — 1953 m. Režisieriumi Kauno muzikiniame teatre dirbo 1953-59 m., Kauno dramos teatre — 1959-66 m., Vilniaus dramos teatre dirba nuo 1966 m. Yra paruošęs 27 dramaturgijos veikalų spektaklius. Lietuvių dramaturgiją papildė savo paties parašytomis romanų inscenizacijomis. Jo pastangų dėka i Kauno dramos teatru atkeliavo J. Avyžiaus „Kaimo kryžkelėje“ veikėjai, o Vilniaus dramos teatre net kelių variantų susilaukė „Sodybų tuštėjimo metas“. 1983 m. gruodžio 31 d. Vilniaus dramos teatras žiūrovus pakvietė i H. Vancevičiaus inscenuotą Vyt. Bubnio romano „Po vasaros dangum“ premjerą, atskleidžiančią kai kurias Lietuvos kaimo problemas. Scenovaizdžius sukūrė dail. V. Idzelytė, muziką — kompoz. B. Kutavičius. Vaidmenis atliko gausius aktorių būrys — A. Kupsaitis, R. Adomaitis, L. Noreika, V. Tomkus, J. Kisielius, V. Rumšas, R. Ramanauskas, R. Kirkilonytė, V. Mainelytė, A. Rosenas. Jų eilėse yra nemažai rež. H. Vancevičiaus bendražiūgių, buvusių mokiniių. Po šio premjerinio spektaklio teatras ištisą savaitę vaidino H. Vancevičiaus režisuotus veikalus, bei originaliu būdu paminėdamas savo vyr. režisieriaus amžiaus šešiasdešimtmetį. V. Kst.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 23 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10-3	90 dienų termin. indėlius	8 %
Antradieniais	10-3	180-185 d. termin. ind.	8 1/2 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 1 metų	8 3/4 %
Ketvirtadieniais	10-8	term. indėlius 2 metų	9 1/4 %
Penktadieniais	10-8	term. indėlius 3 metų	9 1/2 %
Šeštadieniais	9-1	pensijų s-ta	9 %
Sekmadieniais	9-12.30	spec. taup. s-ta	7 1/2 %
		taupomąją s-ta	7 1/4 %
		depozitų-čekių s-ta	6 %
ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	12 %
		mortgicinius nuo	10-12 %

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paruodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiuotai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dan Air

Handy-Man

Savininkas — Danny Jurėnas
Toronto tel. 233-9185 (tarnyba veikia 24 valandas)

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio drauda? Prieš mokėdami, pažiūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti (vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų sviesų (priešus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamsišūnas

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamojį nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilių mechaniniai
* taisymai. * Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bakeoven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St.W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

A+A ONAI JONAITIENEI

mirus,
jos dukrą SIGITĄ, žentą VYTAUTĄ, dukraitės —
ALDONĄ, BERNADETĄ su šeimomis ir artimuo-
sius gimines nuoširdžiai užjaučiame —

D. Zulonienė S. S. Smalinskai
B. Znotinienė J. J. Lasiai
E. P. Žuliai P. R. Kurai
N. P. Nielsen Č. J. Kurai

Gili užuojauta BRONEI KOVOLIŪNIENEI,
netekusiai

a. a. vyro ANTANO —

mūsų ilgų metų artimo draugo.

Liūdime drauge su Tavimi —

Stella ir Antanas Batkai,
Kalifornija

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lą atsidūrė ligoninėje dėl kvėpavimo sutrikimų. Pernai vasarą, su parlamentarų grupe lankydami Sovietų Sąjungoje, ji užsikrėtė kažkokia liga. Rudenį praleido visą mėnesį ligoninėje ir dabar vėl grįžo ligoninėn. Ši kartą ligoninė pranešė rimtą jos sveikatos būklę. Atrodo, kovą su iš Sovietų Sąjungos parsivežtais virusais komplikuoja pacienčės alergija antibiotikams. Jieškoma kitų vaistų jai gydyti, tariamasi su specialistais. Dėl ligos turbūt teks atidėti J. Sauve įvesdinimą gubernatorių pareigoms, nors dabartinio gubernatoriaus E. Schreyerio penkerių metų terminas jau yra pasibaigęs ir jis paskirtas Kanados atstovu Australijai. Dėl sveikatos sunegalavimų J. Sauve gali būti priversta atsakyti gubernatorių pareigų. Šiuo metu ligos kamuoją ir buvusį Kanados gubernatorių E. Schreyerį.

Kanados parlamentas 1983 m. spalio 25 d. priėmė rinkimų įstatymo pakeitimą, kuriam pritarė visos trys partijos. Tas pakeitimas draudžia įvairioms rinkėjų grupėms arba paskiriems rinkėjams vajas metu skelbimus, remiančius arba atmetančius kai kuriuos kandidatus. Tokie skelbimai leidžiami tik tais atvejais, kai jiems pritaria partija ir jos kandidatas. Tai, žinoma, reiškia, kad visiškai bus išjungti opoziciniai skelbimai, nes jiems sutikimo neduos nei partija, nei jos kandidatas. Pakeitimas buvo patvirtintas taip tyliai, kad spauda apie jį sužinojo tik prieš porą savaitių. Jame buvo įžiūrėtas žmogaus teisių pažeidimas, sustabdantis opozicinės nuomonės pareiškimą partijoms ar jų pasirinktiems kandidatams. "National Citizens' Coalition" grupė, sužinojusi apie įstatymo pakeitimą, jau kreipėsi į teismą, parlamentarus kaltindama Kanados konstitucijos pažeidimu.

Maskvai tarnaujantys taikos propaguotojai sušaukė pirmą tokių grupių atstovų suvažiavimą Winnipege, norėdami susitrinti savo įtaką sekančiuose Kanados parlamento rinkimuose. Grupės planuoja suorganizuoti per Kanadą keliaujančią karavaną parašams už taiką rinkti. Tokiu būdu bus daromas spaudimas politikams remti grupių peršamą vienašališką nusiginklavimą arba prarasti jo šalininkų balsus parlamento rinkimuose. Tie "taikos šalininkai" pernai jau susikirto su karo veteranus jungiančio Kanados legiono Ontario skyriumi. Mat švenčiant žuvusių karių atminimui skirtą dieną, kai kurios grupės su savo propaganda pasirodė iškilmių metu prie žuvusiems kariams pastatytų paminklų. Kanados legionierius ypač suerzino prie paminklo Toronto atskirą iškilmių surengusi įvairių konfesių grupė, protestuojanti prieš JAV skraidančių bombų bandymą Kanadoje. Prie pamink-

lo ji praleido net tris vakaro valandas su savo plakatais, uždegtomis žvakėmis. Dėl to Bričių karininkų draugija savo iškilmes žuvusiems pagerbti tegalėjo pradėti 10.30 v.v.

Kanados legiono Ontario skyriaus sekr. Reginal Cleator pranešė, kad jau kreiptasi į Ontario miestų bei miestelių savivaldybes. Jos prašomos neduoti susitelkimo leidimų prie paminklų įvairioms taikos grupėms, kurioms terūpi sava propaganda. Spaudimą šiuo klausimu Ontario savivaldybės darys vietiniai legionierių skyriai, kurių Ontario provincijoje yra 447. R. Cleator pabrėžia, kad Kanados legionas neprotuoja prieš "taikos šalininkų" demonstracijas, bet nenori, kad jos būtų rengiamos prie paminklų ir dargi tą dieną, kai pagerbiame karuose žuvę Kanados kariai. Tai esąs nepateisinamas žuvusių karių pagerbimo pažeidimas grynai politiniais "taikos šalininkų" tikslais, nieko bendro neturintais su kariais, kurie už Kanadą paaukojo savo gyvybes.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Iškiliam futbolininkui Herbertui Rožaičiui mirus, jo šeimai, broliui Pauliui ir visiems artimiesiems reiškiami gili užuojauta.

Pranas Berneckas, Vyčio ir ŠALFASS garbės narys, paskirtas sąjungos atstovu į Laisvės olimpiadą Toronto.

Balys Savickas, Vyčio klubo pirm., sėkmingai išlaikęs teorijos, praktikos ir technikos egzaminus, gavo šaudymo trenerio titulą iš Kanados trenerių sąjungos.

Visuotinė klubo susirinkimą numatoma šaukti vasario mėnesį. Susirinkimo metu numatoma rinkti naują valdybą ir aptarti būsimą veiklą. A.S.

AUSROS ŽINIOS

Etobicoke Recreation League krepšinio pirmenybėse vasario 2 d. Westway gimnazijos patalpose Ausros vyrai laimėjo prieš Strates komandą 75:67 (33:31). Ausros komandoje žaidė: S. Žulys 31, Valickas 8, R. Kaknevičius 16, V. Gataveckas 10, R. Underys 2, V. Dementavičius 4, A. Nakrošius 2, K. Bartusevičius 2, E. Norkus, A. Baziliauskas.

Antroji Ausros vyrų krepšinio komanda Yorko B lygoje sausio 30 d. George Harvey gimnazijos patalpose laimėjo prieš Mantis Inv. komandą 96:70 (46:36). K.S.

Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės

34-osios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks š. m. balandžio 28-29 d.d. Toronto. Visuotinio sąjungos suvažiavimo nutarimu, šias žaidynes rengia Kanados sporto apygarda, talkinant Toronto LSK Vyčio ir PPSK Ausros klubams.

Žaidynių programoje — krepšinis, tinklinis, šachmatai ir stalo tenisas.

Vyrų krepšinio A klasę sudaro iškilesnės komandos, atrinktos krepšinio komiteto. Kiekvienoje klasėje gali dalyvauti nedaučiau kaip 8 komandos. Tinklinyje komandų skaičius neribojamas.

Skautų veikla

• "Šatrijos" ir "Rambyno" turtų Vasario 16 minėjimas — iškilminga sueiga bus vasario 12, sekmdienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje. Dalyvauja visi vienetai su vėliavomis. Į sueigą kviečiami tėvai, rėmėjai ir visi tautiečiai.

• Bendriniam Vasario 16 minėjime skautai-tėse dalyvauja iškilmingose pamaldose su vėliavomis.

• Kaziuko mugė — kovo 4 d. Prisikėlimo salėse. Ruošiama įdomi skautiškos veiklos ir spaudos paroda.

• L.Skaučių seserijos ir brolių vadovs šv. Kazimiero 500 m. mirties sukakčiai paminėti skelbia specialų konkursą nuo vasario 15 d. Sąlygos išsiuntinėtoms višioms vienetais. Raginami visi ir visos jame dalyvauti.

• LSS rengiamas lituanistinis seminaras įvyks rugpjūčio 18-24 d.d. St. Joseph Christian Life Center, Klivlande. Sesės ir broliai iš anksto kviečiami savo laiką sutvarkyti taip, kad šiame svarbiame seminare galėtų dalyvauti. Jis ypač naudingas vadovams ir vadovėms, kurie ir lituanistikoj turi būti stipresni už savo vieneto narius. Č. S.

LAIMA JANUŠAUSKAITE, baletų šokėja, dalyvavusi meninėje programoje Klaipėdos atvadavimo metinių minėjime Toronto

Nuotr. B. Tarvydo

mas. Šachmatų individualinės varžybos (5 ratų šveicarių sistema) vyks A, B ir jaunių klasėse. Stalo teniso pirmenybės bus visose klasėse ir visose rungtyse. Krepšinio pirmenybės vyks: vyrų A, B ir senjorų klasėse, jaunių A, B, C ir moterų klasėse.

Paruošiamoji registracija visoms varžyboms privalo būti atlikta iki kovo 1 d. šiuo adresu: Rimųvydas Sonda 158 Howard Park Ave., Toronto, Ont. M6R 1V6. Tel. (416) 769-0671. Po šios registracijos bus nustatyta galutinė varžybų programa.

Rengėjai pirmajame posėdyje pasiskirstė pareigomis. Organizaciniam komitetui vadovaus Vyčio — Pranas Berneckas, varžybiniam — Aušros Kazimieras Šapočkinas.

Centro valdyba

Olimpinės žiemos žaidynės

Olimpinė liepsna buvo žiebia senovės graikų Olimpijos vietoje ir nunešta į Jugoslavijoje vykstančias olimpinės žiemos žaidynes. 14-tosios žaidynės prasidėjo vasario 7 d. ir truks iki vasario 19 d. Dalyvaus rekordinis skaičius valstybių ir sportininkų. Užsiregistravo 50 valstybių. Portugalijai paskutiniu momentu pasitraukus, liko dar 49 valstybės. Organizatoriai tikisi susilaukti 1600 dalyvių, kurie varžysis 10-je žiemos sporto rūšių. Iki šiol daugiausia dalyvių susilaukė 1968 m. žiemos žaidynės Grenoblyje, būtent 1293.

Kanados sportininkai žada geriausiam pasirodyti dailiajame čiuožime ir kalnų slidinėjime. Lėdo ritulio komanda po skaudžių pralaimėjimų Vokietijoje turi mažai vilčių medaliams laimėti.

Ar matysime lietuvių šiose žaidynėse? Kol kas nežinia. Biatlono meisteris Algimantas Šalna iš Vilniaus teikia daug vilčių. Jis yra pasaulinės klasės slidininkas, tačiau nelabai taiklus šaudytojas. Sustiprinęs taiklumą, gali pasiekti pirmuosius medalius lietuviams.

Latviai paskutiniu metu sėkmingai varžosi rogučių sporte ir šiose žaidynėse gali iškilti laimėtojai. Neseniai įvykusiose Europos "bobsledding" pirmenybėse Sov. Sąjungos keturvietė laimėjo trečią vietą. Keturvietės įgula sudarė: Janis Kipurs, Maros Poikans, Ivars Bersups, Aivars Šnepsts. Visi latviai. Sov. Sąjungoje šiame sporte niekad nepasizymėjo, tačiau po to, kai suprojektavo naujos formos roges, daugumos nuomone, žada pasiekti nemažų laimėjimų. A.S.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 11 3/4 %
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
8 3/4 % už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu
9 1/4 % už 2 m. term. indėlius	1 metų 10 1/4 %
9 1/2 % už 3 m. term. indėlius	2 metų 11 %
9 % už pensijų planą	3 metų 12 %
9 % už namų planą	(fixed rate)
7 1/2 % už specialią taup. s-tą	su keičiamu nuošimčiu
7 1/4 % už taupymo s-tas	1, 2 ar 3 metų 10 %
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 38 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaučiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriej mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

AL GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto (kainavime (Capital Gains), investacijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo
ir pardavimo įstaigos atstovė Jums
sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *
(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West Tel. 537-3431
Toronto, Ontario M6P 1A4 Namų 769-9424

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3317 Bloor Street West, Toronto, Ontario M8X 1E7
Telefonas: 236-1048

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite Linai Kuliavienai arba Vidai Šiaučiuilenei

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

Dabar turime įvairių silkių pigia kaina: kibiras — \$32.50
arba \$1.39 už svarą (kibire yra 25 svarai — 50-70 silkių)

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas.
Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo

Juozas-Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Registruoti pensijos taupymo planai
(RRSP)

- Gyvybės drauda
- Invalidumo (disability) drauda
- Įvairūs pensijos planai (annuities)
- Sąžiningas ir greitas patarnavimas

Marius E. Rusinas,
"CANADA LIFE", 390 Bay St., suite 600, Toronto, Ontario.
Telefonai: įstaigos 868-0922, namų po 7 v.v. 848-0320.
Su klientu susitarus, atvažiuoju į namus.

TORONTONT

A+ ONAI JONAITIENEI mirus,

dukra SIGITĄ ir žentą VYTAUTĄ AUŠROTUS, dukraitės — ALDONĄ ir BERNADETĄ su šeimomis bei visus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Joana, Stasys, Diana ir Edvardas
Bubuliai

Mielai Mamytai A+ ONAI JONAITIENEI mirus,

jos dukra SIGITĄ ir žentą VYTAUTĄ AUŠROTUS, dukraitės bei jų šeimas ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

S. Vaitekūnienė
ir Kornelija

Mylimai Mamytai ir Bobytai A+ ONAI JONAITIENEI mirus,

dukra SIGITĄ AUŠROTIENĘ, vyrą VYTAUTĄ, dukras — ALDONĄ ir BERNADETĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

L. A. Kaminskai V. R. Henderson
D. A. Barkauskai R. Celejewska

A+ ALFONSUI SIMONAVIČIUI mirus,

jo žmoną ELZBIETĄ, sūnų ALGĮ su žmona NIJOLĘ — mūsų choro narius ir vaikaitį nuoširdžiai užjaučiame —

"Volungė"

A+ ALFONSUI SIMONAVIČIUI mirus,

jo žmoną ELZBIETĄ ir sūnų su šeima nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Sofija ir Juozas Budriai
ir sūnus Vitolis su šeima

Mielai Mamytai A+ VANDAI SLAPŠIENEI mirus,

užjausdamos savo bendradarbę — velionės dukrą VANDĄ PETRAUSKIENĘ ir artimuosius, vietoj gėlių Motinai Teresei paaaukojom \$50.00 —

A. Langienė V. Leverienė
E. Juknienė O. Govėdienė

A. Gataveckienė

A & L Windows

Savininkai — Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo sturmo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) (vairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. Nemokamas (kainojimas).

Lietuviams 10% nuolaida Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone, Toronte ir apylinkėse

Sol GINA ČAPKAUSKIENĖ naujosios savo plokštelės sutiktuose Klivlande pasirašinėja ją išsigijusiems. Šalia jos — J. O. Žilioniai, spaudos kiosko vedėjai Nuotr. V. Bacevičiaus

Tautos Fondas ir jo uždaviniai

(Atkelta iš 6-to psl.)

VLIKą yra parėmus \$300.000 suma. Tačiau jau geras tuzinas metų VLIKO niekas neregim. Jis išsilaiko vien iš gausių pasaulio lietuvių aukų. Dabartinės išlaidos nepaprastai didėja, ypač brangstant popieriui ir pašto išlaidoms. Kai kas klausia, ar verta tokias išlaidas daryti? Manome, kad labai verta, nes pvz. ok. Lietuvoje išleistoje knygoje "Ideologinės srovės lietuvių išeivijoje" sakoma: "VLIKO iniciatyva 1950 m. pradėta leisti vadinas 'Laisvosios Lietuvos' biuleteniai vokiečių, anglų, ispanų (dabar dar eina prancūzų, lietuvių, portugalų ir ispanų kalbomis, TF); jų tikslas platinti pasaulio šalyse šmeižikišką informaciją apie Tarybų Sąjungą" (psl. 61). "Vatikano, Romos, Madrido, 'Amerikos Balso', 'Laisvės' ir kitų radijo stočių programose netrūksta klerikalinio antikomunizmo mitų ir klastočių... Rašydami apie Tarybų Lietuvą, lietuvių emigracijos klerikalai klaidina pasaulio viešąją nuomonę, dezinformuoja kapitalistinių bei besivystančių šalių gyventojus.

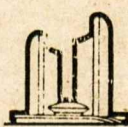
Jų (VLIKO, TF) propagandai tarnauja 'sovietologų' rašiniai užsienio kalbomis. Jų gaminama antikomunistinė medžiaga aktyviai propaguoja reakcinę JAV, Anglijos, V. Vokietijos, Italijos, Prancūzijos, Ispanijos ir kai kurių Lotynų Amerikos šalių spauda, radijas, bei televizija... (140 psl.).

Lietuva okupuota, ir jos šauksmą tik mes galime pakartoti laisvajame pasaulyje. Dėl to didinkime Tautos fondo lėšas dabar ir testamentiniais palikimais, kad mūsų sąžinė būtų rami, o okupantas žinotų, jog pasaulio lietuviai nenurims, kol Lietuva nebus laisva ir nepriklausoma! Tautos fondas didžiai dėkingas laisvojo pasaulio išeivijai — asmenims ir organizacijoms — taip gražiai ir tvirtai remiantiems Tautos fondą!

Tautos Fondas

Pianino technikas A. BRICKUS

gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 255-9924 Toronte.

Toronto miestas

Svarbus pranešimas Toronto miesto nejudomo turto mokesčių mokėtojams

Jau dabar turėtumėte būti gavę 1984 m. laikiną nejudomo turto mokesčių sąskaitą. Jeigu dar nesate jos gavę, skambinkite tel. 947-7115 arba rašykite mokesčių rinkėjui (Tax Collector) City Hall, Toronto M5H 2N2, arba užėikite informacijos įstaigą (Tax Information Counter), Main Floor, City Hall, kaip galint greičiau.

Atminkite, jeigu ir nesate gavę sąskaitos, vistiek turite mokėti savo nejudomo turto mokesčius. Pirmieji keturi mokėjimai už 1984 m. yra mokami vasario 15, kovo 15, balandžio 16 ir gegužės 15.

Šie 1984 metų mokėjimai yra nustatyti pagal praėjusių metų mokesčių pusę sumos. Birželio mėnesį jus gausite sąskaitą 1984 metų nejudomo turto mokesčių likusiai sumai, kuri turės būti apmokėta ir vėl keturiais mokėjimais.

G. H. Clarke,
miesto išdinininkas

1984 metų ekskursijos:

ROMA

Kovo 1 — 10. Dar yra likusios 2 vietos

VILNIUS arba Vilnius ir kiti Europos miestai

Gegužės	24 — 1	Rugpjūčio	16 — 24
Birželio	21 — 29	Rugsėjo	6 — 14
Liepos	19 — 27	Spalio	4 — 12

Galima važiuoti 8 dienoms arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 24, liepos 19 ir rugsėjo 6 lydesiu as pats — norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČENAS All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

London, Ontario

CHORAS "PAŠVAISTĖ" rengia seniai lauktą staigmeną londoniškams ir artimesiems bei tolimiesiems kaimynams, kviesdamas visus rezervuoti šeštadienio vakarui kovo 3 d. Choro vadovė Rita Viliene su visais choristais sparčiai ruošia patrauklią, įvairią ir įdomią programą pirmąkart Londone rengiamam kabaretui "Siluetai".

I plačią kabareto-šokių programą įeis ne vien choras, bet ir kvietiniai menininkai — solistė Irena Černienė ir keletas naujaujų, lig šiol dar nežinomų žvaigždžių, kurių vardai nušvis pačioje programoje su šokiais. Jon bus įjungti ir visi svečiai. Ta reta proga išdekoruota Šiluvos šventovės salė, tikimasi, bus užpildyta nesileidžiančio pasenti ar seniai bematyto jaunimo ir nepasiduodančio senatvei žiesnio plauko jaunimo. Įėjimas kabaretui — viena kaina už programą, šokius ir blynus. Pilmis tolimesnei informacijai ir, kas pageidautų, vietų rezervacijai (vietų skaičius prie apskritų stalų ribotas) prašoma sekti oficialų skelbimą ir korespondencines žinias ateinančių savaitių "TŽ" Londono skyriuje. P.

"PAŠVAISTĖS" CHORO repetitijos vyksta trečiadieniais, 7 v.v., parapijos salėje. Chori vadovauja muz. Rita Viliene. Šiuo metu ruošia meninę programą Vasario 16 minėjimui, kuris įvyks vasario 26, sekmadienį, 4 v.p.p., Althouse auditorijoje.

PENSININKŲ KLUBO susirinkimas — vasario 16, ketvirtadienį, 3 v.p.p., parapijos salėje. Kor.

Windsor, Ontario

KLUB WINDSORO APYLINKĖS rengiamas Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 12, sekmadienį. Vėliau pakeliamas prie miesto rotušės — 10.30 v.r., pamaldos — 11 v. r. Po jų — minėjimas salėje. Paskaitininkas — Arvydas Žygas iš Čikagos. Visus tautiečius kviečiame dalyvauti. Valdyba

Rochester, New York

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES atstatymo minėjimas — vasario 19 d. Mišios — už gyvus ir mirusius Lietuvos laisvės kovotojus — 11 v.r. Mišių metu giedos lietuvių bendruomenės choras, vadovaujamas J. Adomaičio, vargonuos R. Obalis. Pamaldose visos lietuvių organizacijos kviečiamos dalyvauti organizuotai su savo vėliavomis.

3 v.p.p. parapijos salėje — iškilmingas minėjimas Lietuvos laisvinimo klausimu pranešimą padarys dr. Juozas Sungaila, svečias iš Toronto. Meninėje programoje išgirsime jauną solistę Jūrą Vėblaitytę-Lichtefeld ir pamatysime mikliai šokančius tautinių šokių grupės "Lazdynas" šokėjus, vad. Jadvygės Reginienės.

Ročesterio ir apylinkės lietuvių maloniai kviečiami vasario 19 d. skirti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimui ir gausiai dalyvauti iškilmėse.

Vasario 15 d. šv. Jurgio šventovėje pamaldų metu BALFui surinkta \$1,422.

ŠV. KAZIMIERO 500 metų mirties sukaktis bus minima kovo 3-4 d.d. Šeštadienį, 7 v.v., šv. Jurgio parapijos salėje — "Volungės" choro koncertas, vadovaujant D. Viskontienei iš Toronto. Sekmadienį — 11 v.r. iškilmingos Mišios, kurių metu taip pat giedos "Volungės" choras. Po Mišių — po buvus parapijos salėje. Atvyksieji bus pavaišinti kava ir pyragaičiais.

ŠV. JURGIO PARAPIJOS 75 metų sukaktuvinę knygą "Šv. Jurgio parapija ir Ročesterio lietuvių" dar galima gauti šv. Jurgio parapijos klebonijoje (545 Hudson Ave., Rochester, N.Y. 14605) arba sekmadieniais žemutinėje parapijos salėje, spaudos kioske. a. sb.

DAŽYTOJAS DEKORATORIUS

su 30 metų patirtimi. Atlieka išorės ir vidaus dažymo bei popieravimo darbus. Skambinti vakarais po 6 v.v. 769-7044 Toronte, KAROLIS ABRAMAITIS

OPTOMETRISTAS

Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

Visais kelionių

reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

A. a. Onos Jonaitienės, visuomenės veikėjos, atminimui vietovėje gėlių paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$50 Algis ir Ramūnė Jonaičiai, Balys ir Salomėja Sakalai; \$25 M. A. Aušinskai; po \$20: Stasė Sinkienė, Stasė ir Stepas Smalinskai, Joana ir Česius Kurai, Elena ir Pranas Žuliai, Birutė ir Juozas Mažeikos, Birutė Znotnienė, Delfina Zulonienė, Stasė Vaitekūnienė, Aleksandras Šimonėlis, V. G. Butkiai ir G. Kocienė; po \$15: E. ir G. Kuchalskiai, B. Sapijonienė; \$10: A.S. Grigaliūnai.

Pagerbdamos savo garbės pirmininkę a.a. Oną Jonaitienę, K.L.K. moterų dr. jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$40.

Pagerbdami visuomenės veikėją a.a. Oną Jonaitienę, paaukojo kun. P. Azubalio stipendijų fondui po \$50: dr. L. ir M. Leknickai, dr. A. ir dr. S. Kazlauskai.

A. a. Meilučio-Kazio Marčiukaičio atminimui jo žmona Jadvyga paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$10.

A. a. Alfonso Simonavičiaus atminimui vietovėje gėlių Juozas Vyšniauskas ir dukra Aldona paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20, V.K.A.P. Gapučiai \$25, M. D. Regina \$20.

A. a. Vandos Slapšienės atminimui dr. L. ir M. Leknickai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$50.

A. a. inž. Jono Mikalausko atminimui I. Rimšaitė paaukojo "T. žiburiams" \$30.

A. a. Antano Kovoliūno atminimui vietovėje gėlių A. Baltrūnai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$30.

Kun. P. Azubalio vardo stipendijų fondui dr. A. ir dr. S. Kazlauskai paaukojo \$50, pagerbdami a.a. Vandą Slapšienę.

A. a. Juozo Rimkaus atminimui sesuo Marija Pusdešrienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Onos Rengvicienės atminimui vietovėje gėlių Vanda ir Petras Giedraičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$10.

Agotai Sabaliauskienei adresuotas laiškas iš Lietuvos dėl netikslaus adreso perduotas "TŽ" administracijai. Prašoma atsiimti.

Dr. R. Zabieliasko paskaitos pensininkų namuose vasario 5 d. klausėsi 240 tautiečių. — Pensininkų namų irenigimui V. Petraitis paaukojo \$150, S. Poderienė — \$50, J. Jakelaitis — \$109 (ne Jakimačius, kaip per klaidą buvo paskelbta). V. Dauginis paaukojo pulpitą paskaitoms, Lietuvių namai — Lietuvos vėliavą.

Patikslinimas. "TŽ" 1984 m. 4 nr. išspausdinta žinutė apie sausio 20-22 d.d. įvykusias jaunimo kolektyvas rengė ateitininkai. Iš tikrųjų jas rengė susidomėjęs jaunimas, priklausantis Prisikėlimo ir Lietuvos kankinių parapijoms. Rekolekcijas rėmė abi parapijos.

AMBER VIDEO PRODUCTIONS

Edvardas Gataveckas

Vestuvių iškilimės filmuojamos "video" būdu Toronte ir apylinkėse. Žema kaina.

Skambinti telefonu 242-4114 Toronte. Norintiems parodyti pavyzdžiai.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraunkiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096.

A. E. LEPAGE REAL ESTATE SERVICES

PERKATE

AR

PARDUODATE NAMUS?

SKAMBINKITE

BIRUTEI GRIGAITYTEI-SPUDIENEI

3630 Lawrence Ave. East

Scarborough, Ont. M1G 1P6

431-5462

445-9469

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS,

B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 303

Toronto, Ontario M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416)762-7393

namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416)231-4138

namų 848-0234

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE

BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTO

Anapilio žinios

— Parapijos jaunimo sekcijos susirinkimas įvyko vasario 5 d. Išrinkta nauja valdyba.

— Parapijos vadovybė, atsidėkodama chorui už giedojimą sekmadienį pamaldose ir ištvermingą dalyvavimą repetitijose, suruošė vasario 5 d. popietinės vaišės.

— Pirmajai Komunijai besirušiančių vaikų tėvų pasitarimas — vasario 11, šeštadienį, 9.30 v.r., Maironio mokyklos patalpose.

— Šį sekmadienį bus renkami parašai, prašant grąžinti laisvę nekalta įkalintam kun. Sigitui Tamkevičiui Sov. Sąjungoje.

— KLB Oakvillės apylinkės Vasario 16 minėjimas įvyks vasario 25, šeštadienį, Anapilio Parodų salėje.

— Tikičiosios Lietuvos diena mūsų parapijoje — vasario 26, sekmadienį.

— Lietuvių kapinėms paaukoko \$250 — A. B. Stankaičiai, \$200 — J. M. Vaškevičiai; parapijos skolos — \$200 J. M. Vaškevičiai, \$100 — dr. J. Sungaila.

— Mišios vasario 12, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Joną Petrauską, 11 v.r. — už a.a. Viktoriją Pinauskienę ir Juozą Simonaitį.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos vasario 12, sekmadienį, 11.15 v.r., su šv. Vakariene; bus įvesdinta nauja parapijos valdyba. Pamaldas laikys kun. P. Dilys. Po pamaldų — moterų draugijos susirinkimas šventovės salėje.

— Pirmasis naujos valdybos posėdis — vasario 15, trečiadienį, 7.30 v.v., šventovės salėje.

— Vasario 16 pamaldas — įprastu laiku vasario 19, sekmadienį, laikys kun. P. Dilys., giedos choras.

— Jaunimo slidinėjimo iškyla į Moonstone Ski Resort — vasario 18, šeštadienį, 7.15 v.r., nuo Lietuvių namų; registruotis: V. Dauginis 533-1121.

— Šv. Rašto apmąstymai vasario mėnesį — kas ketvirtadienį, 7.00 v.v., šventovės salėje.

LIETUVĖ MOTERIS, baigusi mokslus, geros išvaizdos, šiuo metu gyvenanti toli nuo lietuviškų centrų, įsiekio rimto gyvenimo draugo — lietuvių tautiečio, maždaug 55-65 metų amžiaus. Pageidautų kultūringo, malonaus ir optimistiško būdo žmogaus, mėgstantio literatūrą, meną, žmones ir gamtą bei turinčio dvasinės energijos tuo džiaugtis. Visi laišukai bus atsakyti ir traktuojami su pagarba. Rašyti "Tėviškos žiburiai" adresu, ant voko pažymint "A.B."

ST. PETERSBURG BEACH, FLA., 6467 First Palm Point St. (įvažiuoti 64-ta gatvė iš Gulf Blvd. 4 blokas nuo pranciškonų) išnuomojamas apstatytas namas (bungalovai) dviem ar trim mėnesiams suaugusiems (be šunų ir katių). Prie nuosavos parkrantės. Tinka — žuvalti, maudyti. Galima turėti laivą. Prieinama nuomos kaina. Teirautis tel. (416) 763-6498 Toronto.

ISNUOMOJAMAS "Vilnius Manor" viengungio (bachelor) butas už \$364.50 į mėnesį. Skambinti tel. 762-1777 nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.

PRIMU SAUGOJIMUI priešmokyklinio amžiaus vaikus savo namuose. Teirautis tel. 248-5064 Toronto.

PARDUODAMAS 3 MIEGAMŲJŲ NAMAS netoli Scarborough kolegijos, ramioje gatvėje. Rūsiję gražiai įrengtas vieno miegamojo butas su atskiru įėjimu. **KOMERCINIS PASTATAS** Danforth Ave. Keturi butai ir trys krautuvės. Imokėti \$100,000. Savininkas pasilieka mortigolius. Skambinti Birutei Spudienai, A. E. Page R. E. Services Ltd., tel. 431-5462 arba tel. 445-4935.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimą, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

ATLIEKU visokius namų remonto ir stalius darbus, lauko ir vidaus daiktų, valų grindų kilimius ir sofąs (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronto — J. Baliūnas.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Ivaizdus progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvių gėlių tvarkymo srityje.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedojo muz. D. Viskontienės vadovaujamas "Volungės" choras.

— Pakrikštyti: Eugenijus-Vytenis, Rebekos ir Viktoro Jasų sūnus; Vitas-Ignas ir Lina-Marija, Rūtos (Juzukonytės) ir Michael Jaglowitz sūnus ir duklė.

— Prisikėlimo parapijos Šv. Rašto būrelis renka Parodų salėje vasario 21 d., 7.30 v.v.

— Pirmajai Komunijai besirušiančių vaikų tėvų susirinkimas — vasario 12 d., po 10.15 v. Mišių, klebonijoje.

— Parapijos tarybos visuomeninė sekcija rengia draudžiamos lietuvių spaudos parodą kovo 31 ir balandžio 1 d.d. Parodų salėje ir Br. Kvikiolio tomy veikalo "Lietuvos bažnyčios" sutiktuves.

— Parapijos tarybos labdaros sekcija ruošia vartotų drabužių ir daiktų išpardavimą balandžio 5-7 d.d. Prašo surinkti atliekamų reikmenis bei drabužius ir atvežti į Parodų salę balandžio 2-4 d.d.

— Metinė parapijos vakariene — kovo 25 d., metinis parapijos susirinkimas — balandžio 8 d. Parodų salėje.

— Parapijai auoko: A. M. Žiziai \$300, V. J. Skrebutėnai \$225, B. Kavoliūnienė \$200, I. A. Petrauskai \$125, J. E. Dvilaičiai \$100, B. Trukanavičius \$100, Z. K. Žebrauskai \$100; po \$50 — A. A. Totoraičiai, U. Petkūnienė, V. P. Leveriai, O. T. Krasauskai, N. Preibienė, J. Lisauskas, B. Galinienė, S. D. Kazlauskai; klierikų fondai: V. Simonaitis \$200, E. Matušaitis \$100, U. Petkūnienė \$50.

— Mišios vasario 12, sekmadienį, 8.30 v.r. pašaukimų intencija, 9.30 v.r. už parapijos ligonius, 10.15 v.r. — už a.a. Oną Remeikienę ir a.a. kun. Vincentą Padolskį, 11.30 v.r. — už a.a. Moniką Žaliauskienę, 7 v.v. — už a.a. Edmundą Kovalskį.

Vasario 16 Toronto

Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmės Toronto — Mississaugos apylinkėje bus pradėtos vasario 18, šeštadienį, 1 v.p.p., Lietuvos vėliavos pakėlimu prie Toronto rotušės.

Vasario 19, sekmadienį, vyks iškilmingos pamaldos visose trijose lietuvių šventovėse: Lietuvos kankinių šventovėje — 11 v.r., Išganytojo šventovėje — 11.15 v.r. ir Prisikėlimo šventovėje — 11.30 v.r. Lietuvių kankinių radijo valandėlė, vadovaujama Violetos Laurinavičienės, tą dieną duos progai pritaikytą programą 1.30 v.p.p. iš CHIN stoties banga FM 101. Pagrindinės iškilmės įvyks Anapilio salėje 4 v.p.p. Minėjime kalbės prof. dr. Antanas Klimas iš Ročesterio ir parlamento oficialiosios opozicijos užsienio reikalų politikos kritikas Sinclair Stevens, M.P., iš Otavos. Meninė programą atliks Klivlando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, su sol. Irena Grigaliūnaite ir Toronto lietuvių jaunimo ansambliu "Gintaras", vadovaujamas Ritos ir Juozo Karasiejų.

Specialūs autobusai iš Toronto į popietinės iškilmes Anapilyje lietuvių paims, 3 v.p.p. nuo Lietuvių Namų ir nuo pensininkų namų "Vilnius". Po minėjimo autobusai keleivius vėl parveš atgal į minėtas vietas.

Šventės proga bus renkamos aukos prie visų trijų lietuviškų šventovių Tautos fondui ir KLB krašto valdybai.

Prieš minėjimą Anapilio salės prieangyje bus renkamos aukos: 1. Tautos fondui, 2. KLB krašto veiklai, 3. minėjimo iškilmių išlaidoms padengti.

Šių metų iškilmių tema: religinės, kultūrinės ir tautinės Lietuvos naikinimas Sov. Sąjungos priespaudoje. Inf.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA mediciniškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniams ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. (416) 533-8008.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Anelė Gataveckienė tel. (416) 535-0164 arba Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496.

Lietuvos nepriklausomybės ŠVENTĖ

Toronto - Mississaugos apylinkėje

Vasario 19, sekmadienį, 4 valandą po pietų,

Anapilio salėje (2185 Stavebank Road, Mississauga)

Pagrindiniai kalbėtojai:

- * prof. dr. Antanas Klimas
- * Sinclair Stevens, M.P., Kanados parlamento oficialiosios opozicijos užsienio politikos kritikas

(Vienas specialus autobusas išvažiuos nuo pensininkų namų "Vilnius", o kitas — nuo Lietuvių namų 3 valandą po pietų ir grįš ten pat po minėjimo)

Prie įėjimo bus renkamos aukos minėjimo išlaidoms padengti

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdyba

Meninėje programoje:

- * Klivlando vyrų oktetas, vadovaujamas Ryto Babicko, su sol. Irena Grigaliūnaite
- * Toronto lietuvių jaunimo ansambliu "Gintaras"

KLB Toronto apylinkės valdyba kviečia į

VILNIAUS KARALAITĖS BALIŲ

šeštadienį, vasario 11,

Lietuvių namuose, Karaliaus Mindaugo menėje.

Pradžią 6.30 v.v.

Išrinkta karalaitė bus premijuota stipendija mokslui ir kitom dovanom

Šilta vakariene, paruošta p. Gataveckienės, šokiai, įdomi programa

Bilietas, įskaitant vakarienę: suaugusiems \$15.00, pensininkams ir studentams \$12.00. Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Prisikėlimo parapijoje, Anapilyje, Lietuvių namuose, o šokiadieniais pas R. Pacevičienę — 248-9458

Toronto lietuvių jaunimo slidinėjimo iškyla -

vasario 18, šeštadienį, Moonstone

KAINA — \$28 asmeniui iki vasario 12 d., vėliau — \$30. (šią sumą įeina: autobusas, slidinėjimas ir vaishės po slidinėjimo Toronto Lietuvių namuose. Autobusas išvažiuos nuo Toronto Lietuvių namų vasario 18 d., 7.15 v. ryto, grįš apie 5.30 v.p.p. **Išvyką rengia** ir visą jaunimą dalyvauti kviečia: Lietuvos kankinių parapijos, Išganytojo parapijos jaunimo sekcijos, "Atžalynas" ir Lietuvių namų jaunimo sekcija. **Registruoja** bei informacijas teikia: Jonas Azubalis 766-7040, Snieguolė Underdytė 769-8248, V. Dauginis 533-1121. **Dalyvaukite visi — bus smagu!**

Spaustuvės mašinų vajus

Vis daugiau dosnių rėmėjų atsiliepia į "Tėviškos žiburį" kreipimąsi spaustuves mašinų atnaujinimo bei papildymo reikalu. Džiugu, kad atsiliepia ir organizacijos, kurios naudojasi šio savitrašio paslaugomis.

Anapilio moterų būrelis šiam reikalui paskyrė \$500. Po \$100 atsiuntė šie "TŽ" skaitytiniai: Vincas Rutkauskas iš Kesvicko, Ont., "Time Press Litho Ltd." savininkai Jonas ir Birutė Danaičiai, A. Aperavičienė, dr. A. ir dr. S. Kazlauskai iš Oakvillės, Ont. Inž. L. Balsys atsiuntė \$75. Po \$50 paaukoko: Steponas Šetkus iš St. Catharines, Ont., Juozas Giedraitis iš Woodhaven, NY, B. Stalioraitienė, A. T. Sekonai iš Staynerio, Ont., atsiuntė \$40, V. Skukauskas \$30. Po \$25 paaukoko: Juozas Bakis iš Boltono, Ont., E. Šlekys, Vilma ir Kazys Gapučiai, Eugenijus Stunguris. Po \$20: Jonas ir Ona Jasinskai iš Londono, Ont., Adelė Vapsvienė iš Montrealio, J. P. Pazėmenas iš Queen's Village, NY, \$15 gauta iš R.Ž. \$10 iš Jono Vaitkaus, \$5 iš Marijos Bačkaitienės, gyv. Detroito.

Jiems visiems priklauso nuosirdi "TŽ" leidėjų padėka. Iki šiol gautoji parama teikia vilį, kad ji didės ir įgalins realizuoti užsimotą planą.

CANDLELIGHT CATERERS

Savininkai J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtuves, parenimai namuose ir laidotuvių pusrėčiai. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 279-0256 arba 279-6864 Toronto.

Toronto universiteto lietuvių studentų klubas ruošia alaus ir kugelio vakarą vasario 10, penktadienį, tarp 4-7 v.v., International Students' Centre (33 St. George St.). Tarp 4 ir 5 v.p.p. bus rodomi filmai apie tautinių drabužių audimą ir tautinius šokus. Nuo 5 iki 7 v.v. visi galės pasivašinti kugeliu arba koldūnais. Vynas ir alus bus parduodamas. Kiekvienas gaus vieną bonketą alaus ir galės valgyti kugelio, kiek norės už \$2.50. 7 v. nuvykę į "Hart House" žaisime tiklinį iki 8 v. Bus smagu! Kviečiami dalyvauti visi Toronto universiteto ir apylinkės universitetų bei kolegijų studentai.

Vilniečio a.a. Kazio Balčiūno mirties metinės bus paminėtos vasario 11, šeštadienį, 10.30 v. r., Mišiomis Prisikėlimo šventovėje. Jo draugas bei pažįstamas kviečiame dalyvauti. J. Cicėnas, Pr. Cečys

Vasario 16-sios minėjimo dieną Toronto, t.y. vasario 19, sekmadienį, bus renkamos aukos Tautos Fondui prie visų parapijų šventovių, Toronto Lietuvių namuose ir Vasario 16 minėjimo salėje prie įėjimo.

Gerbiamieji Toronto lietuvių vėsi, maloniai prašome jus Vasario 16 proga atiduoti nuosirdžią auką Tautos Fondui — Lietuvos laisvės reikalams.

Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybė

KLK moterų draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius organizuoja virimo-kepimo kursus, kurie prasidės vasario 28 d. Smulkesnė informacija ir registracija bus paskelbta vėliau.

MONTREALQUE

KLB Montrealio apylinkės valdyba

kviečia visus lietuvius dalyvauti

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 66-sios sukakties minėjime

1984 m. vasario 19, sekmadienį:

11 v.r. - Iškilmingos Mišios

Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero šventovėse

3 v.p.p. Minėjimas - Koncertas, Verdun Catholic High School salėje, 6100 Champlain Blvd., Verdun

Paskaitininkas — Č. Senkevičius iš Toronto. Meninė dalis: Montrealio ansambliu "Gintaras", Montrealio lietuvių choras, diriguojamas A. Stankas

KLB Montrealio apylinkės valdyba

Vasario 16-toji lietuvinistinė mokykloje — vasario 18, šeštadienį, 11 v.r. mokyklos salėje. Mokiniai, vadovaujami mokytojų, paruošė įspūdingą programą. Paskaitai yra pakviestas filosofijos studentas McGill universitete Andrius Valevičius. Paskaita bus parasyta skaidrėmis apie Lietuvą. Kviečiami į minėjimą atvykti visi, kas tik gali, ne vien tik mokinių tėvai ar giminės. Mokykla yra patogioje vietoje prie pat St. Henri Metro stoties (4115 St. Jacques St. W.). P. A.

AV klebonas kun. J. Kubilius vasario 7 d. išvyko ilgiam laikui atostogų ir rekollekcijų įvairiose vietose.

Klubo "Rūta" valdyba vasario 22 d., 1 v.p.p. šaukia metinį narių susirinkimą. Po susirinkimo — nemokamos vaišės.

Mergaičių choras "Pavasaris" ruošia kaukių balių, linksmą dainų programą su "juokais juokeliais" ir Užgavėnių papročiais. Kviečiami visi montrealiečiai dalyvauti šiame neeiliniame rengime. Ypatingai kviečiami dalyvauti su kaukėmis, kurios bus premijuojamos. Gros puikus orkestras, pritaikytas vyresniems ir jaunimui. Kaukių balius įvyks AV par. salėje kovo 3 d., 7 v.v.

AV par. tarybos ir organizacijų atstovų susirinkimas, įvyks sausio 29 d. Seselių namuose, nutarė paminėti šv. Kazimiero metus koncertu ir pietumis, kurie įvyks balandžio 1 d. tuoj po pamaldų AV par. salėje. Koncertą atliks sol. G. Čapkauskienė ir mergaičių "Pavasario" choras. Akompanuos Mme. M. Roch.

Kazys Dilys, neturėjęs jokių giminių nei Kanadoje nei JA Valstybėse, mirė sausio 25 d. Palaidotas iš AV šventovės sausio 28 d. Cote des Neiges kapinėse. B. S. Rysium su "Lito" finansinių metų pakeitimu iš gruodžio 31 d. į sausio 31 d., metinis narių susirinkimas įvyks balandžio 14 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

"Lito" 1983 m. apyskaita dar nėra revizijos patikrinta, bet atrodo, kad "Litas" turėjo kšmingus

metus. Buvo padaryta pakankamai pelno, kad dar daugiau galėtų pelno padidinti rezervą, o kapitalas padidėjo apie 2 mil. dolerių. 1983 m. gruodžio 31 d. "Lito" balansas pasiekė \$11,492,000. Taigi "Litas" turėjo rekordinį augimą. Tai pasiekta dabartinių narių dėka. Kviečiame dar daugiau tautiečių įsijungti į "Litą" ir paraginti savo draugus bei pažįstamus, kad ir jie atliktų savo bankines operacijas per "Litą", kuriame patarnavimas yra greitesnis ir pelningesnis nei kituose bankuose.

B. Niedvaras "The Lasalle Messenger", vietinis dienraštis, 1984.I.3 išspausdino ilgą reportažą prancūzų kalba "Grande reception pour Gina Capkas". Jame rašoma apie solistę Ginal Čapkauskienę suruoštas priimtaves naujosios plokštės išleidimo proga, gražiai apibūdinamas jos repertuaras, iškeliamas solistės balsas, jos koncertai. Pažymima, kad plokštėliu gaunama visose plokštėlių parduotuvėse. Priimtuvėse dalyvavo daug prancūzų muzikų bei dainininkų. Meninę programą atliko pati sol. G. Capkas. Pridėtoje nuotraukoje matyti solistė, muz. A. Stankevičius, muz. J. Govėdas ir kiti. N.

Šv. Kazimiero parapijoje. — Sausio 29 d. šv. Jono Bosko šventės Mišių pamokslė klebonas kun. St. Šileika pasakė: "Jei ši parapija turi kleboną, tai turi dėkoti šv. Jonui Bosko, saleziečių išteigėjui. Šis šventasis mylėjo Lietuvą ir jos jaunimą, išgūdė jai kunigų, misijonierių, veikėjų ir vieną kandidatą į šventuosius — Petrą Perkumą. — Vasario 26 d. — mažasis parapijos jubiliejus. Bus Mišios, po jų svetainėje programa su pietumis. — Juozo Gabrusevičiaus trejų metų mirties sukaktį prisiminti sausio 28 d. buvo Mišios ir Rožinis. Dalyviams vaišės suruošė velionies žmona Jozefina ir duklė Lilija. — Sausio 27 d. palaidotas iš Šv. Kazimiero šventovės Viktoras Skinkys, 51 m. amžiaus. Liko liūdintys vienintelio savo sūnaus p. p. Skinkiai. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C.I.B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
certifikatus 1 m.	9 %	
Terminuotus indėlius:		
1 metų	8.5 %	Nekilnojamo turto,
180 — 364 d.	8 %	asmenines ir
30 — 179 d.	7.5 %	prekybines.
Trumpalaikiai indėliai		Paskolos
\$20,000 ar daugiau		mirties
Taupomosios sąskaitos:		atveju
specialios	7.25 %	draudžiamos
su drauda	7 %	iki \$10,000
Čekių sąskaitos:	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS		
1475 De Seve		3907A Rosemont
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	4.00 — 8.00
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	2.00 — 6.00
Pentadieniais	10.00 — 6.00	
Sekmadieniais nuo spalio 15 iki gegužės 15		
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10.30 — 12.30		